Website: dailysukaarkarachi.com
★★
ABC CERTIFIED
سائينم سدائين ڪرين مٿي سنڌ سُڪار (شاهہ)
رجسٽرڊ نمبر SS-1245
DAILY SUKAAR KARACHI
روزاني سُڪار ڪراچي
چيف ايڊيٽر: شفيق احمد پيرزادو
جلد (20) خميس 08 مئي 2025ع بمطابق 10 ذوالقعد 1446 هجري (شمارو نمبر 60) قيمت 10 رپيا

قومي سلامتي ڪميٽي پاڪ فوج کي ڀارتي اڳرائيءَ جو منهن ٽوڙ جواب ڏيڻ جو اختيار ڏئي ڇڏيو

پاڪستان تي ڀارتي حملن ڪانپوءِ وزيراعظم شهباز شريف جي صدارت ۾ قومي سلامتي ڪميٽي جو هنگامي اجلاس طلب، ملڪي قيادت جي شرڪت

پاڪستان گڏيل قومن جي چارٽر جي آرٽيڪل 51 تحت پنهنجي دفاع ۾، نقصان ۽ پنهنجي خودمختاري جي ڀڃڪڙيءَ پلاند وٺڻ لاءِ پنهنجي مرضي جي وقت، هنڌ ۽ انداز ۾ جواب ڏيڻ جو حق محفوظ رکي ٿو

ڀارتي اڳرائيءَ تي ڏاڍي ڏک ۽ ڪاوڙ جو شڪار پاڪستاني قوم پنهنجي هٿياربند فوج جي بهادري، جرئت ۽ وطن جي دفاع ۾ سندن وقتائتي ڪارروائي کي ساراهي ٿي

پاڪستان عالمي برادري کان مطالبو ڪري ٿو تہ هو ڀارت جي غير قانوني قدمن جي سنگيني کي تسليم ڪري ۽ ان کي بين الاقوامي اصولن ۽ قانونن جي سنگين ڀڃڪڙين تي پڇاڙو ڪري

پاڪستان امن لاءِ پرعزم آهي ۽ ان ڳالهہ جو عزم ورجائي ٿو تہ هو ڪڏهن بہ پنهنجي خودمختاري ۽ علائقائي سلامتيءَ جي ڀڃڪڙي جي اجازت نہ ڏيندو ۽ نہ ئي پنهنجي عوام کي ڪنهن نقصان جو شڪار ٿيڻ ڏيندو

قوم ڪنهن بہ قسم جي ڀارتي جارحيت جو مقابلو ڪرڻ لاءِ تيار آهي: اجلاس ۾ شريڪ ملڪي قيادت ڀارت پاران جنگ شروع ڪرڻ تي واضح طور ٻڌي جو ثبوت ڏيندي ڀرپور جواب ڏيڻ تي اتفاق ڪري ورتو

اسلام آباد (بيورو رپورٽ/ م د) پاڪستان تي ڀارتي حملن ڪانپوءِ وزيراعظم شهباز شريف جي صدارت ۾ قومي سلامتي ڪميٽي جو هنگامي اجلاس طلب ڪيو ويو، اجلاس ڪانپوءِ جاري ڪيل پڌرائيءَ ۾ چيو ويو آهي تہ پاڪستان پنهنجي مرضي جي وقت، جاءِ ۽ انداز ۾ جواب ڏيڻ جو حق محفوظ رکي ٿو. پڌرائي موجب، پاڪستان گڏيل قومن جي

/ڏسو صفحو 2 بقايا 01

ڀارت جنگ شروع ڪندي ئي مات کائي ويٺي، پاڪستان ۾ ڪوٽلي، مظفرآباد ۽ بهاولپور سميت 6 هنڌن تي حملا، 31 شهري ۽ هڪ مسجد شهيد، 6 جهاز ۽ برگيڊ تباهہ

ڀارتي فوج طرفان 6 ۽ 7 مئي جي وچ واري رات ڀارت آزاد ڪشمير سميت پاڪستان جي 6 هنڌن تي حملو ڪيو، جن ۾ شهري آبادي ۽ مذهبي جاين خاص طور تي مسجدن کي نشانو بڻايو ويو، پاڪ فوج پاران ڀارتي حملو ”رات جي اونداهيءَ ۾ بزدلاڻو وار“

ميزائيل حملن جي نتيجي ۾ 31 بيگناهہ شهري شهيد ۽ 57 ڄڻا زخمي ٿي پيا، شهيدن ۾ 2 نينگريون، 7 عورتون ۽ 4 مرد شامل، ڪيترائي زخمي مختلف اسپتالن ۾ علاج هيٺ داخل، پاڪ فضائيہ ڀارت جا 5 جهاز ڪيرائڻ ۾ ڪامياب

ڀارت جي اهڙي جارحيت پاڪستان جي صبر جو امتحان وٺڻ جي ڪوشش آهي، پر پاڪ فوج پنهنجي عوام ۽ سرحدن جي حفاظت لاءِ هر لمحي تيار آهي: ڊي جي آءِ ايس پي آر جنرل احمد شريف

جن هنڌن تي حملا ڪيا ويا، اهي ساڳيا علائقا آهن جتي هڪ ڏينهن اڳ ئي پاڪستاني ۽ عالمي ميڊيا دورو ڪيو هو ۽ اتي عام شهري آبادي هئي، جنهن جو ثبوت دنيا جي سامهون موجود آهن، پاڪستان طرفان ڀارتي جارحيت جو اثرائتو جواب ڏنو ويو

پاڪستان جي فضائي حدن ۾ موجود 5 ڀارتي جنگي جهازن ۽ هڪ ڊرون تباهہ ڪيو ويو آهي، ڀارتي حملي دوران آزاد ڪشمير نيلم_جهلم هائيڊرو پاور پروجيڪٽ کي بہ نشانو بڻايو، نوسيري ڊيم جي ڍانچي کي بہ نقصان رسيو

ڀارت جي ڪارروائي جو مقصد پاڪستان جي آبي ذخيرن کي نقصان پهچائڻ آهي، جيڪو آبي دهشتگردي جي بدترين مثال آهي، ”ڇا جنگي ۽ بين الاقوامي قانونن ۾ اجازت آهي تہ ڪنهن ملڪ جي آبي ذخيرن، ڊيمن يا هائيڊرو اسٽرڪچرز کي نشانو بڻائجي

ڀارت جي اهڙي روش جا سنگين نتيجا نڪرندا. هن سوال اٿاريندي چيو تہ ڇا ڀارت کي خبر آهي تہ ان قسم جي ڪارروائي جا نتيجا ڪهڙا ٿي سگهن ٿا؟ ڇا هو سمجهي ٿو تہ ڊيمن کي نشانو بڻائڻ جو مطلب ڇا آهي؟: ترجمان پاڪ فوج

راولپنڊي (م د) ڀارتي فوج طرفان 6 ۽ 7 مئي جي وچ واري رات پاڪستان جي مختلف علائقن تي ٿيل ميزائيل حملن جي نتيجي ۾ 26 بيگناهہ شهري شهيد ۽ 46 ڄڻا زخمي ٿي پيا آهن. پاڪ فوج جي ترجمان اداري آءِ ايس پي آر جي سربراهہ ليفٽيننٽ جنرل احمد شريف مطابق، ڀارت آزاد ڪشمير سميت پاڪستان جي 6 هنڌن تي حملو ڪيو جن ۾ شهري آبادي ۽ مذهبي جاين خاص طور تي مسجدن کي نشانو بڻايو ويو ڊي جي آءِ ايس پي آر موجب، شهيدن ۾ 2 نينگريون، 7 عورتون ۽ 4 مرد شامل آهن جڏهن تہ ڪيترائي زخمي مختلف اسپتالن ۾ علاج هيٺ آهن. جنرل احمد شريف

/ڏسو صفحو 2 بقايا 02

مظفرآباد: ڀارتي حملي جو هڪ ڏيک، جتي ميزائل ڪري رهيو آهي، ٻئي پاسي پاڪ فضائيہ جي جوابي ڪارروائي ۾ تباهہ ٿيل جنگي جهاز جا ٽڪرا پٽ تي پيل آهن

اپوزيشن پاران ڀارتي جارحيت جو منهن ٽوڙ جواب ڏيڻ لاءِ حڪومتي شخصيتن سان اتفاق

پاڪستان جي بهادر فوج دشمن کي منهن ٽوڙ جواب ڏئي اڄ سموري قوم جو ڳاٽ فخر سان بلند آهي: شرجيل

مسجدن ۽ سويلين آبادي کي ڀارت نشانو بڻايو ڀارت کي سبق سيکارڻ ضروري آهي: حافظ نعيم الرحمان

ڀارت جو ميزائل حملو کليل جارحيت آهي، مودي شروعات ڪري ڇڏي آهي، اختتام هاڻ پاڪستان ڪندو: شيري رحمان

ڀارت ميزائل فائر ڪري پنهنجي ناپاڪ نيت کي بي نقاب ڪري ڇڏيو پاڪستان هاڻ خاموش نہ ويهندو

ڀارت جا بزدلاڻا حملا جنهن معصوم شهرين، مسجدن ۽ نيلم جهلم جهڙي اهم آبي منصوبن کي نشانو بڻايو

دشمن سمجهي ٿو تہ هو پاڪستان کي ڏڄاريندو پر پاڪستاني قوم نہ جهڪي نہ جهڪندي: شيخ رشيد

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي سينئر صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ رد عمل ڏيندي چيو تہ پاڪستان هڪ پرامن ملڪ آهي، اسان ڪڏهن بہ جنگ جي خواهش ناهي ڪئي پر اها جنگ اسان تي مڙهي وئي

/ڏسو صفحو 2 بقايا 03

دشمن پنهنجي زمين تان حملي ڪري بزدلي جو مظاهرو ڪيو: آءِ ايس پي آر

بزدل دشمن ڀارت پاڪستان ۾ ٽن هنڌن تي ميزائيل هنيا، پر پاڪستان جي فضائي فوج مڪمل طور تي الرٽ هئي

۽ ڀارتي جهازن کي پاڪستاني فضائي حدن ۾ داخل ٿيڻ جي اجازت نہ ڏني وئي

هاڻ ان جو جواب پاڪستان پنهنجي مرضي سان، پنهنجي چونڊيل وقت ۽ هنڌ تي ڏينداسين

ڀارت جي عارضي خوشي جلد ئي مستقل ڏک ۾ تبديل ٿي ويندي

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) پاڪستان ۽ ڀارت وچ ۾ ڇڪتاڻ بيحد انتهائي خطرناڪ مرحلي ۾ داخل ٿي وئي آهي، جتي ڀارت پاڪستان جي ٽن مختلف هنڌن تي ميزائيل فائر ڪيا. پاڪ فوج جي

/ڏسو صفحو 2 بقايا 05

رافيل جي تڪبر ۾ ورڪوڙيل ڀارت کي اثرائتو جواب ڏنو، ڏهہ جهاز بہ ڪيرائي سگهون پيا: وزيراعظم

جيڪي چوندا هئا تہ پاڪستاني روايتي جنگ ۾ پوئتي آهي، اهي گذريل رات پاڪ فوج جي جوابي ڪارروائي ڪانپوءِ سمجهي ويا هوندا، اڃان اسان احتياط ڪيو

دشمن رات جي اونداهيءَ ۾ پاڪستان تي حملو ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي، پر پاڪ فوج ڀارت جي بزدلاڻي حملي جو وقتائتو ۽ اثرائتو جواب ڏنو

ڪالعدم بي ايل اي ۽ ٽي ٽي پي جا پيرا ڀارت ڏانهن وڃن ٿا، ڀارت ان دوست ملڪ جي سفير کي سڏائي ڊيمارش ڪيو جنهن اسان جي اڄ جي حمايت ڪئي

24 ڪروڙ عوام کي مبارڪون ڏيان ٿو تہ اسان جي فوج ڇويهہ ڪلاڪ تيار هئي، ڀارت جعفر ايڪسپريس حملي جي مذمت نہ ڪئي ۽ ڀارت ۾ ان واقعي تي ٽلوليون ڪيون ويون

مان مخالف ڌر جي چيمبر ۾ اچڻ لاءِ تيار آهيان، پي ٽي آءِ سميت سڀني کي چوان ٿو تہ پاڪستان کي عظيم بڻايو ۽ دنيا کي ڏيکارڻو آهي تہ اسان هڪ آهيون: قومي اسيمبلي ۾ خطاب

اسلام آباد (م د) وزيراعظم شهباز شريف چيو آهي تہ رافيل جهازن جي تڪبر ۾ ورڪوڙيل ڀارت کي اثرائتو جواب ڏنو ويو جيڪي چوندا هئا تہ پاڪستاني روايتي جنگ ۾ پوئتي آهي، اهي گذريل رات پاڪ فوج جي جوابي ڪارروائي ڪانپوءِ سمجهي ويا هوندا، احتياط ڪيو تہ ڏهہ جهاز بہ ڪيرائي سگهون پيا. قومي اسيمبلي ۾ خطاب ڪندي شهباز شريف چيو تہ

/ڏسو صفحو 2 بقايا 04

چئني وزيراعليٰ ۽ پ پ پ چيئرمين پاران دشمن کي سخت جواب ڏيڻ جو اعلان

پاڪستاني زمين ۽ شهرين کي هدف جو نشانو بڻائڻ جي لاءِ ڀارت بزدلاڻو حملو ڪيو، ڀارتي جارحيت کي نظرانداز نہ ڪيو ويندو: بلاول

ڀارت جي بزدلاڻي ۽ چڙ ڏياريندڙ حملن ۾ مريد ڪي، بهاولپور، ڪوٽلي ۽ مظفرآباد جي شهري علائقن کي نشانو بڻايو ويو جيڪا جنگي جارحيت آهي

پاڪ فوج ڀارتي جارحيت جو منهن ٽوڙ جواب ڏئي قوم جو ڳاٽ اوچو ڪري ڇڏيو پاڪستاني قوم متحد آهي، منهن ٽوڙ جواب ڏيڻ لاءِ تيار آهيون: سنڌ جو وڏو وزير مراد علي شاهہ

پنجاب جي زمين غازين ۽ شهيدن جي زمين آهي انهي زمين تي اڄ رات وهندڙ معصومن جو رت اسان تي قرض آهي، قوم پاڪ فوج سان گڏ آهي: مريم نواز

هڪ نازڪ گهڙي ۾ قومي سلامتي ۽ خودمختاري جي دفاع لاءِ پاڪ فوج سان ڪلهو ڪلهي ۾ ملائي بيٺل آهيون، جيڪي هن جارحيت سبب متاثر ٿيا، انهن سان همدردي آهي: گنڊاپور

بلوچستان جي عوام پاڪ فوج سان گڏ آهي، عالمي برادري ڀارت جي جارحيت جو نوٽيس وٺي ڀارت جو جنگي جنون ڏکڻ ايشيا کي تباهي طرف ڌڪي رهيو آهي: سرفراز بگٽي

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) ڀارتي حملي خلاف حڪومتي ۽ اپوزيشن شخصيتون هڪ پليٽ فارم تي ٿي ويون آهن دشمن کي سخت جواب ڏيڻ جو بہ اعلان ڪيو ويو آهي. پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري ڀارت طرفان بزدلاڻي حملي جي مذمت ڪندي چيو تہ پاڪستاني زمين ۽ شهرين

/ڏسو صفحو 2 بقايا 06

آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ پاران ڀارت طرفان پاڪستان تي حملي تي رد عمل ڏيندي انهي کي شرمناڪ قرار

آمريڪا ۽ چين پاڪستان تي ڀارتي حملي کي ڳڻتي جوڳو قرار ڏئي ڇڏيو

ڀارت طرفان اڄ صبح جي فوجي ڪارروائي تي اسان کي سخت ڳڻتي آهي: چين جي پرڏيهي وزارت جو ترجمان

چين سمجهي ٿو تہ ڀارت ۽ پاڪستان ٻئي هن خطي جا اهم پاڙيسري ملڪ آهن

بيجنگ/واشنگٽن (م د) آمريڪا ۽ چين ڀارت طرفان پاڪستان تي ڪيل حملي تي سخت رد ظاهر ڪندي انهي کي افسوسناڪ

/ڏسو صفحو 2 بقايا 07

اسلام آباد: وزير اعظم شهباز شريف قومي اسيمبلي ۾ خطاب ڪري رهيو

هندستان جي حملي کان پوءِ، هوائي حدون بند

هوائي حدون 48 ڪلاڪن لاءِ بند ڪيون ويون هيون

هوائي حدون بند ڪرڻ لاءِ جنهن لاءِ هڪ نوٽم جاري ڪيو ويو

اسلام آباد (م د) هندستان جي حملي کان

/ڏسو صفحو 2 بقايا 08

هندستاني دفاع واري وزارت پاران حملن جي تصديق

پاڪستان ۾ 9 هنڌن تي حملو ڪيو ويو: هندستاني دفاع واري وزارت دعويٰ

نيو دهلي (م د) هندستاني دفاع واري وزارت پاڪستان ۾ حملن جي تصديق ڪري ٿي هندستاني دفاع واري وزارت دعويٰ ڪئي آهي تہ پاڪستان ۾ 9 هنڌن تي حملو ڪيو ويو آهي

رات جي اونداهي ۾ ڀارتي بزدلاڻي ڪارروائي جو ڀرپور جواب ڏنو ويندو: سيد خورشيد احمد شاهہ

پاڪستاني سرزمين تي ڀارت جو ميزائل حملو ڀارت جي کليل جارحيت آهي: پيپلز پارٽي جو سينئر اڳواڻ

ڀارت هي ڪارروائي پاڪستان جي امن جي ڪوشش کي سبوتاژ ڪندي ڪئي، هاڻ کيس ان جي قيمت ادا ڪرڻي پوندي

مودي سرڪار جي پاڪستان سان دشمني لڪيل ڳالهہ ناهي، پر پاڪستان سندس دشمني ۽ غرور جو مناسب جواب ڏيندو

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) پيپلز پارٽي جي سينئر اڳواڻ سيد خورشيد احمد شاهہ ڀارتي حملي جي سخت مذمت ڪندي چيو آهي تہ پاڪستاني سرزمين تي ڀارت جو ميزائل حملو ڀارت جي کليل جارحيت آهي

/ڏسو صفحو 2 بقايا 10

مظفرآباد جي سڀني اسپتالن ۾ ايمرجنسي لاڳو

ڀارتي حملي ڪانپوءِ شنوائي نالا علائقي مان بہ زخمي ڇوڪريون سي ايم ايڇ منتقل

مظفرآباد (م د) ڀارتي ميزائل حملي ڪان پوءِ مظفر آباد جي سڀني اسپتالن ۾ ايمرجنسي لاڳو ڪئي وئي آهي مظفر آباد جي

/ڏسو صفحو 2 بقايا 09

بهاولپور ۾ چار زوردار ڌماڪن سان سڄو شهر ڏڪي اٿيو

مظفرآباد ۾ شهيد گلي ۽ شوائي نالي وارن علائقن ۾ ڌماڪن جا شديد آواز ٻڌا ويا: اکين ڏٺا شاهد

مظفرآباد (م د) عيني شاهدن ٻڌايو تہ مظفرآباد

/ڏسو صفحو 2 بقايا 11

ڀارتي جارحيت جو مناسب ۽ ڀرپور جواب ڏينداسين، پاڪ فوج تيار آهي: صدر

شهري علائقن کي نشانو بڻائڻ ۽ ڀارتي حملو بين الاقوامي قانون، جي واضح ڀڃڪڙي آهي

پوري پاڪستاني قوم پنهنجي بهادر هٿياربند فوجن جي پويان متحد آهي: آصف زرداري

هندستان جا بزدلانہ ڪارروايون فاشسٽ حڪومت جو اصل چهرو بي نقاب ڪن ٿا

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) صدر آصف علي زرداري سرحد پار شهري آبادي کي نشانو بڻائي پاڪستان خلاف هندستان جي جارحيت جي سخت مذمت ڪئي آهي. پنهنجي بيان ۾ صدر آصف علي زرداري

/ڏسو صفحو 2 بقايا 13

ڀارت، 5 جهازن ۽ ڊرونز جي تباهي بعد چوڪين تي اڇا جهنڊا لهرائي ڇڏيا

پاڪستان جي هٿياربند فوجون دشمن جي جارحيت جو مناسب جواب ڏئي رهيون آهن: خواجہ آصف

پاڪستان انڊيا جا 5 جنگي جهازن کي تباهہ ڪري ڇڏيو آهي، پاڪستاني ايئر فورس جا سڀئي جهاز محفوظ آهن

انڊيا طرفان شڪست تسليم ڪئي وئي ايل او سي تي اڇي رنگ جو جهنڊو لڳائي ڇڏيو: بچاءَ وارو وزير

راولپنڊي (م د) پاڪستان هندستان جي بزدلانہ حملي جو مناسب جواب ڏئي رهيو آهي ۽ شروعاتي رپورٽن موجب پاڪستان ايئر

/ڏسو صفحو 2 بقايا 20

ڀارت جو بزدلاڻي حملي ڪانپوءِ اسلام آباد جي اسپتالن ۾ ايمرجنسي لاڳو

پمز پولي ڪلينڪ سميت سموري اسپتال جي عملي جون موڪلون ملتوي ڪيون ويون

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) ڀارت جي بزدلاڻي حملي ڪان پوءِ اسلام آباد جي اسپتالن ۾ بہ ايمرجنسي لاڳو ڪئي وئي آهي

/ڏسو صفحو 2بقايا 21

جاپان پاران پاڪستاني شهرين تي هندستان جي هوائي حملي تي ڳڻتي جو اظهار

جاپان گذريل رات دير سان پاڪستاني شهرين تي هندستان جي هوائي حملي تي ڳڻتي جو اظهار ڪيو آهي ذريعن موجب،

/ڏسو صفحو 2 بقايا 22

گڏيل قومن جنگ جو ذميوار ڀارت کي قرار ڏئي ڇڏيو

گڏيل قومن جي سيڪريٽري جنرل انتونيو گوتريس بہ جنگ جو ذميوار هندستان کي قرار ڏئي ڇڏيو

نيويارڪ (م د) آمريڪي صدر ڪان پوءِ گڏيل قومن جي سيڪريٽري جنرل انتونيو گوتريس بہ جنگ جو ذميوار هندستان کي قرار ڏنو

/ڏسو صفحو 2 بقايا 23

بزدل دشمن جي حملي جو منهن ٽوڙ جواب ڏنو ويندو: سيد اويس قادر شاهہ

ڀارت شهري آبادي تي حملو ڪري بين الاقوامي قانون جي کليل ڀڃڪڙي ڪئي آهي

سڄي قوم پاڪستاني هٿياربند فوج سان گڏ پٿر وانگر بيٺي آهي: سنڌ اسيمبلي جي اسپيڪر

سکر (بيوروپورٽ) سنڌ اسيمبلي جي اسپيڪر سيد اويس قادر شاهہ پاران پاڪستان تي ڀارت جي حملي جي سخت لفظن ۾

/ڏسو صفحو 2 بقايا 12

ڪا بہ طاقت پاڪستان جي روح کي ٽوڙي نٿي سگهي: ڊاڪٽر عبدالقيوم سومرو

ان آزمائش جي وقت ۾ اسان جون دليون پاڪ فوج جي بهادر سپاهين سان هڪ ٿي ڌڙڪن ٿيون

ڀارت جي تازي بزدلاڻي حملن اسان جي اتحاد ۽ عزم کي وڌيڪ مضبوط ڪيو آهي

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) سينيٽر ڊاڪٽر عبدالقيوم سومرو جو چوڻ آهي تہ ان آزمائش جي وقت ۾ اسان جون دليون پاڪ

/ڏسو صفحو 2 بقايا 24

جنگي جهاز جي ايف 17 ٿنڊر ۽ جي 10 سي ڪمپنين جي شيئرز ۾ اضافو

چينگ ڊوائير ڪرافٽ ڪارپوريشن جي شيئرز جي قيمت ۾ رڪارڊ اضافو ٿي ويو

پاڪ فوج جي استعمال هيٺ جنگي جهازن جي چيني ڪمپني جا 168 جي ايف 17 ٿنڊر جهاز موجود

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) پاڪستاني فوج جي استعمال هيٺ جنگي ويڙهاڪ جهاز جي ايف 17 ۽ جي 10 سي ٺاهيندڙ چيني

/ڏسو صفحو 2 بقايا 25

فرانسيسي رافيل جهاز ٺاهيندڙ ڪمپني جا شيئر ڪري پيا

ڊسالٽ ايوي ايشن جي شيئرز جي قدر ۾ 1.64 سيڪڙو گهٽتائي

ڀارتي فوج جي استعمال هيٺ ان ئي ڪمپني جا جهاز هئا جيڪي پاڪ فوج ڪيرايا

اسلام آباد (بيورو رپورٽ / م د) ڀارتي فوج جي استعمال هيٺ فرانسيسي رافيل جهاز ٺاهيندڙ ڪمپني ڊسالٽ ايوي ايشن جا شيئر

/ڏسو صفحو 2 بقايا 26

ڀارت جي غير ذميوارانہ قدم ٻن ايٽمي طاقتن کي جنگ جي ڪناري تي آندو: پرڏيهي آفيس

ڀارتي هوائي فوج ڀارتي سرحدن کان اسٽينڊ آف هٿيارن سان پاڪستان جي خودمختياري کي نشانو بڻايو

مريد ڪي، بهاولپور، ڪوٽلي ۽ مظفر آباد ۾ شهري آبادي کي نشانو بڻايو ويو، عورتن ۽ ٻارن سميت معصوم شهري شهيد ٿيا

پهلگام حملي کان پوءِ، ڀارت هڪ ڀيرو ٻيهر غلط بياني سان خطي جي امن کي خطري ۾ وجهي ڇڏيو

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) هندستاني ميزائل حملي تي رد عمل ظاهر ڪندي پرڏيهي آفيس جي ترجمان چيو تہ اسان ڀارت

/ڏسو صفحو 2 بقايا 14

مودي کي پهلگام حملي جي اڳواٽ ڄاڻ هئي: ڪانگريس اڳواڻ

اهوئي سبب آهي جو مودي 19 اپريل تي والاريل جمون ۽ ڪشمير جو دورو رد ڪيو هو: ملڪارجن

سوال اهو آهي تہ مودي دورو رد ڪيو تہ پوءِ هن عام شهرين جي حفاظت لاءِ ڪو بہ قدم ڇو نہ کنيو؟

رانچي (م د) ڀارتي مخالف پارٽي ڪانگريس جي صدر ملڪ ارجن کهڙگي وزيراعظم نريندر مودي ۽ پهلگام واقعي جي

/ڏسو صفحو 2 بقايا 17

پاڪ_ ڀارت وڌندڙ ڇڪتاڻ کي نظر ۾ رکندي سنڌ جي گهرو کاتي ڪنٽرول روم قائم، نوٽيفڪيشن جاري

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪ_ ڀارت وڌندڙ

/ڏسو صفحو 2 بقايا 15

پاڪ ڀارت صورتحال، خام تيل ۽ گئس جي قيمتن ۾ اضافو

هندستان_پاڪستان تڪرار خام تيل جي قيمت کي وڌائڻ ۾ مدد ڪري ڇڏي

خام تيل جي قيمت ۾ هڪ سيڪڙو واڌ ۽ گئس جي قيمتن ۾ 2 سيڪڙو واڌ

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) هندستان_ پاڪستان

/ڏسو صفحو 2 بقايا 18

سول اسپتال خيرپور جي اڳوڻي ايم ايس سميت ٽن ڄڻن جي ضمانت منظور، ٻيرلوءِ ۾ آجياڻو

خيرپور (رپورٽر) سول اسپتال خيرپور جي اڳوڻي

/ڏسو صفحو 2 بقايا 16

اميرن جي سياست پئي هلي، سوشلزم ۽ اسلام ۾ گهڻو فرق ناهي: جونيئر ذوالفقار

نہ شيعو نہ سني پر مولائي آهيان ۽ مولا علي واري حق جي واٽ تي هلڻ وارو آهيان

ضياءَ جو دورو آيو تہ هن ڄاڻي واڻي سوشلزم ۽ اسلام کي الڳ الڳ ڪري پيش ڪيو

بدقسمتي سان اهو تصور ڪابي ڌر پاران اپنايو بہ ويو تہ اسلامي سياست الڳ آهي

ڪراچي/لاهور (عوامي آواز نيوز) شهيد مرتضيٰ ڀٽو جي فرزند ذوالفقار جونيئر چيو آهي تہ نہ شيعو نہ سني پر مولائي آهيان

/ڏسو صفحو 2 بقايا 19

ڀارتي فوجين کي قيدي بڻجي ويا، ايٽمي جنگ لڳي سگهي ٿي: دفاع وزارت

اسان فوجي ۽ سفارتي سطح تي ڀارت کي ڀرپور ۽ فوري جواب ڏينداسين

جوهري جنگ جي صورت ۾ سڄي ذميواري ڀارت مٿان لاڳو ٿيندي

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) دفاع واري وزير خواجہ آصف تصديق ڪندي چيو آهي تہ پاڪستان ڪيترن ئي ڀارتي فوجين کي قيدي بڻائي ڇڏيو آهي، پاڪستان تي ڀارت جي بزدلاڻي حملي تي رد عمل ڏيندي

/ڏسو صفحو 2 بقايا 28

ڀارتي ناظم الامور پرڏيهي آفيس طلب، پاڪستان پاران سخت احتجاج

ڀارت جو غير ذميوارانو رويو علائقائي امن ۽ استحڪام لاءِ سنگين خطرو آهي: پرڏيهي کاتي خبردار ڪري ڇڏيو

ڀارت جو جارحاڻو قدم پاڪستان جي خودمختياري ۽ گڏيل قومن جي چارٽر ۽ عالمي قانون ڀڃڪڙي آهن

پاڪستان ڀارت جي دشمني تي ٻڌل الزام بازي کي سختي سان رد ڪري ٿو: پرڏيهي کاتي جو ترجمان

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) پاڪستاني فوج ڀارت جي بزدلاڻي حملي جو ڀرپور جواب ڏئي رهي آهي، ڀارت جي حملي تي اسلام آباد ۾ مقرر ڀارتي ناظم الامور کي پرڏيهي آفيس طلب ڪري سخت احتجاج

/ڏسو صفحو 2 بقايا 29

ڀارت جا بزدلاڻا حملا، سنڌ جي سمورين اسپتالن ۾ ايمرجنسي لاڳو، عملي جون موڪلون ملتوي

صحت کاتي پاران سنڌ جي سمورين اسپتالن ۾ عملي کي 24 ڪلاڪ حاضري يقيني بڻائڻ جي هدايت

ايمبولينس آڪسيجن، 10 فلوئيڊز ۽ دوائن جي دستيابي يقيني بڻائي ويندي غفلت تي ڪارروائي ٿيندي: صحت کاتو

علاوه ريسڪيو 1122، ضلعي انتظاميہ ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن سان ويجها رابطا ڪرڻ جي هدايت ڪئي وئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڀارتي فضائي حملن کي نظر ۾ رکندي سموري سنڌ جي اسپتالن ۾ هيلٿ ايمرجنسي لاڳو ڪئي وئي آهي، صحت کاتي موجب صوبي جي سمورين اسپتالن ۾ هيلٿ ايمرجنسي جو اعلان ڪندي

/ڏسو صفحو 2 بقايا 27

اي پي اين ايس پاران ڀارتي جارحيت جي سخت مذمت، پاڪ فوج جو ڀرپور ساٿ ڏيڻ جو اعلان

ڀارت طرفان پاڪستان جي سرزمين تي حملو خطي جي امن ۽ خوشحالي جي لاءِ تباهي آڻيندڙ آهي: سرمد علي

عوام کي باخبر رکڻ لاءِ پرنٽ ميڊيا مستند خبرن ۽ معروضي تجزين حوالي سان هاڪاري ۽ فعال ڪردار ڪندو

ڀارتي ميڊيا بي جي پي حڪومت جي اشارن تي هلي پئي ۽ ڪوڙيون خبرون پکيڙي پئي: اي پي اين ايس صدر

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) آل پاڪستان نيوز پيپرز سوسائٽي پاڪستان جي سرزمين تي ڀارتي ميزائل حملي جي شديد مذمت ڪري ٿي ۽ وطن جي آزادي ۽ خودمختياري کي لاحق خطرن کي منهن

/ڏسو صفحو 2 بقايا 30

روزاني
سُڪار
ڪراچي
E-mail: sukaarkhi@yahoo.com

ڪراچي آفيس: 021_32700091 .021_32700092 .021_32721870 .021
فيڪس نمبر: 02132700176
حيدرآباد آفيس: فون نمبر: 022_2671764 _022_2102381 _022
فيڪس نمبر: 022_2671771 _022_2102293 _022

ائڊريس : پبلشر شفيق احمد پيرزادي فرحان پرنٽنگ پريس پاڪستان چوڪ مان ڇپرائي امبر ميڊيڪل سينٽر روم نمبر 103، 114 ۽ 115ٽين ماڙ ايم اي جناح روڊ ڪراچي مان پڌري ڪئي.

خميس 08 مئي 2025ع بمطابق 10 ذوالقعد 1446 هجري

پاڪستان جوابي ڪارروائي جو حق رکي ٿو

ڀارتي فوج طرفان 6 ۽ 7 مئي جي وچ واري رات پاڪستان جي مختلف علائقن تي ٿيل ميزائيل حملن جي نتيجي ۾ 26 بيگناهه شهري شهيد ۽ 46 ڄڻا زخمي ٿي پيا آهن. پاڪ فوج جي ترجمان اداري آءِ ايس پي آر جي سربراهه ليفٽيننٽ جنرل احمد شريف مطابق، ڀارت آزاد ڪشمير سميت پاڪستان جي 6 هنڌن تي حملو ڪيو، جن ۾ شهري آبادي ۽ مذهبي جاين خاص طور تي مسجدن کي نشانو بڻايو ويو. ڊي جي آءِ ايس پي آر موجب، شهيدن ۾ 2 نينگريون، 7 عورتون ۽ 4 مرد شامل آهن، جڏهن ته ڪيترائي زخمي مختلف اسپتالن ۾ علاج هيٺ آهن. جنرل احمد شريف ڀارتي ڪارروائي کي "رات جي اونداهيءَ ۾ بزدلاڻو وار" قرار ڏيندي چيو ته پاڪستان ان جو ڀرپور جواب ڏنو ۽ ڏيندو رهندو. سندس چوڻ هو ته ڀارت جي اهڙي جارحيت پاڪستان جي صبر جو امتحان وٺڻ جي ڪوشش آهي، پر پاڪ فوج پنهنجي عوام ۽ سرحدن جي حفاظت لاءِ هر لمحي تيار آهي. پاڪستاني فوج جي ترجمان ليفٽيننٽ جنرل احمد شريف چوڌري چيو ته ڀارت رات جي اونداهيءَ ۾ پاڪستان تي حملو ڪيو، شهري آبادي ۽ مسجدن کي نشانو بڻايو ويو. پريس بريفنگ دوران ڊي جي آءِ ايس پي آر چيو ته ڀارت طرفان مسجدن تي ٿيل حملا مودي حڪومت جي ان تنگ نظر سوچ جي عڪاسي ڪن ٿا، جنهن ۾ اقليتن، خاص ڪري مسلمانن کي نشانو بڻايو پيو وڃي. جنرل احمد شريف واضح ڪيو ته جن هنڌن تي حملا ڪيا ويا، اهي ساڳيا علائقا آهن جتي هڪ ڏينهن اڳ ئي پاڪستاني ۽ عالمي ميڊيا دورو ڪيو هو ۽ اتي عام شهري آبادي موجود هئي، جنهن جو ثبوت دنيا جي سامهون موجود آهن. ترجمان موجب، پاڪستان طرفان ڀارتي جارحيت جو اثرائتو جواب ڏنو ويو ۽ پاڪستان جي فضائي حدن ۾ موجود 5 ڀارتي جنگي جهازن ۽ هڪ ڊرون تباهه ڪيو ويو آهي. سندس چوڻ هو ته ڀارتي حملي دوران آزاد ڪشمير نيلم_جهلم هائيڊرو پاور پروجيڪٽ کي به نشانو بڻايو، جنهن دوران نوسيري ڊيم جي ڍانچي کي به نقصان رسيو آهي. جنرل احمد شريف چيو ته ڀارت جي ڪارروائي جو مقصد پاڪستان جي آبي ذخيرن کي نقصان پهچائڻ آهي، جيڪو آبي دهشتگردي جي بدترين مثال آهي. هن چيو ته "ڇا جنگي ۽ بين الاقوامي قانونن ۾ اجازت آهي ته ڪنهن ملڪ جي آبي ذخيرن، ڊيمن يا هائيڊرو اسٽرڪچرز کي نشانو بڻايو وڃي؟" ترجمان پاڪ فوج ان کي ناقابل قبول ۽ خطري سان ڀريل حملو قرار ڏيندي خبردار ڪيو ته ڀارت جي اهڙي روش جا سنگين نتيجا نڪرندا. هن سوال اٿاريندي چيو ته ڇا ڀارت کي خبر آهي ته ان قسم جي ڪارروائي جا نتيجا ڪهڙا ٿي سگهن ٿا؟ ڇا هو سمجهي ٿو ته ڊيمن کي نشانو بڻائڻ جو مطلب ڇا آهي؟

وزيراعظم شهباز شريف چيو آهي ته رافيل جهازن جي تڪبر ۾ وڪوڙيل ڀارت کي اثرائتو جواب ڏنو ويو جيڪي چوندا هئا ته پاڪستان روايتي جنگ ۾ پوئتي آهي، اهي گذريل رات پاڪ فوج جي جوابي ڪارروائي کانپوءِ سمجهي ويا هوندا، احتياط ڪيو نه ته ڏهه جهاز به ڪيرائي سگهون پيا. قومي اسيمبلي ۾ خطاب ڪندي شهباز شريف چيو ته دشمن رات جي اونداهيءَ ۾ پاڪستان تي حملو ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي، پر پاڪ فوج ڀارت جي بزدلاڻي حملي جو وقتائتو ۽ اثرائتو جواب ڏنو. هن چيو ته ڪالعدم بي ايل اي ۽ ٽي ٽي پي جا پيرا ڀارت ڏانهن وڃن ٿا. هن چيو ته ڀارت ان دوست ملڪ جي سفير کي سڏائي ڊيمارش ڪيو جنهن اسان جي آڇ جي حمايت ڪئي. وزيراعظم چيو ته 24 ڪروڙ عوام کي مبارڪون ڏيان ٿو ته اسان جي فوج چوڻهه ڪلاڪ تيار هئي، ڀارت جعفر ايڪسپريس حملي جي مذمت نه ڪئي ۽ ڀارت ۾ ان واقعي تي ٺٺوليون ڪيون ويون. هن وڌيڪ چيو ته مان مخالف ڌر جي چيمبر ۾ اچڻ لاءِ تيار آهيان، پي ٽي آءِ سميت سڀني کي چوان ٿو ته پاڪستان کي عظيم بڻايو ۽ دنيا کي ڏيکارڻو آهي ته اسان هڪ آهيون. ڀارتي حملي خلاف حڪومتي ۽ اپوزيشن شخصيتون هڪ پليٽ فارم تي ٿي ويون آهن دشمن کي سخت جواب ڏيڻ جو به اعلان ڪيو ويو آهي. پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري ڀارت طرفان بزدلاڻي حملي جي مذمت ڪندي چيو ته پاڪستاني زمين ۽ شهرين کي حدف جو نشانو بنائڻ جي لاءِ ڀارت بزدلاڻو حملو ڪيو ڀارتي جارحيت کي نظر انداز نه ڪيو ويندو. هن چيو ته پاڪستان جي بهادر فوج خاص طور تي اسان جي جانباز فضائيه پوري عزم حوصلي سان جواب ڏئي رهي آهي ڪنهن به اڳرائي جو منهن ٽوڙ جواب ڏنو ويندو. ڀارت جي بزدلاڻي ۽ ڇڙ ڏياريندڙ حملن ۾ مريد ڪي، بهاولپور، ڪوٽلي ۽ مظفرآباد جي شهري علائقن کي نشانو بنايو ويو جيڪا جنگي جارحيت آهي.

پاڪ_ ڀارت ڇڪتاڻ: بارود جي ڍير تي ويٺل ماڻهو

ڊاڪٽر علي رضا قاضي

پاڪستان ۽ هندستان وچ ۾ جنگ جو معاملو ايترو آسان ناهي، جيترو سمجهيو پيو وڃي، پر هن ڀيري ٻنهي ملڪن خاص ڪري پاڪستان جا ماڻهو ان کي سنجيده نه پيا وٺن. ظاهري طور ان جا ڪيترائي سبب ٿي سگهن ٿا، پر مکيه ڪارڻ هتان جي ماڻهن جي معاشي حالت زار آهي. ماڻهو اڳي، لٽي ۽ اجهي جي ٽڪنڊي ۾ اڳي ئي سوڙها لڳا پيا آهن. اهڙين حالتن ۾ جڏهن عام ماڻهو گذريل ڪيترن ئي سالن کان سخت بدحاليءَ جو شڪار هجي ته ان کي جنگ جي ڪهڙي پرواهه؟ ان باوجود سمجهڻ گهرجي ته هي معاملو ايترو آسان ناهي جيترو نظر اچي ٿو ڇاڪاڻ ته جنگيون، تهذيبن کي ڳڙڪائي، نسلن کي برباد ڪري ڇڏينديون آهن. هن وقت تائين ميدان حرب کان اڳ ٻنهي ملڪن وچ ۾ لفظن جي لڙائي شدت اختيار ڪندي پئي وڃي. پاڪستان جي قومي سلامتي ڪميٽي جو اهو اعلان ته، "انڊيا، پاڪستان جو پاڻي بند ڪيو ته ان کي جنگ تصور ڪيو ويندو". ان کان اڳ پهلگام حملي کانپوءِ هندستاني وزيراعظم نريندر مودي جو بيان ته "حملو ڪندڙن ۽ سازشين کي تصور کان به وڌيڪ سزا ملندي". موٽ ۾ پاڪستاني وزير دفاع خواجه آصف جو بيان، "پاڪستان پنهنجي هر شهريءَ جي موت جو بدلو وٺندو". اهي سڀ ڳالهيون، ڳنڀير صورتحال کي جنم ڏين پيون. 22 اپريل تي هندستاني قبضي هيٺ آيل ڪشمير جي سياحتي مرڪز پهلگام ۾ حملي جي نتيجي ۾ 26 ماڻهن جي مارجي وڃڻ کانپوءِ ٻنهي ملڪن ۾ ڇڪتاڻ جي شروعات ٿي. سرحد جي هڪ پاسي سرجيڪل اسٽرائيڪ ٻئي طرف سِرَ جو جواب پٿر سان ڏيڻ جي مسلسل عزم جي وچ ۾ جتي ڪافي سوالن جنم ورتو آهي. اتي هڪ اهم سوال جاءِ والاري ٿو ته ڇا ڇڪتاڻ جو خطرناڪ مرحلو گذري چڪو آهي؟ ان سوال جو جواب ته پڪ سان وقت ئي بهتر ريت ڏئي سگهي ٿو پاڻ هتي فقط ايترو لکون ٿا ته ڀارتي جارحاڻي ۽ جنگي پاليسين ڪري ڪشمير مسئلو ڏينهن به ڏينهن پيچيدگيءَ ڏانهن وڌي رهيو آهي. عين ممڪن آهي ته ڪشمير مامري جي ڪري ئي ننڍو کنڊ ايٽمي جنگ جي لپيٽ ۾ اچي وڃي. ڇاڪاڻ ته ورهين کان مودي سرڪار جي اچڻ بعد هندستان جي عام ماڻهن ۾ به پاڪستان خلاف نفرتون پنهنجي انتها تي پهچي چڪيون آهن. ڪاوڙ جي رويي لاءِ نفسيات جا ماهر سمجهن ٿا ته ڪاوڙ نه رڳو انفرادي پر اجتماعي پڻ ٿيندي آهي، جيڪو ان جو سڀ کان خطرناڪ پاسو ليکي سگهجي ٿو. نفسيات جي علم موجب ڪاوڙ انساني دماغ جي لاشعوري حالت جو نالو آهي، جنهن ۾ سڀ ڪجهه ڪرڻ کان پوءِ ئي هوش ايندو آهي! بدقسمتيءَ سان هندستان ۾ مودي سرڪار انهن پيچري تي هلي پئي، جنهن جو انجام ڀيانڪ تباهيءَ سواءِ ڪجهه به نه هوندو. پهلگام حملي کانپوءِ ٻيهر شدت سان ڳُر ڪندڙ ڪشمير مسئلي کي سمجهڻ کان اڳ اسان کي تاريخ جي ورقن ۾ جهاتي پائڻي پوندي. هندستان جي ورهاڱي يا پاڪستان جي قيام وقت ڪشمير جي حيثيت هڪ "پرنسلي اسٽيٽ" جي هئي. ان وقت جي ڊوگرا حاڪم راجا هري سنگهه ڀريائين ته خودمختياريءَ يا آزاد رهڻ جو فيصلو ڪيو هو پر پوءِ جلد ئي جواهر لال نهروءَ جي اثر، جيڪو پڻ ڪشميري برهمڻ هو ۽ هُن جي ڪشمير ۾ سدائين غير معمولي دلچسپي رهي هئي، ڪري مشروط طور هندستان ۾ شموليت تي راضپو ظاهر ڪيو. ڪشمير جي ڀارت ۾ شموليت جو وڏو شرط ملڪ جي آئين ۾ آرٽيڪل 370 کي شامل ڪرڻ هو؛ جيڪو ان وقت جي ڀارتي اڳواڻن خوشيءَ سان قبول ڪيو. آرٽيڪل 370 جا خاص نڪتا ڪهڙا هئا يا ان جون مکيه ڳالهيون ڪهڙيون هيون؟ جيڪڏهن پاڻ سادي ريت انهن کي سمجهڻ چاهيون ته معاملو ڪجهه هن ريت بيهي ٿو ته هن آرٽيڪل هيٺ ڄمون ۽ ڪشمير کي خاص درجو ڏئي ڪافي اختيار سونپيا ويا هئا. ايتري تائين جو ڪشمير جي رياست کي پنهنجي رياستي آئين ساز اسيمبلي ٺاهڻ جي اجازت پڻ ڏني ڏئي هئي. ڀارت جي آئين ۾ شامل 370 جو آرٽيڪل بنيادي طور ڪشمير ۽ هندستان وچ ۾ لاڳاپن کي واضح ڪرڻ لاءِ ئي شامل ڪيو ويو هو. ٻين لفظن ۾ هي آرٽيڪل ڪشمير کي خصوصي ۽ نيم خود مختيار رياست جي حيثيت ڏئي رهيو هو. بعد ۾ هندستان جي وزير اعظم جواهر لال نهروءَ ۽ ڄمون ڪشمير جي وزير اعليٰ شيخ عبدالله جي وچ ۾ مسلسل پنج مهينا مشاورت جاري رهي، جنهن ۾ طئي ڪيو ويو ته هندستان جي آئين جون اهي شِقون، جيڪي ملڪ جي ٻين رياستن تي لاڳو ٿين ٿيون، انهن جو نفاذ ڪشمير تي ٿيندو؛ نه صرف اهو پر ڪشمير جي رياست کي الڳ آئين ٺاهڻ ۽ جدا جهنڊو رکڻ جو اختيار به حاصل هوندو. اهو پڻ ته هندستان جو صدر جيڪڏهن چاهي به ته ڪشمير جي آئين کي معطل نه ٿو ڪري سگهي. ڀارتي آئين ۾ شامل 370 اهو آرٽيڪل هو، جنهن هيٺ بچاءُ، مواصلات ۽ پرڏيهي مامرن جي کاتن کان سواءِ مرڪزي سرڪار ڪنهن به کاتي ۾ رياستي حڪومت جي صلاح کان سواءِ مداخلت نه ڪري سگهندي هئي. هي اهو آرٽيڪل هو جنهن ۾ لکيو ويو هو ته ڀارتي سرڪار چاهي ته سڄي ملڪ ۾ مالياتي ايمرجنسي لاڳو ڪري سگهي ٿي پر ان جو نفاذ ڪشمير جي رياست تي نه هوندو. آرٽيڪل 370 ڪشمير جي خودمختياريءَ جو ڀرپور اظهار هو جيڪو هاڻي ناهي رهيو. ساڳئي وقت خصوصي صدارتي حڪم سان هن آرٽيڪل سان شامل هڪ ٻيو آرٽيڪل 35 اي جو به خاتمو آندو ويو. جنهن مطابق رياست جي رهواسين کي خاص حق حاصل هئا. رياست اندر خريد و فروخت ڪرڻ جو انهن کي ئي اختيار حاصل هو. هاڻي هندستان جو ڪو به شهري رياست ۾ اچي منقول توڙي غير منقول ملڪيت خريد ڪري پنهنجي نالي تي داخل ڪرائي سگهي ٿو نه صرف اهو پر هاڻي ڪشمير کان ٻاهريان آيل ماڻهو سرڪاري نوڪري حاصل ڪري سگهندا، ان سان گڏ هو رياست ۾ واپار ڪرڻ ۾ پڻ آزاد هوندا. ڪشمير ۾ واپار، کليل ريت سرمائيڪاري ڪرڻ هندستان جي واپارين جو مودي سرڪار کان پراڻو مطالبو هو. ان ڪري ئي بي.جي.پي ان کي پنهنجي چونڊ منشور ۾ پڻ شامل ڪيو هو. هاڻي جڏهن اهي ڪم ٿي ويا ته هندستان جي واپارين جا ڀاڳ جاڳي پيا آهن. توڙي جو اهي قانون هندستان جي آئين ۾ مختلف آرٽيڪلس جي صورت ۾ شامل ڪيا ويا هئا، پر بنيادي طور اهي مهاراجا هَري سنگهه جي دؤر يعني 1927 کان 1932 تائين مرتب ڪيا ويا هئا، ڇاڪاڻ ته ڪشميري ماڻهن کي اهو شدت سان احساس هو ته جيڪڏهن اهڙي قسم جا قانون نه ٺاهيا ويا ته هنن جي پنهنجي ئي رياست ۾ حيثيت پناهگير واري ٿي ويندي. بلڪل جيئن فلسطين ۾ هن وقت مقامي فلسطينن جي حالت آهي. 370 ۽ 35 اي جا آرٽيڪل ڪشميرين جي خود مختياريءَ لاءِ ڍال جي شڪل ۾ هئا؛ جن کي پڻ مودي سرڪار هڪ ئي ڌڪ ۾ ختم ڪري چڪي آهي. نتيجي ۾ ان وقت کان پاڪستان ۽ هندستان ۾ ڪشمير معاملي تي ڇڪتاڻ پنهنجي عروج تي آهي. ڪجهه اهڙيون حالتون جن ۾ ڪشميري پڻ پاڻ کي بيوس محسوس ڪن پيا . ۽ اسان کي اها خبر پڻ ته بيوسي هڪ حد تائين ته درست آهي، باقي اڳتي هلي اها ڪيتري قدر خطرناڪ ثابت ٿيندي، ان جو اندازو ڀارت کي بلڪل ئي ناهي. وقتي طور ته مودي سرڪار جي جيڪا اڳرائي ۽ ڪاوڙ نظر اچي ٿي، پر آخر ڪيترن ڏينهن تائين؟ ڇاڪاڻ ته ڪشميري ماڻهو اڳي ئي انڊيا سرڪار جي پاليسين کان ناراض رهندا آيا آهن. انهن منظرن ۾ پاڪستان، ڪشميرين سان بيٺل نظر اچي ٿو. هتان جي ماڻهن ۾ سخت ڪاوڙ آهي، نه صرف هندستان مٿان پر پنهنجي سرڪار مٿان به ڊبيل لفظن ۾ ڪاوڙ جو اظهار ڪيو پيو وڃي ته اها زباني ڪلاميءَ کان سواءِ ڪشميرين جي ڪا به مدد نه پئي ڪري، ظاهر آهي ته اهڙي حالت ۾ پاڪستان سرڪار جي مٿان عوامي دٻاءُ وڌندو ۽ جڏهن ڪنهن به رياست جا عام فرد اهڙي قسم جي سوچ اختيار ڪن ته جنگ ناگزير ٿي ويندي آهي. پوءِ اهي حساب ڪتاب ناهن رکبا ته ڪيترو فائدو ٿيندو يا ڪيترو نقصان پلڙو پوندو. جيتوڻيڪ پاڪستان ۾ حالتون نسبتن پرسڪون آهن. پر ان جبل جيان جنهن جي مٿان ته ساوڪ هوندي آهي،

گنج مان ترتيب وار "سسئي" جا وِنڌر وڪاڻي

صدر سامي

اسان آڏجڳاد کان نسل در نسل هن ئي ديس سماج ۾ رهندا پيا اچون، ۽ پاڻ کي ڌرتيءَ جي نسبت سنڌي سڏائيندي فخر به محسوس ڪندا ٿا رهون ۽ وري پنهنجي گذريل وقتن جي بيانن مان ڏاپيو ڪين ڏاپون ٿا، جڏهن ته صدين کان بگاڙ جو حصو به بڻجندا رهون ٿا، پر سماجي بُراين خلاف بغاوت ڀربو ڪردار ادا نٿا ڪري سگهون! جنهن جا سبب يقينن ڪوڙ سارا هوندا پر اسان کي پنهنجي ڪردارن ۽ عملن جي جانچ به پاڻ کي ڪرڻي پوندي، شايد ايئن ئي هر ديس جو رهواسي پنهنجي پراڻ پسندي ۽ علائقائي حالتن مان خوش ٿي هوندا جيئن اسان پاڻ کي پاٺيون ٿا، يا شايد انهن جي پوئنرن پراڻ پسندي کي پٺي ڏئي کي نوان گس گهڙي ورتا، جيڪي اڄوڪي حالتن ۾ رڳو جيايي جي بنيادي اصولن تي نه پر سماجي ايترا سگهارا بڻجي ويا جي دنيا جو نقشو ۽ اتان جون معيشتون ۽ ساهدار به مُٺ ۾ ڪيون پيا هلن. ۽ وري اسان ۽ اسان جو سماج اڄ به صدين پراڻي رسمن جو راڳ آلاپيندي سرداري ۽ نسلي تسبيح سوريندي عبادت ۾ محو هجون ٿا، ۽ جڏهن ته اسان اڄ به ساهه ڪٽڻ کي جياپو چئون ٿا. منهنجي چوڻ جو مقصد ته جيئن اسان کي هن ديس جو ماضي شاندار نموني ٻڌايو وڃي ٿو جنهن جي ڏڏ تي اسان قونڌجي نسلي ۽ مذهبي متيپد جي وجود پويان قومي دشمن بڻجيو وڃون ٿا يا انائن جي دائري ۾ داخل ٿي پنهنجا ٻچا کهندڙ اجگر ناڳ بڻجيو وڃون ٿا، يقينن پويون اجگر وارو مثال اسان جي سماج سان نهڪي بيهي ٿو جنهن کي مڃڻ نه مڃڻ زميني حالتن تي منحصر ٿئي ٿو لطيف جيڪي سمجهائڻ چاهيو يا جيڪا سماجي جوڙجڪ ڏني "تڪي رائر ڏيہ ۾" جو خيال ڏنو ۽ جنهن آريءَ ڄام کي ظالم ۽ اپاجهي ڪوٺيو

اُونءِ تان اوٺين نه ڪٺُئو اُتِن آريءَ ڄامَ،
هڙڪي ٻاڪَرِين کي، ڳاڏَرِ منجهان ڳامَ،
ساهَ ڏِناٺِين سامَ، سُتِي سنگهر پٽيين

انهن ائين نه ڪيو جيئن آري ڄام چيو هو (هنن سسئيءَ کي قتل نه ڪيو) جنهن سبب ڪري هيءَ سسئي پنهور شهر منجهان (ڪاهه ڪري آيلن) مٿان جوش وچان پويان پئجي وئي ۽ آخر ڪار سنگهر ويجهو ميدان ۾ هميشه لاءِ سمهي پيئي (ساهه ڏنائين). سرداري نظام، نسلن مٿان حاڪميت ڪندڙ پوتار ڪلا جو امين سڏرائيندڙ اڄ جو رهزن ڪيئن بڻجي ويو؟ جڏهن غلامن جا هجوم ٻچين ٻارين نان نفقي عيوض ظلم آڏو جيئدان ڪندڙ بڻجي وڃن ۽ ڏاڍ اڳيان سر نمائي غلط ۽ صحيح تي لبيڪ چوڻ شروع ڪن ته نسلن جو پڳ ڏٽي، آري، ڄام، سردار، پوتار، مرشد ۽ آقا وجود ۾ ايندو آهي، جنهن کي لطيف اهجاڻي نموني جبل، تڪر، مرُون، ورڪڙ ۽ رائي جهڙي هجومن سان منسوب ڪندي ملي ٿو جيڪو ڪنهن مظلوم جي قتل تي به پنهنجي انا جو لقموءِ زماني جو عياشيون خريد ڪري وٺندو آهي، جيئن لطيف جو آري ڄام فطرت اڳيان هميشه لاءِ داغدار بڻجي وڃي ٿو ۽ هميشه رهندو.

اُونءِ تان اوٺين نه ڪٺُئو آريءَ اُتِن جيئن
ڪيچ پهچندي ڪِيئن، اهڙن اٻاجهن سِين.

جيئن آري ڄام اُنهن اُٺن وارن (ڏاڙيلن) کي چيو هو ته (قتل ڪري ڇڏجو) (هنن سمجهو هيءَ سسئي ڪيچ تائين ڪيئن پهچندي ماريوس نٿا پر ننڊ (نشو) ڏئي ڇڏيونس ٿا) هيءَ اسان ظالمن جي علائقي ڪيچ تائين ڪيئن به ڪونه پهچي سگهندي ۽ سسئيءَ کي سردان ڏيئي ويا. لطيف لفظ استعمال ڪري ٿو اٻاجهن مطلب ته سفاڪ، ظالم، بي رحم ۽ اسان جا شارح معنا مطلب ۽ قصو سمجهندي به زمين حقيقتن کي اورانگهي وڃن ٿا، جتان وري نئين غلامي پنهنجي خيالن ۾ سنگهر مضبوط ڪندي ڪمزور ذهن قيد ڪندي رهي ٿي. جنهن سبب درگاهون، اوتارا، تلها ۽ آستان مضبوط ٿيندا وڃن ٿا.

ٻاروچا ٻئا گهڻا، منهنجو پُنهون سَرَ سِين
چانگي تي چڙهِي ڪري ڪنلو وَرِ ولهِن
مٿي معذورن، هوت ڏرِيندو هٿڙا.

هوت بلوچ پيا به گهڻا آهن، پر منهنجو پُنهل سڀني جو سرچهلو آهي. مون کي اميد آهي ته هو پنهنجي اٺ تي سوار ٿي هيٺين ۽ هيڪلين جي خبرچار لهندو ۽ سندن هٿ وٺندو. هو انهن لاچارن ۽ مصيبت جي مارين جو واهرو ۽ مدد گار ٿيندو. هي بلوچ جيڪو پرين جي روپ ۾ آهي، جنهن وٽ محبت آهي جيڪو سڀني سان محبت ڀربو ورجاءُ ڪري ٿو جنهن ۾ احساس ،قدر آهي جيڪو يتيمن ۽ مسڪينن جي سار لهندڙ آهي. لطيف چواڻي ته ذات پات ۽ نسلي متيپد کان جنهن جو به مٿانهون ڪردار سو "سَرَ سِين" لطيف عملي ڪردارن جو قائل آهي. جنهن سبب ئي سماجي سونهن چٽي ٿيندي ڏسي ٿو ۽ اهڙن ئي ڪردارن کي اهجاڻي طور پنهون يا پرينءَ سان ياد ڪندي ملي ٿو

ٻاروچا ٻئا گهڻا، منهنجو اَئل آرياڻي
چُوندي رَکِيُمِ چِٽ ۾، سِاڄَڻ سُڃاڻي
جا وِنڌُر وڪاڻي، تنِهِ جو موٽڻ ڪو مَسَ ٿئي

بلوچ پيا به ڪيترائي (سهڻا) ڪردار هوندا، پر منهنجو سهارو آرياڻي پنهون ۾ آهي. مون ان سياڻي ساڄن کي ڄاڻي سڃاڻي پوءِ دل ۾ جاءِ ڏني آهي. ۽ جنهن سبب (انهن جي وات وندر ورتي) وندر جي وات جي حوالي ٿيس تنهن (راهه) تان موٽڻ مشڪل آهي. لطيف چواڻي ته اَئل ۽ اصولي ڪردار سڀني جي سر جا سائين هجڻ گهرجن، تن کي دل ۾ جايون ڏجن انهن کي واکاڻجي، اهڙن سڄاڻ ۽ سياڻن کي سماجي مان مرتبو ڏجي، شخصي ڀوٿواري نه پر عملي ڪردارن جي بنا تي ٻلي پت ڳائجي جنهن سبب سماج سگهارو بڻجي پوي.

ڪيستائين ٻڌندؤ، ڪيستائين ٻڌايان!

حيدر جاويد سيد

صبح کان وٺي اهوئي سوچي رهيو هوس ته اڄ صرف پڙهڻ تي ڌيان ڏنو وڃي، قلم جي مزدوري ۽ سوشل ميڊيا گيريءَ کان پري رهجي. پر پوءِ ياد آيو ته اڄ ته ڪالم جو ڏينهن آهي ۽ ڪالم ته هر حال ۾ لکي موڪلڻو آهي. ۽ ايڊيٽوريل لکڻ جي قلم مزدوريءَ ۾ نه ته ڪو اتفاقي موڪل جو تصور آهي ۽ نه ئي هنگامي موڪل جو. ٻن ٽن وڏين اخبارن ڪانسواءِ ايڊيٽوريل بورڊ جو "روڳ" ڪو به نٿو پالي. علائقائي اخبارن ۾ تقريبن هڪ ئي شخص سال جا 365 ڏينهن (موڪلن ڪانسواءِ) اداريي نويس (ايڊيٽوريل رائٽر) طور پنهنجا فرض نڀائيندو آهي. اهو ماڻهو "نيوز آف دي ڊي"، اوچتو واقعو سانحو، جنگ، بجيٽ، مهانگائي يا ٻيا مسئلا ۽ معاملا_ توڙي سڀني بابت ايڊيٽوريل پاڻ لکندو آهي. چئن ڏهاڪن کان جاري ايڊيٽوريل نويسي دوران پنهنجي ذات ۽ خاندان تي ٽٽل غمن جي پهاڙن جي صدمن جو اثر به رهيو پر ڪم ڪرڻ مجبوري هئي. امڙ سائڻ ۽ تازو ئي ٻن ڀائرن جي وفات ۽ تدفين واري ڏينهن به ڀڀريون ڪم اهو ئي رهيو ته ايڊيٽوريل لکي آفيس موڪليو وڃي. خاندان جي ڪجهه ٻين فردن جي وفات وقت به ائين ئي ڪرڻو پيو ڪجهه عزيزن جو خيال آهي ته مان ڪجهه بدتميز ۽ مغرور آهيان، ان لاءِ غمي هجي يا خوشي، دير سان پهچي اهميت ظاهر ڪرڻ جي ڪوشش ڪندو آهيان. جيتوڻيڪ منهنجوئي هڪ ٻيو عزيز انهن کي سمجهائيندو آهي ته: "ان جي نوڪري ئي اهڙي آهي، هو نه بدتميزي ڪندڙ آهي ۽ نه ئي مغرور". هڪ عزيز، جيڪو منهنجي مجبورين ۽ نوڪري جي ضرورت کي سمجهي ٿو اڪثر شڪايت ڪندڙن ۽ طعنا ڏيندڙ عزيزن جي سامهون ڍال بڻجي بيهي ٿو اهوئي عزيز امڙ سائڻ جي جنازي واري ڏينهن صبح، جڏهن مان ڀاڙي جي هڪ اوطاق ۾ ويهي ايڊيٽوريل لکي رهيو هوس، ڪجهه عزيزن کي ساڻ وٺي آيو ۽ کين ڏيکاري چيائين: "پاڻ پنهنجين اکين سان ڏسو ته هي ڪيترو بدتميز ۽ مغرور آهي". الله جو شڪر آهي ته اهي عزيز شرمند نه ٿيا، بلڪ انهن مان هڪ چيو: "هڻ اي سانون دسدا پيا اي ڪه اي ٻهون پڙهيا لکيا بندا اي". معاف ڪجو، آئون هي ڪهڙيون ڳالهيون کڻي ويهي رهيو آهيان! " 3 مئي تي، صحافت جي عالمي ڏينهن تي ڪجهه قلم مزدور دوستن فون ڪري شڪايت ڪئي ته، "هن ڀيري اوهان ڪالم ڇو نه لکيو؟" عرض ڪيم ته لکي به وٺان ها پر شايع ڪير ڪري ها؟ چيائون ته، سوشل ميڊيا تي پوسٽ ڪري ڇڏين ها، ان نوٽ سان گڏ ته: "اخبار هن ڪالم کي شايع ڪرڻ کان انڪار ڪيو آهي". کين ورائيم ته، پوءِ ڇا ٿئي ها؟ ڪجهه لائڪس وڌن ها، ٿوري واهه واهه ٿئي ها، بس. چلهو داد سان نه. سوئي گيس سان ٻرندو آهي، ۽ پيٽ ته پنهنجو ٻارڻ گهري ٿو. ڪجهه ڳالهيون ٻيون به ٿيون، پر مان هتي لکي نٿو سگهان، ڇو ته مان ادارتي صفحن جي ذميوارن کي ڪنهن امتحان ۾ وجهڻ نٿو چاهيان. هڪ وقت اهڙو به هو جڏهن اسان جهڙا قلم مزدور اين پي ٽي تحت شايع ٿيندڙ اخبارن ۾ ڪنٽريڪٽ تي ڪم ڪندا هئاسين. ۽ اسان عارضي ملازمن جي پگهار مستقل دفتري معاون جي پيٽ ۾ عام طور تي کان ساڍا ٽي سئو سيڪڙو گهٽ هوندي هئي. انهن ڏينهن ۾، جيڪڏهن ٻئي ڀيري چانهه لاءِ دفتري معاون کي چوندا هئاسين ته، هو گهوري ڏسندو هو. اسان عارضي ملازمن کي ائين لڳندو هو ته ڄڻ معاون اکين ئي اکين ۾ چوندو هجي: "پگهار 4200 روپيا، ۽ نخرا وري گريڊ ون وارا!" بس نخرا ئي آهن، باقي نالو الله جو. مان ته بنا ڪنهن اک رکاءَ جي سدائين اهو چوندو ۽ لکندو آيو آهيان ته جيڪڏهن منهنجي زال پرنسپال نه هجي ها، ۽ ساهه گهوريندڙ ڪجهه دوست نه هجن ها، ته قلم مزدوري جيڪا حالت بڻائي ها، ان سان ڇٺيءَ جو کير ياد اچي وڃي ها. اڄ به منهنجي زال جي پينشن منهنجي ماهوار آمدني کان به سئو سيڪڙو وڌيڪ آهي، دوست به سلامت ۽ ڀرجهلا آهن ۽ سدائين وانگر ساٿ ڏئي گڏ بيٺل آهن. اهي ٻئي نه هجن ها ته پوءِ "لنگر ڪاءَ قطار ۾ سمهي پٿو" وارو منظر هجي ها. هڪ ڀيرو ٻيهر معذرت، مان ايڊيٽوريل لکي چڪو آهيان. ڪالم لکڻ لاءِ دل راضي نه هئي. هاڻ روزاني جي مزدوري جي مجبوريءَ ۾ جيڪو ۽ جيئن به لکي رهيو آهيان، مهرباني ڪري ان کي برداشت ڪريو ڪريم ۽ مهربان رب ڄاڻي ٿو ته مقصد همدرديون وٺڻ نه آهي. ۽ همدرديون وٺجن به ڇو؟ زنده آهيون، محنت ڪري رهيا آهيون، اهو ئي ڪافي آهي. پنهنجي ساري آزاديءَ جي سوچ باوجود، مان هميشه اهو ياد رکندو آهيان ته سيد ابوالحسن، امام علي ابن ابي طالب ڪرم الله وجهه الڪريم فرمايو هو: "غريب اهو آهي، جنهن جو ڪو دوست نه هجي". دوستن جي معاملي ۾، مان هن ملڪ جو سڀ کان امير ماڻهو آهيان. ڪامل ايمان سان اهو سمجهان ٿو ته زال، نياڻي، دوست ۽ ڪتاب رب طرفان عطا ڪيل نعمتون آهن. باقي ته هيٺ مٿانهين، ڏک سُک، مسئلا ۽ بيماريون ته هر ڪنهن سان گڏ هونديون ئي آهن. مون کي ياد آهي ته 2006 ع ۾، جڏهن دل جي بيماري مون کي وڪوڙيو هو تڏهن منهنجي هڪ يار، حسن رضا (جيڪو هاڻ لاڏاڻو ڪري چڪو آهي، الله سندس درجات بلند ڪري، آمين) چيو: "يار شاهه، تون ته سادو ۽ ڳوٺاڻو ماڻهو آهين، پر بيماري اميرن واري اچي ڳولي لڌي اٿئي". حسن ايترو چئي، اسپتال ۾ بيڊ جي چوڌاري بيٺل دوستن تي هڪ نگاهه وڌي، پوءِ چيائين: "بابا، جنهن جا اهڙا يار هجن، ته ان کي اميرن واري بيماري پالڻ جوڳهي به ٿو". ڳالهه ڪٿان کان ڪٿي نڪري وئي، حالانڪ چوڌاري خبرن، سنسني خيز خبرن، جنگ بازي ۽ رنگ بازيءَ جو گوڙ آهي. امت مسلمه جي آخري اميد (۽ راجا ناصر عباس جعفري جي چوڻ موجب، پاڪستانين کي الله جي رستي تي هلائڻ ۽ وٺي وڃڻ وارو عظيم اڳواڻ عمران خان) ـ ان نئين رياستِ مدينه جي معمار عمران خان بابت ڀارتي ميڊيا جيڪي بيهوده خبرون ڏئي رهي آهي، ان تي به لکجي سگهجي ٿو. فقير راحمون جو چوڻ آهي ته مودي ميڊيا اها بيهوده خبر ان لاءِ ڦهلائي آهي، ڇاڪاڻ ته هو (مودي ۽ سندس ميڊيا) ڄاڻن ٿا ته جنگ جو ميدان گرم ڪرڻ جا فائدا گهٽ ۽ نقصان وڌيڪ آهن. تنهن ڪري دشمن جي اندر نفرت واري ڦوٽ وجهو ته جيئن پنهنجو ڪم آسان ٿي وڃي. هلو انهن بيهودگي وارين ڳالهين سان ڀرپور خبرن کي ڇڏيون ٿا. جيڪڏهن اوهان وٽ وقت هجي ته ڪراچي يونيورسٽي جي شاگرد يونين جي اڳوڻي صدر ۽ آمريڪا ۾ پاڪستان جي اڳوڻي سفير، حسين حقاني جي ڪتاب "عاليشان واهمه" (پاڪستان ۽ آمريڪا جي غلط فهمين جي تاريخ) ضرور پڙهو هونئن ته ان جو ٻيو ڪتاب "پاڪستان ڪيسا هو؟" به پڙهڻ جهڙو آهي. بس، ٻنهي ڪتابن کي پڙهندي، ايمان جي حقي کي تازو رکڻ لاءِ "نظريه پاڪستان" جي چلهي مان اڱار چلم ۾ وجهڻ نه وسارجو مون اڄ صبح ڊاڪٽر رضي احمد جو ڪتاب "برصغير ڪا الميه" (جنهن جو ترجمو ڊاڪٽر محمد ذاڪر حسين ڪيو آهي) پڙهڻ شروع ڪيو آهي. جڏهن پڙهي وٺندس ته مطالعي مان حاصل ٿيل مواد اوهان سان ضرور ونڊ ڪندس. ڪجهه ڏينهن اڳ، مون پنهنجي لاڏلي دانشور بلال حسن ڀٽي جي تعريف مان متاثر ٿي ڪري ذڪي نقوي جي ڪتاب "ديار و دشت" گهرايو هو

بقايا 01

چارٽر جي آرٽيڪل 51 تحت پنهنجي دفاع ۾، معصوم شهرين جي جاني نقصان ۽ پنهنجي خودمختاري جي ڀڃڪڙيءَ ڀلاند وٺڻ لاءِ پنهنجي مرضي جي وقت، هنڌ ۽ انداز ۾ جواب ڏيڻ جو حق محفوظ رکي ٿو. جڏهن ته پاڪ فوج کي ان سلسلي ۾ مناسب ڪارروائي ڪرڻ جو باظابطا اختيار ڏنو ويو آهي. پڌرائي ۾ چيو ويو آهي ته "ڀارتي اڳرائيءَ تي ڏاڍي ڏک ۽ ڪاوڙ جو شڪار پاڪستاني قوم پنهنجي هٿيارٻند فوج جي بهادري، جرئت ۽ وطن جي دفاع ۾ سندن وقتائتي ڪارروائي کي ساراهي ٿي. قوم ڪنهن به قسم جي جارحيت جو مقابلو ڪرڻ لاءِ تيار آهي." پڌرائي ۾ اهو به ڄاڻايو ويو آهي ته پاڪستان عالمي برادري کان مطالبو ڪري ٿو ته هو ڀارت جي غير قانوني قدمن جي سنگيني کي تسليم ڪري ۽ ان کي بين الاقوامي اصولن ۽ قانونن جي سنگين ڀڃڪڙين تي پڇاڻو ڪري. پڌرائيءَ ۾ چيو ويو آهي ته پاڪستان امن لاءِ پرعزم آهي ۽ ان ڳالهه جو عزم ورجائي ٿو ته هو ڪڏهن به پنهنجي خودمختاري ۽ علائقائي سلامتيءَ جي ڀڃڪڙي جي اجازت نه ڏيندو ۽ نه ئي پنهنجي عوام کي ڪنهن نقصان جو شڪار ٿيڻ ڏيندو."

بقايا 02

ڀارتي ڪارروائي کي " رات جي اونداهيءَ ۾ بزدلاڻو وار" قرار ڏيندي چيو ته پاڪستان ان جو ڀرپور جواب ڏنو ۽ ڏيندو رهندو. سندس چوڻ هو ته ڀارت جي اهڙي جارحيت پاڪستان جي صبر جو امتحان وٺڻ جي ڪوشش آهي، پر پاڪ فوج پنهنجي عوام ۽ سرحدن جي حفاظت لاءِ هر لمحي تيار آهي. پاڪستاني فوج جي ترجمان ليفٽيننٽ جنرل احمد شريف چوڌري چيو ته ڀارت رات جي اونداهيءَ ۾ پاڪستان تي حملو ڪيو، شهري آبادي ۽ مسجدن کي نشانو بڻايو ويو. پريس بريفنگ دوران ڊي جي آءِ ايس پي آر چيو ته ڀارت طرفان مسجدن تي ٿيل حملا مودي حڪومت جي ان تنگ نظر سوچ جي عڪاسي ڪن ٿا، جنهن ۾ اقليتن، خاص ڪري مسلمانن کي نشانو بڻايو پيو وڃي. جنرل احمد شريف واضح ڪيو ته جن هنڌن تي حملا ڪيا ويا، اهي ساڳيا علائقا آهن جتي هڪ ڏينهن اڳ ئي پاڪستاني ۽ عالمي ميڊيا دورو ڪيو هو ۽ اتي عام شهري آبادي موجود هئي، جنهن جو ثبوت دنيا جي سامهون موجود آهن. ترجمان موجب، پاڪستان طرفان ڀارتي جارحيت جو اثرائتو جواب ڏنو ويو ۽ پاڪستان جي فضائي حدن ۾ موجود 5 ڀارتي جنگي جهازن ۽ هڪ ڊرون تباهه ڪيو ويو آهي. سندس چوڻ هو ته ڀارتي حملي دوران آزاد ڪشمير نيلم_جهلم هائيڊرو پاور پروجيڪٽ کي به نشانو بڻايو، جنهن دوران نوسيري ڊيم جي ڍانچي کي به نقصان رسيو آهي. جنرل احمد شريف چيو ته ڀارت جي ڪارروائي جو مقصد پاڪستان جي آبي ذخيرن کي نقصان پهچائڻ آهي، جيڪو آبي دهشتگردي جي بدترين مثال آهي. هن چيو ته "ڇا جنگي ۽ بين الاقوامي قانونن ۾ اجازت آهي ته ڪنهن ملڪ جي آبي ذخيرن، ڊيمن يا هائيڊرو اسٽرڪچرز کي نشانو بڻايو وڃي؟" ترجمان پاڪ فوج ان کي ناقابل قبول ۽ خطري سان ڀريل حملو قرار ڏيندي خبردار ڪيو ته ڀارت جي اهڙي روش جا سنگين نتيجا نڪرندا. هن سوال اٿاريندي چيو ته ڇا ڀارت کي خبر آهي ته ان قسم جي ڪارروائي جا نتيجا ڪهڙا ٿي سگهن ٿا؟ ڇا هو سمجهي ٿو ته ڊيمن کي نشانو بڻائڻ جو مطلب ڇا آهي؟

بقايا 03

پهلگام واقعي کان پوءِ پاڪستان آزاد ۽ منصفاڻي جاچ جي آڇ ڪئي پر ڀارت جنگي جنون ۾ مبتلا ٿي جارحيت جو رستو اختيار ڪيو. هن چيو ته ڀارت فوج حملو ڪري عالمي قانون جي ڀڃڪڙي ڪئي، خطي جي امن کي به داءَ تي لڳايو. پاڪستان جي بهادر فوج دشمن کي منهن ٽوڙ جواب ڏنو ۽ اڄ سموري قوم جو ڳاٽ فخر سان بلند آهي. جماعت اسلامي جي امير حافظ نعيم الرحمان خصوصي وڊيو پيغام ۾ چيو ته بزدل دشمن ڀارت ماضي جيان هڪ دفعو ٻيهر رات جي اونداهي ۾ بزدلاڻو حملو ڪيو آهي. مسجدن ۽ سويلين آبادي کي ڀارت نشانو بڻايو ڀارت کي سبق سيکارڻ ضروري آهي. هن چيو ته ڀارت جي ڪارروائي جو پاڪ فوج ذميوارانه ۽ ڀرپور جواب ڏنو آهي جماعت اسلامي حڪومت کي ملڪي دفاع ۾ ڀرپور تعاون جو يقين ڏيارايو آهي. پيپلز پارٽي جي نائب صدر شيري رحمان ڀارت طرفان پاڪستان جي ميزائل فائر ڪرڻ تي سخت رد عمل ڏيندي چيو آهي ته ڀارت جو ميزائل حملو کليل جارحيت آهي. مودي شروعات ڪري ڇڏي آهي. اختتام هاڻ پاڻ ڪندو مظفر آباد، ڪوٽلي ۽ بهاولپور تي حملا معافي جوڳا ڏوهه نه آهن شيري رحمان چيو ته ڀارت ميزائل فائر ڪري پنهنجي ناپاڪ نيت کي بي نقاب ڪري ڇڏيو پاڪستان هاڻ خاموش نه ويهندو. ڀارت امن جي آڇ کي ڪمزوري نه سمجهي. پنجاب جي سينئر وزير مريم اورنگزيب چيو ته پاڪستاني قوم پنهنجي بهادر فوج کي سلام پيش ڪري ٿي جنهن جارحيت جو فوري ۽ فيصله ڪن جواب ڏنو ڀارت جا بزدلاڻا حملا جنهن معصوم شهرين، مسجدن ۽ نيلم جهلم جهڙي اهم آبي منصوبن کي نشانو بنايو انهي جي رد عمل ۾ اسان جي پاڪ فوج بي مثال طاقت ۽ بهادري سان ڪارروائي ڪئي. اڳوڻي گهرو وزير شيخ رشيد وڊيو بيان ۾ چيو ته ڀارت طرفان رات جي اونداهي ۾ هٿين خالي پاڪستانين تي حملو ڪيو ويو جنهن تي پاڪ فضائيه پنج رافيل جهاز ڪيرائي دشمن کي جواب ڏنو. شيخ رشيد چيو ته دشمن سمجهي ٿو ته هو پاڪستان کي ڊيڄاريندو پر پاڪستاني قوم نه جهڪي نه جهڪندي جيڪڏهن پاڪستان فيصلو ڪري ورتو ته دشمن محفوظ نه رهندو. اوهان اسان جي مسجدن کي شهيد ڪيو هاڻ برداشت جو مادو ختم ٿي ويو اڳوڻي گهرو وزير چيو ته پاڪستان زنده قوم آهي اسلام شهادت کي اعزاز سمجهي ٿو شهادت اسان جي لاءِ فخر آهي وقت آيو ته هر قرض لاٿو ويندو ۽ دشمن کي اهڙيون سزائون ڏينداسين جو هو ٻيهر پاڪستان طرف ڏسڻ جي همت نه ڪندو.

بقايا 04

دشمن رات جي اونداهيءَ ۾ پاڪستان تي حملو ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي، پر پاڪ فوج ڀارت جي بزدلاڻي حملي جو وقتائتو ۽ اثرائتو جواب ڏنو. هن چيو ته ڪالعدم بي ايل اي ۽ ٽي ٽي پي جا پيرا ڀارت ڏانهن وڃن ٿا. هن چيو ته ڀارت ان دوست ملڪ جي سفير کي سڏائي ڊيمارش ڪيو جنهن اسان جي آڇ جي حمايت ڪئي. وزيراعظم چيو ته 24 ڪروڙ عوام کي مبارڪون ڏيان ٿو ته اسان جي فوج چوويهه ڪلاڪ تيار هئي، ڀارت جعفر ايڪسپريس حملي جي مذمت نه ڪئي ۽ ڀارت ۾ ان واقعي تي ٺٺوليون ڪيون ويون. هن وڌيڪ چيو ته مان مخالف ڌر جي چيمبر ۾ اچڻ لاءِ تيار آهيان. پي ٽي آءِ سميت سڀني کي چوان ٿو ته پاڪستان کي عظيم بڻايو ۽ دنيا کي ڏيکارڻو آهي ته اسان هڪ آهيون.

بقايا 05

ترجمان اداري آءِ ايس پي آر جي مطابق، ڀارتي حملي جو نشانو ڪوٽلي، مظفرآباد (آزاد ڪشمير) ۽ بهاولپور وارا علائقا بڻيا. جتي زوردار ڌماڪن جون آواز ٻڌا ويا. ڊي جي آءِ ايس پي آر حملي جي تصديق ڪندي چيو ته "بزدل دشمن ڀارت پاڪستان ۾ ٽن هنڌن تي ميزائل داغيا، پر پاڪستان جي فضائي فوج مڪمل طور تي الرٽ هئي، ۽ ڀارتي جهازن کي پاڪستاني فضائي حدن ۾ داخل ٿيڻ جي اجازت نه ڏني وئي." ترجمان موجب، دشمن پنهنجي زمين تان حملي ڪري بزدلي جو مظاهرو ڪيو آهي، هاڻ ان جو جواب پاڪستان پنهنجي مرضي سان، پنهنجي چونڊيل وقت ۽ هنڌ تي ڏيندو. هن وڌيڪ چيو ته "ڀارت جي عارضي خوشي جلد ئي مستقل ڏک ۾ تبديل ٿي ويندي."

بقايا 06

کي حدف جو نشانو بنائڻ جي لاءِ ڀارت بزدلاڻو حملو ڪيو. ڀارتي جارحيت کي نظر انداز نه ڪيو ويندو هن چيو ته پاڪستان جي بهادر فوج خاص طور تي اسان جي جانباز فضائيه پوري عزم حوصلي سان جواب ڏئي رهي آهي ڪنهن به اڳرائي جو منهن ٽوڙ جواب ڏنو ويندو. ڀارت جي بزدلاڻي ۽ ڇڙ ڏياريندڙ حملن ۾ مريد ڪي، بهاولپور، ڪوٽلي ۽ مظفرآباد جي شهري علائقن کي نشانو بنايو ويو جيڪا جنگي جارحيت آهي. سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه ڀارتي جارحيت جي سخت مذمت ڪندي چيو ته پاڪ فوج ڀارتي جارحيت جو منهن ٽوڙ جواب ڏئي قوم جو ڳاٽ اوچو ڪري ڇڏيو پاڪستاني قوم متحد آهي. ڀارت جي بزدلاڻي ڪارروائي جو منهن ٽوڙ جواب ڏيڻ لاءِ تيار آهيون. هن چيو ته پوري قوم جا حوصلا بلند آهن عوام پاڪ فوج سان ڪلهو ڪلهي ۾ ملائي بيٺل آهي. پاڪستان امن جو خواهشمند آهي. پنجاب جي وزيراعليٰ مريم نواز سوشل ميڊيا پليٽ فارم ايڪس تي ڀارتي جارحيت جي حوالي سان رد عمل ڏيندي چيو ته پاڪستان جي هڪ هڪ انچ جي حفاظت اسان جي ايمان ۽ منهنجي حلف جو حصو آهي. پنجاب جي زمين غازين ۽ شهيدن جي زمين آهي انهي زمين تي اڄ رات وهندڙ معصومن جو رت اسان تي قرض آهي. پوري قوم هن جنگ ۾ پاڪ فوج سان گڏ بيٺل آهي. مريم نواز پاڪ فضائيه طرفان ڀارت جا 5 ويڙهاڪ جهاز ڪيرائڻ تي شاندار لفظن ۾ خراج تحسين به پيش ڪيو هن چيو ته ڀارت جو غرور، تڪبر ۽ ڪوڙي پروپيگنڊه اڄ فضائن ۾ سڙي خاڪ ٿي چڪو آهي. ڪي پي ڪي جي وڏي وزير علي امين گنڊاپور چيو ته اهو قدم عالمي قانون جي ڀڃڪڙي آهي، خطي ۾ امن ۽ استحڪام جي لاءِ سنگين خطرو آهي. اسان پاڪستان جي حڪومت ۽ پاڪ فوج سان مڪمل يڪجهتي جو اظهار ڪريون ٿا. علي امين گنڊا پور چيو ته هڪ نازڪ گهڙي ۾ قومي سلامتي ۽ خودمختاري جي دفاع لاءِ پاڪ فوج سان ڪلهو ڪلهي ۾ ملائي بيٺل آهيون. اسان ملڪ جي انهن علائقن ۽ عوام سان مڪمل همدردي جو اظهار ڪريون جيڪي هن جارحيت سبب متاثر ٿيا. بلوچستان جي وڏي وزير مير سرفراز بگٽي چيو ته ڀارت طرفان ميزائل حملا کليل جارحيت آهي ميزائل حملا علائقائي امن کي ٽوڙڻ جي سازش آهي بلوچستان جي عوام دشمن کي منهن ٽوڙ جواب ڏيڻ جي لاءِ پاڪ فوج سان گڏ آهي. مير سرفراز بگٽي چيو ته عالمي برادري ڀارت جي جارحيت جو نوٽيس وٺي ڀارت جو جنگي جنون ڏکڻ ايشيا کي تباهي طرف ڌڪي رهيو آهي. اسان امن جا خواهشمند ضرور آهيون پر ڪمزور نه آهيون.

بقايا 07

۽ ڳڻتي جوڳو قرار ڏئي ڇڏيو آهي. چين جي پرڏيهي وزارت جي ترجمان چيو آهي ته ڀارت طرفان اڄ صبح جي فوجي ڪارروائي تي اسان کي سخت ڳڻتي آهي. چين سمجهي ٿو ته ڀارت ۽ پاڪستان هميشه هن خطي جا اهم پاڙيسري ملڪ آهن، انهن جي وچ ۾ ڇڪتاڻ ڪنهن جي به مفاد ۾ نه آهي. چين هر قسم جي دهشتگردي جي مخالفت ڪري ٿو، سمورين ڌرين کي صبر جو مظاهرو ڪرڻ گهرجي. هن زور ڏنو ته ٻئي ڌريون اهڙن قدمن کان پاسو ڪن جيڪي خطي جي امن ۽ استحڪام کي وڌيڪ متاثر ڪري سگهن ٿيون. آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ به ڀارت طرفان پاڪستان تي حملي تي رد عمل ڏيندي انهي کي شرمناڪ قرار ڏئي ڇڏيو ڊونلڊ ٽرمپ اوول هائوس ۾ صحافين سان ڳالهيون ڪندي چيو ته شرم جهڙي ڳالهه آهي ته اسان به پاڪستان جي خلاف ڀارت طرفان ڪيل حملي جي باري ۾ ٻڌو آهي. ٽرمپ چيو ته پاڪستان ۽ ڀارت ڪيترن ئي ڏهاڪن کان وڙهي رهيا آهن. ياد رهي ته ڀارت پاڪستان تي حملو ڪري 5 هنڌن تي ميزائل فائر ڪري ڇڏيا جنهن ۾ سويلين آبادي ۽ مسجدن کي نشانو بنايو ويو ڀارتي حملي ۾ 26 شهري شهيد ٿي ويا.

بقايا 08

پوءِ، هوائي حدون بند ڪيون ويون ۽ سڀئي پروازون رد ڪيون ويون. هوائي ذريعن جو چوڻ آهي ته هوائي حدون 48 ڪلاڪن لاءِ بند ڪيون ويون هيون. جنهن لاءِ هڪ نوٽم جاري ڪيو ويو آهي.

بقايا 09

شنوائي نالا علائقي مان ٻن ڇوڪرين کي زخمي حالت ۾ سي ايم ايڇ منتقل ڪيو ويو آهي. ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر سيالڪوٽ جو چوڻ آهي ته سيالڪوٽ جي سڀني اسپتالن ۾ ايمرجنسي لاڳو ڪئي وئي آهي. ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر وڌيڪ چيو ته سرڪاري ملازمن جون موڪلون منسوخ ڪيون ويون آهن.

بقايا 10

هن چيو ته رات جي اونداهي ۾ ڀارت جي بزدلاڻي ڪارروائي جو ڀرپور جواب ڏنو ويندو. هن چيو ته ڀارت هي ڪارروائي پاڪستان جي امن جي ڪوشش جي سبوتاژ ڪندي ڪئي آهي ۽ هاڻي ڀارت کي ان جي قيمت ادا ڪرڻي پوندي. خورشيد شاهه چيو ته مودي سرڪار جي پاڪستان سان دشمني ڪا لڪيل ڳالهه ناهي، پر پاڪستان مودي سرڪار جي دشمني ۽ غرور جو مناسب جواب ڏيندو. هن چيو ته ڀارت اسان تي هي جنگ ناجائز طور تي مسلط ڪئي آهي ۽ اسان ان کي پنهنجي مرضي ۽ پنهنجي وقت تي ختم ڪنداسين. هن چيو ته ڀارت کي ميزائل حملي ۾ بيگناهه ماڻهن جي جانين جو ذميوار قرار ڏنو ويندو. هن چيو ته اسان جون بهادر فوجون ۽ بهادر ماڻهو ملڪ جي سالميت ۽ خودمختياري لاءِ ڪنهن به خطري جي اجازت نه ڏيندا.

بقايا 11

۾ شهيد ڳلي ۽ شوائي نالي وارن علائقن ۾ ڌماڪن جا شديد آواز ٻڌا ويا. جڏهن ته بهاولپور ۾ چار زوردار ڌماڪن سان سڄو شهر ڏڪي اٿيو. ريسڪيو ذريعن مطابق سيڪيورٽي فورسون واقعي واري هنڌ تي پهچي چڪاس شروع ڪري ڇڏي آهي ۽ نقصان جو جائزو ورتو پيو وڃي. هينئر تائين ڪنهن جاني نقصان جي تصديق نه ٿي آهي. پاڪستاني عوام ۾ غم ۽ ڪاوڙ جي لهر ڇانيل آهي. جڏهن ته سوشل ميڊيا تي شديد ردعمل سامهون آيو آهي. ڪيترن ئي حلقن طرفان مطالبو ڪيو پيو وڃي ته پاڪستان کي هن ڀارتي جارحيت جو فوري ۽ سخت جواب ڏيڻ گهرجي.

بقايا 12

مذمت ڪندي چيو آهي ته رات جي اونداهي ۾ پنجن هنڌن تي ڀارت جو حملو انتهائي بزدلاڻو عمل آهي. ڀارت شهري آبادي تي حملو ڪري بين الاقوامي قانون جي کليل خلاف ورزي ڪئي آهي. هن وڌيڪ چيو ته بزدل دشمن جي حملي جو منهن ٽوڙ جواب ڏنو ويندو. ڀارتي جارحيت جو منهن ٽوڙ جواب ڏيڻ تي پاڪ فوج کي خراج تحسين پيش ڪيان ٿو. پاڪستان جي هٿيارٻند فوج دشمن جي جارحيت جو پوري صلاحيت سان جواب ڏئي رهي آهي. هن چيو ته ڀارت جارحيت شروع ڪري پاڪستان جي صبر جو امتحان ورتو آهي. ڀارت کي بزدلاڻي حملي جا خوفناڪ نتيجا ڀوڳڻا پوندا. هن چيو ته سڄي قوم پاڪستاني هٿيارٻند فوج سان گڏ پٿر وانگر بيٺي آهي. 24 ڪروڙ ماڻهو ڀارت خلاف مڙهيل جنگ وڙهندا. پاڪستان ايئر فورس هميشه دشمن کي منهن ٽوڙ جواب ڏنو آهي. قوم ۽ هٿيارٻند فوج جو حوصلو بلند آهي. دشمن ناڪام ٿيندو. ڀارت پاڪستان جي امن جي خواهش کي ڪمزوري سمجهيو، ڀارت کي سخت نتيجا ڀوڳڻا پوندا. سنڌ اسيمبلي جي اسپيڪر چيو ته سڄي قوم پاڪستاني هٿيارٻند فوجن جي ڪاميابي لاءِ دعا ڪري ٿي.

بقايا 13

چيو ته پاڪستان ڀارتي جارحيت جو مناسب ۽ ڀرپور جواب ڏيندو. هن چيو ته ڀارتي اشتعال انگيز ڪارروائين جو پوري طاقت ۽ پاڪستان جي خودمختياري ۽ علائقائي سالميت جي حفاظت لاءِ غير متزلزل عزم سان جواب ڏنو ويندو. صدر چيو ته شهري علائقن کي نشانو بڻائڻ ۽ ڀارتي حملو بين الاقوامي قانون، گڏيل قومن جي چارٽر ۽ پاڪستان جي خودمختياري جي واضح خلاف ورزي آهي. هن اهو به چيو ته پوري پاڪستاني قوم پنهنجي بهادر هٿيارٻند فوجن جي پويان متحد آهي. ۽ هندستان جا بزدلاڻه ڪارروايون فاشسٽ حڪومت جو اصل چهرو بي نقاب ڪن ٿا. آصف علي زرداري چيو ته ڀارتي حڪومت پنهنجي سياسي ايجنڊا کي اڳتي وڌائڻ لاءِ علائقائي امن ۽ سلامتي کي داءُ تي لڳائڻ لاءِ تيار آهي، صدر چيو ته پاڪستان جون هٿيارٻند فوجون مادر وطن جي هر انچ جي دفاع لاءِ مڪمل طور تي تيار آهن.

بقايا 14

جي بي سبب ۽ کليل جارحيت جي سخت مذمت ڪريون ٿا. ڀارتي هوائي فوج ڀارتي سرحدن کان اسٽينڊ آف هٿيارن سان پاڪستان جي خودمختياري کي نشانو بڻايو ترجمان وڌيڪ چيو ته مريدڪي، بهاولپور، ڪوٽلي ۽ مظفر آباد ۾ شهري آبادي کي نشانو بڻايو ويو، ڀارتي حملي ۾ عورتن ۽ ٻارن سميت ڪيترائي معصوم شهري شهيد ٿيا. پرڏيهي آفيس جي ترجمان چيو ته ڀارتي جارحيت هوائي حدن ۾ ڪمرشل پروازن لاءِ سنگين خطرو پيدا ڪيو. ڀارتي حملو گڏيل قومن جي چارٽر ۽ بين الاقوامي قانونن جي خلاف ورزي آهي. پهلگام حملي کان پوءِ، ڀارت هڪ ڀيرو ٻيهر غلط بياني سان خطي جي امن کي خطري ۾ وجهي ڇڏيو. ڀارت جي غير ذميوارانه قدم ٻنهي ايٽمي طاقتن کي هڪ وڏي جنگ جي ڪناري تي آڻي ڇڏيو آهي. ترجمان وڌيڪ چيو ته پاڪستان مناسب وقت ۽ جڳهه تي جواب ڏيڻ جو حق محفوظ رکي ٿو. گڏيل قومن جي چارٽر ۽ بين الاقوامي قانون جي آرٽيڪل 51 تحت، پاڪستان کي ڪنهن به ڪارروائي جو حق آهي. پاڪستاني قوم، حڪومت ۽ هٿيارٻند فوجون ڀارتي جارحيت خلاف متحد آهن. پاڪستان هر قيمت تي پنهنجي خودمختياري ۽ علائقائي سالميت جو دفاع ڪندو.

بقايا 15

ڇڪتاڻ کي نظر ۾ رکندي سنڌ جي گهرو کاتي ڪنٽرول روم قائم ڪيو ويو آهي. جتي صورتحال جي نگراني لاءِ 20 آفيسرن کي مقرر ڪيو ويو آهي. جاري ڪيل نوٽيفڪيشن موجب، ڪنٽرول روم ۾ روزانو ٽي آفيسر ڊيوٽي تي موجود رهندا. جڏهن ته ڊپٽي سيڪريٽري آرمي عبدالرحمان مري کي فوڪل پرسن ۽ سيڪشن آفيسر محمد عتيق کي ڪوآرڊينيٽر مقرر ڪيو ويو آهي. ڪنٽرول روم جو مقصد پاڪ_ڀارت صورتحال جي روشنيءَ ۾ صوبي جي اندر ڪنهن به هنگامي صورتحال جي مانيٽرنگ ۽ وقتائتي ڪارروائي کي يقيني بڻائڻ آهي.

بقايا 16

ايم ايس سميت ٽن ڄڻن جي ضمانت منظور ٿي وئي، آزاد ٿيڻ بعد سکر جيل کان ايندي ڊاڪٽر جو ٻيهر ڏرٽي واري هنڌ وڏو آجيائو ڪيو ويو. ان ڏس ۾ سکر جي عدالت ۾ ضمانتن بابت ڪيس جي ٻڌڻي ٿي. وڪيلن عدالت ۾ پيش ٿي ضمانت ناما پيش ڪيا. عدالت اڳوڻي ايم ايس ڊاڪٽر اعجاز احمد مگسي نادر مگسي ۽ نعيم احمد جانوري جي 30، 30 هزار روپين جي مچلڪن عيوض ضمانت منظور ڪئي. ياد رهي ته سکر جي اي سيڪشن پوليس خيرپور سول اسپتال جي اڳوڻي ميڊيڪل سپرنٽينڊنٽ ڊاڪٽر اعجاز مگسي، نعيم احمد جانوري ۽ نادر مگسي کي شراب جي ڪيس ۾ گرفتار ڪيو هو. جنهن بعد کين سکر سينٽرل جيل مان آزاد ڪيو ويو. هوڏانهن ڊاڪٽر اعجاز مگسي جي آزاد ٿيڻ بعد ٻيهر لوءِ ٻاءِ پاس تي ڏرٽي واري هنڌ سميت ٻين هنڌن تي دهلن ۽ گلن جي ورکا سان آجيان ڪئي وئي.

بقايا 17

حوالي سان وڏي دعويٰ ڪئي آهي. رانچي ۾ هڪ ريلي کي خطاب ڪندي. ملڪ ارجن کهڙگي چيو ته نريندر مودي کي پهلگام واقعي جي انٽيليجنس رپورٽ اڳ ۾ ئي ملي چڪي هئي، هن وڌيڪ چيو ته اهو ئي سبب آهي جو نريندر مودي 19 اپريل تي واارايل جمون ۽ ڪشمير جو دورو رد ڪيو هو. ڪانگريس جي صدر اهو به چيو ته سوال اهو آهي ته جڏهن نريندر مودي انٽيليجنس رپورٽن جي بنياد تي پنهنجو دورو رد ڪيو ته پوءِ هن عام شهرين جي حفاظت لاءِ ڪو به قدم ڇو نه کنيو؟

بقايا 18

تڪرار خام تيل جي قيمت کي وڌائڻ ۾ مدد ڪري ڇڏي، جيڪا عالمي مارڪيٽ ۾ گهٽجي رهي هئي. عالمي مارڪيٽ ۾ خام تيل جي قيمت ۾ هڪ سيڪڙو واڌ ۽ گئس جي قيمتن ۾ 2 سيڪڙو واڌ ٿي. برينٽ خام تيل 62.52 ڊالر سينٽ تي وڪرو ٿيڻ شروع ٿيو. جڏهن ته WTIخام تيل 59.54 ڊالر سينٽ تي آهي. عالمي مارڪيٽ ۾ گئس 3.55 ڊالر سينٽ في MMBTUتي وڪرو ٿي رهي آهي.

بقايا 19

۽ مولا علي واري حق جي وات تي هلڻ وارو آهيان. سنڌ اندر ڪافي سک، هندو عيسائي به پاڻ کي مولائي سڏيندا آهن. منهنجو ۽ فاطمه جو جنم جلاوطني دوران ٿيو ۽ اسان جو اهو عزم هيو ته اسان پنهنجي گهر واپس ويندا سين ۽ اهو اسان جو درياءَ سنڌ جي ويجهو آهي. دمشق ۾ به بابا جي آفيس ۾ به ٻوتلون هيون هڪ ۾ سنڌو جو پاڻي ۽ ٻئي ۾ سنڌ جي مٽي هوندي هئي. هڪ پوڊ ڪاسٽ انٽرويو ۾ هن چيو ته سوشلزم ۽ اسلام ۾ گهڻو فرق ناهي پر جڏهن ضياء جو دور آيو ته هن چاٽي واٽي سوشلزم ۽ اسلام کي الڳ الڳ ڪري پيش ڪيو بدقسمتي سان اهو تصور ڪابي ڌر پاران اپنايو ويو ته اسلامي سياست الڳ آهي سوشلزم سياست الڳ آهي. هن چيو ته سنڌو درياءَ هڪ دنيا آهي ان جي ڪناري ماڻهو هندڪو ڳالهائين ٿا. سرائيڪي سنڌي ڳالهائين ٿا. هتان سنڌو ۽ رهيس جزيرن تي خيما هنياسين. مهاڻن جو ٻلهڻ سان الڳ واسطو هيو اهي مون کي ٻڌائيندا رهندا هئا ته ٻلهڻ ڪئي گهٽي ملندي ڪئي گهٽ. انهن ماڻهن جي ثقافت ۽ واپار درياءَ سان جڙيل آهي. سمجهيو وڃي ٿو ته ٿتو هائي ڊيلٽا آهي پر پورو سنڌ ڪنهن وقت ڊيلٽا هيو نارو ڪينال ان ڊيلٽا جي هڪ شاخ هيو ڪوئي ماڻهن کي درياءَ کان جدا نه ٿو ڪري سگهجي. چولستان ڪينال ماڻهن کي مالڪ مان غلام بنائي ناٿو ڪمائڻ جو پراجيڪٽ آهي. ماڻهن کي پنهنجي زمينن کان جدا ڪري ٻين حوالي ڪرڻ جو پراجيڪٽ آهي هن چيو ته ڊي ايڇ اي ۾ ڪنهن کان پڇندا ته توهان جي پاڻي ڪٿان اچي ٿو ته چوندا ٽينڪر مان انهن کي خبر ناهي ته 80 کان 90 سيڪڙو پاڻي درياهه مان اچي ٿو اهو پاڻي ڪينجهر مان ڪراچي اچي ٿو ڪراچي سنڌ جو حصو آهي جيڪي ماڻهو اهو نه ٿا سمجهن اهو سمجهن ته اهو هن پوري ماحول جو حصو آهي 1991 وارو معاهدو ٻڌائي ٿو ته سمنڊ کي پاڻي کپي. اسان جو ماحولياتي نظام تباهه ٿي ويو آهي اهو اڄوڪو نه پر ڏهاڪن جو مسئلو آهي. هن چيو ته ايس آئي ايف سي هجي يا ارسا سڀني جي ڪوشش پرڏيهي سيڙپڪاري کي لياڻ آهي. هي هرشئي ڪيائي رهيا آهن پاڪستان اندر هارين جي حقن جي تحفظ لاءِ ڪو نظام موجود ناهي. زميندار اگر زمينون وڪڻ چاهين ته اهي ڇا ڪن؟ اڄڪلهه قبضي مافيا به جتي ڪٽي آهي. ٻوڏ دوران اگر اسان جي 60 سيڪڙو زمين تباهه ٿي ته هارين جي ستر سيڪڙو تباهي ٿي وئي. اها مون کي پروڙ آهي.هن چيو ته مون ڪڏهن به نه چيو آهي ته ذوالفقار علي ڀٽو پرفيڪٽ هيو يا غلطيون کان مٿانهون هيو 1969 ۾ اها ملٽري ڊڪٽيٽرشپ هئي، اهو صحيح آهي ته شيخ مجيب ان جو مخالف اميدوار هيو ان دوران ماڻهو هڪ ٻئي خلاف ڳالهائيندا آهن. پر هن جي دل ۾ بنگالين لاءِ نفرت نه هئي. اهو سوال ته بلوچستان ۾ ٽڪا خان واري جهڙي ڪا ڳالهه نه هئي اتي هڪ آئيني اسيمبلي کي ختم ڪري آپريشن ڪيو ويو ان تي جونيئر ذوالفقار چيو ته اها هڪ بدقسمتي هئي، جيڪا ٻيهر نه ٿيڻ گهرجي، بلوچ ماڻهن گهڻو ڀوڳيو آهي. بدقسمتي سان ذوالفقار علي ڀٽو ڪجهه قدم کنيا جيڪي ملٽري پاران سيٽ ڪيا ويا هئا. بدقسمتي سان مان تاريخ بابت گهڻو نه ٿو ڄاڻان ته حقيقت ۾ اتي ڇا وهيو واپريو. بلوچستان جي حوالي سان اهو آهي ته منهنجو والد نواب اڪبر بگٽي سان اتي ويو هيو ۽ ڪافي دورو ڪيو هيائين. ماڻهن ڪانشس اهي سوال ڪيا هيا جواب ۾ هن چيو ته مان پنهنجي الڳ سياسي پليٽ فارم تي آهيان. جيڪو ڪجهه ذوالفقار ڀٽو سينئر جي زماني ۾ ٿيو مان اتي مفاهمت آڻڻ جي ڪوشش ڪندس. هن چيو ته منهنجي ڏاڏي بابا سميت پوري قوم کي جمهوريت جي قتل خلاف مزاحمت لاءِ سڏ ڏنو هر ماڻهو پوءِ ضيا خلاف مزاحمت ڪئي. ٻارن عورتن مزدورن شاگردن مزاحمت ڪئي، هن چيو ته جيستائين اصلي ۽ نقلي ڀٽي واري سوچ آهي ته مان اڳ ۾ ئي چڪو آهيان نه ته مان ڏکان نه ته ٿو هلايان جو اصلي ۽ نقلي شيون توهان کي ڏيکاريان مان پنهنجو ڪردار سامهو رکڻ گهران ٿو نظريا به ڏيکارڻ گهران ٿو اگر ساٿ ڏيڻ چاهيو ته اچو گڏجي هلو باقي اسلام مطابق وراثت ٻنهي طرف ٿي سگهي ٿي مرد طرف عورت طرف به. باقي ماڻهو جيڪو اصلي نقلي وارو معاملو سمجهن ٿا سو آهي ته پ پ تي زرداري طرفان قبضو ڪيو ويو آهي. هن جي هٿيارٻندن اسان جي زمين تي قبضو ڪري ورتو.هن چيو ته مان ڪنهن سازش جو حصو ناهيان. اهڙا الزام بابا تي به لڳندا هئا ته پ پ کي ڪيرائڻ لاءِ اسٽيبلشمنٽ ان کي آندو،مان پ پ کي جو ڪيرائيندس پر ان کي ان شڪل ۾ ڏسڻ گهران ٿو جنهن لاءِ اها ناهي وٺي،اهو سوال ته ڇا جن ماڻهن ذوالفقار ڀٽو کي قتل ڪيو اهي ئي مرتضيٰ ڀٽو، شاهنواز ۽ بينظير جي قتل ۾ ملوث هئا ته هن جو چوڻ هيو ته شڪ آهي، مرتضيٰ جي قتل ۾ بينظير جي ملوث هئڻ جي سوال تي جونيئر چيو ته اهو ناهي ته هن ان جون هدايتون ڏنيون پر بابا کي اڪيلو ضرور ڪيو ويو جيئن هاڻ مون کي ڪيو وڃي ٿو پوليس، رياست سڀ هن جي خلاف ٿي ويا.هن جي چوڌاري جي سردار وڏيرا نه هئا هن چيو ته سياسي اختلافن سبب ڪزنس سان رابطو ناهي باقي آنٽي صنم سان آهي اها گهرايندي ويندي رهندي آهي.هن چيو ته پ پ شهيد ڀٽو ۾ نه مان چيئرمين آهيان نه ڪو عهدو آهي. مان موقعي پرست ناهيان. ماڻهو ۽ نوجوان هن سسٽم مان بيزار آهن جنهن ۾ ڪنهن کي خانداني سياست جي ڪري سيٽون ملي وڃن يا اسٽيبلشمنٽ جي مرضي جي ڪري.هن چيو ته اها ميٽنگ جنهن جو ذڪر هليو جي ڊي اي جي ميٽنگ نه هئي سنڌو بچايو ميٽنگ هئي جيڪا در اصل سائين جي ايم شاهه جي تحريڪ آهي جنهن هن سموري اينٽي ڪينال موومينٽ واري معاملي کي اڀاريو آهي. پ پ جي مقابلي ۾ ايس يو پي جو اڀري اچڻ نا ممڪن ناهي جو اهو نج قومپرست ناهي پر اها سنڌ جي وسيلن جي مالڪي جي ڳالهه ڪري رهي آهي. ٻئي پاسي لاهور ۾ ڳالهائيندي ذوالفقار علي ڀٽو جونيئر چيو ته صدر آصف علي زرداري سنڌو جو سودو ڪيو آهي. جڏهن ته وڪيلن سنڌ جي جدوجهد سبب ڇهن ڪينالن جو منصوبو بند ڪيو ويو آهي. لاهور هاءِ ڪورٽ بار جي ڪانفرنس کي خطاب ڪندي هن چيو ته حڪومت احتجاج کان ڊڄي رهي آهي ۽ ملڪ ۾ هاڻ غريبن بدران اميرن جي سياست هلي رهي آهي. جتي هارين ۽ مزدورن کي مڪمل وساري ڇڏيو ويو آهي. ذوالفقار جونيئر چيو ته جيڪو آئين ڏنو ويو هو ان کي 26هين ترميم وسيلي تباهه ڪيو ويو آهي ۽ عدليا تي حملن لاءِ ان ترميم کي استعمال ڪيو پيو وڃي. هن چيو ته پاڪستان هڪ قوم نه، پر قومي اتحاد آهي. جيڪو صرف محبت سان زنده رهي سگهي ٿو. جڏهن ته درياهه ملڪ جي سڃاڻپ آهي. سندس چوڻ هو ته پاڪستان ڪنهن خاص طبقي لاءِ نه، پر سمورن ماڻهن لاءِ ٺهيو هو.

بقايا 20

فورس دشمن جي 5 جهازن کي ڪيرائي ڇڏيو آهي. پاڪستاني فوجون هندستاني فوجن جي جارحيت جو مناسب جواب ڏئي رهيون آهن. شروعاتي رپورٽن موجب، پاڪستان ايئر فورس دشمن جي 5 جهازن کي ڪيرائي ڇڏيو آهي. پاڪستاني ايئر فورس جا سڀئي جهاز محفوظ آهن. پاڪستان جي هٿيارٻند فوجون دشمن جي جارحيت جو مناسب جواب ڏئي رهيون آهن. وفاقي وزير عطا تارڙ پرڏيهي ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته پاڪستان ايئرفورس انڊيا جا ٽي ڀارتي جهاز ڪيرائي ڇڏيا .پرڏيهي ايجنسي ڳالهائيندي دفاع واري وزير خواجه آصف تصديق ڪندي چيو آهي ته پاڪستان انڊيا جا 5 جنگي جهازن کي تباهه ڪري ڇڏيو آهي. انڊيا طرفان شڪست تسليم ڪئي وئي ايل او سي تي اڇي رنگ جو جهنڊو لڳائي ڇڏيو.ياد رهي ته اڇو جهنڊو شڪست تسليم ڪرڻ آهي

بقايا 21

وفاقي صحت واري وزارت موجب پمز پولي ڪلينڪ سميت سموري اسپتال جي عملي جون موڪلون ملتوي ڪيون ويون آهن. وفاقي صحت واري چيو آهي ته شهر کان ٻاهر طبي عملي کي فوري طور تي واپس رپورٽ ڪرڻ جي هدايت ڪئي وئي آهي. ياد رهي ته پنجاب جي سمورين سرڪاري اسپتالن ۾ ايمرجنسي لاڳو آهي. ڊاڪٽرز، نرسز ۽ پيرا ميڊيڪل اسٽاف کي اسپتالن ۾ رهڻ جي هدايت ڪئي وئي آهي. انهي کان علاوه پنجاب جي سمورن ضلعن ۽ صوبائي مانيٽرنگ ادارن ۾ ايمرجنسي لاڳو آهي.ٻئي طرف پاڪستان تي ڀارت جي حملي کان پوءِ پنجاب ۾ اڄ تعليمي ادارا بند رکڻ جو فيصلو ڪيو ويو. جڏهن ته صوبي ۾ هنگامي حالتون لاڳو ڪيون ويون آهن.

بقايا 22

جاپان پاڪستان_ڀارت تڪرار تي ڳڻتي جو اظهار ڪيو آهي ۽ ٻنهي ملڪن تي زور ڏنو آهي ته اهي صبر جو مظاهرو ڪن ۽ ڳالهين ذريعي صورتحال کي مستحڪم ڪن.جاپاني چيف ڪابينا سيڪريٽري يوشيماسا هائيشي جو چوڻ آهي ته پاڪستان_ڀارت تڪرار جوابي ڪارروائي کي جنم ڏئي سگهي ٿو ۽ صورتحال جي مڪمل فوجي تڪرار ۾ تبديل ٿيڻ جو خطرو آهي. هن ٻنهي ملڪن تي زور ڏنو آهي ته صبر جو مظاهرو ڪن ۽ ڳالهين ذريعي صورتحال کي مستحڪم ڪن.

بقايا 23

گڏيل قومن جي سيڪريٽري جنرل پاڪستان تي هندستان جي حملي تي ڳڻتي جو اظهار ڪيو آهي. گڏيل قومن جي سربراهه هندستان ۽ پاڪستان کي فوجي تحمل جو مظاهرو ڪرڻ جو مطالبو ڪيو آهي.اهو ياد رکڻ گهرجي ته هندستان پاڪستان ۾ پنجن هنڌن تي ميزائل فائر ڪيا آهن. ۽ پاڪستان جوابي ڪارروائي ۾ ٽن هندستاني جنگي جهازن کي ڪيرايو آهي.

بقايا 24

فوج جي بهادر سپاهين سان هڪ ٿي ڌڙڪن ٿيون ڀارت جي تازي بزدلاڻي حملن اسان جي اتحاد ۽ عزم کي وڌيڪ مضبوط ڪيو آهي، هن چيو ته ڄاڻو ٿا ته هن عظيم قوم جو هر شهري اسان جي محافظن سان گڏ ڪلهي سان گڏ بيٺو آهي. اسان کي ته ڏکيو ويندو. اسان کي تقسيم نه ڪيو ويندو ڪا به طاقت پاڪستان جي روح کي ٽوڙي نٿي سگهي. اسان پنهنجي هٿيارٻند فوجن جي حفاظت ۽ طاقت لاءِ دعاگو آهيون ۽ ان جي هر ممڪن مدد ڪرڻ جو عزم ڪريون ٿا. پاڪستان زنده آباد!

بقايا 25

جهاز تيار ڪندڙ ڪمپني چينگ ڊوائيز ڪرافٽ ڪارپوريشن جي شيئرز جي قيمت ۾ رڪارڊ اضافو ٿي ويو آهي. تجزيه ڪارن موجب شيئر جي قيمت ۾ اضافو پاڪ فضائيه طرفان انهن جهازن سان ڀارتي جهازن کي ڪيرائڻ کان پوءِ ٿيو آهي. دفاعي ماهرن موجب عالمي سطح تي سرمائيڪارن پاڪستاني جهازن جي تعريف ڪئي. پاڪستان وٽ هن وقت 168 جي ايف 17 ٿنڊر جهاز موجود آهن جيڪي هن چين جي تعاون سان تيار ڪيا آهن. جڏهن ته پاڪستاني فوج وٽ 25 جي 10 سي جهاز موجود آهن جيڪي پاڪستان خاص طور تي رافيل جهازن جي توڙ جي طور تي 2021 ۾ حاصل ڪيا هئا.

بقايا 26

ڪري پيا آهن. ڀارت ايوي ايشن جي شيئرز جي قدر ۾ 1.64 سيڪڙو گهٽتائي نظر ۾ آئي جڏهن ته گذريل 5 ڏينهن جي دوران ڪمپني جي شيئرز جي قدر ۾ 3.4 سيڪڙو جو اضافو ڏٺو ويو هو. ياد رهي ته 6 ۽ 7 مئي جي وچ واري رات ڀارت پاڪستان جي 5 هنڌن تي ميزائل فائر ڪيا جنهن تي ڀرپور جوابي ڪارروائي ڪندي پاڪ فضائيه ڀارت جا 5جهاز ۽ 3 ڪمبيٽ ڊرون ڪيرايا. پاڪ فضائيه جن ڀارت جهازن کي نشانو بنايو انهن ۾ فرانسيسي ڪمپني جا تيار ڪيل 3 جديد ترين رافيل جهاز به شامل آهن. پاڪ فوج طرفان ڀارتي فوج جي ڪيترن ئي چيڪ پوسٽن کي به تباهه ڪيو ويو جن جون وڊيوز به آءِ ايس پي آر طرفان بريفنگ دوران هلايون ويون. پاڪ فوج جي ترجمان چيو آهي ته پاڪستان ڀارتي جارحيت جي خلاف صرف دفاعي حملا ڪيا. پاڪستان ڀارتي جارحيت جو جواب مناسب وقت ۽ چونڊيل هنڌ تي ڏيڻ جو اختيار محفوظ رکي ٿو.

بقايا 27

سموري طبي عملي جون موڪلون فوري طور تي ملتوي ڪيون ويون آهن. صحت کاتي هدايو آهي ته سنڌ جي سمورين اسپتالن ۾ عملي کي 24 ڪلاڪ حاضري يقيني بنائڻ جي هدايت ڪئي وئي آهي ۽ ايمرجنسي رسپانس يونٽس کي الرٽ رهڻ جو به حڪم ڏنو ويو آهي. انهي حوالي سان صحت کاتي جو چوڻ آهي ته ايمبولينس آڪسيجن. 10 فلوئيڊز ۽ دوائن جي دستيابي يقيني بنائي ويندي جڏهن ته غفلت تي سخت ڪارروائي عمل ۾ آندي ويندي. انهي کان علاوه ريسڪيو 1122، ضلعي انتظاميه ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن سان ويجها رابطا ڪرڻ جي هدايت سان گڏوگڏ سمورن ايمرجنسي ڪيسز کي مڪمل ڌيان ۽ احتياط سان ڊيل ڪرڻ جي به هدايت ڪئي وئي آهي.

بقايا 28

چيو ته ڀارت حملي جو جواب ڏيندو. بچاءَ واري وزير خواجه محمد آصف جو چوڻ آهي ته ڀارت شهري آبادي کي نشانو بڻايو. جنهن طريقي سان ڀارت حملو ڪيو ان کان وڌيڪ جواب ڏنو ويندو.هن چيو ته ڀارت شهري آبادي ۽ مسجدن تي حملو ڪيو، پاڪ فوج ڀارت کي ڀرپور ۽ فوري جواب ڏنو ويندو. اسان فوجي ۽ سفارتي سطح تي ڀارت کي ڀرپور ۽ فوري جواب ڏينداسين. اسلام آباد (بيورو رپورٽ) بچاءَ واري وزير خواجا آصف خبردار ڪندي چيو آهي ته جيڪڏهن ڀارت جنگ کي ديگهه ڏني ته ايٽمي جنگ ڇڙي سگهي ٿي. نجي ٽي وي چئنل سان ڳالهائيندي خواجا آصف جو چوڻ هو ته جوهري جنگ جي صورت ۾ سڄي ذميواري ڀارت مٿان لاڳو ٿيندي. واضح رهي ته ڀارتي فوج رات جي اونداهي ۾ بزدلاڻو حملو ڪندي آزاد ڪشمير جي علائقن ڪوٽلي، مظفرآباد، ۽ پنجاب جي مريدڪي ۽ احمدپور شرقيه ۾ شهري آبادي کي نشانو بڻايو، جنهن دوران به مسجدون شهيد ٿيون، حملن جي نتيجي ۾ 26 بيگناهه شهري شهيد ۽ 46 ڄڻا زخمي ٿيا. پاڪ فوج ڀارتي بزدلاڻي ڪاروائين جو ڀرپور جواب ڏيندي ڀارتي هوائي فوج جا 3 رافيل جهاز، هڪ مگ 29، هڪ ايس يو 30 جهاز، هڪ ڊرون ۽ ڀارتي برگيڊ هيڊڪوارٽر به تباهه ڪري ڇڏيا. پاڪ فوج جي ڀرپور جوابي ڪارروائي ڪانپوءِ ڀارت لائين آف ڪنٽرول تي اڇو جهنڊو لهرائي شڪست تسليم ڪري ورتي آهي.

بقايا 29

رڪارڊ ڪرايو ويو ڀارتي ناظم الامور کي پرڏيهي وزارت ۾ طلب ڪري آگاهي ڏني وئي ته انهن حملن جي نتيجي ۾ عورتن ۽ ٻارن سميت ڪيترائي بيگناهه شهري شهيد ۽ زخمي ٿيا آهن. پرڏيهي وزارت جي ترجمان موجب، ڀارتي ناظم الامور کي خبردار ڪيو ويو ته ڀارت جو غير ذميوارانو رويو علائقائي امن ۽ استحڪام لاءِ سنگين خطرو آهي. ترجمان جو چوڻ هو ته ڀارت جو جارحاڻو قدم پاڪستان جي خودمختياري جي سڌي سنئين ڀڃڪڙي آهي. ڀارت جا اهي قدم گڏيل قومن جي چارٽر ۽ عالمي قانونن جي خلاف آهن ۽ پاڪستان ڀارت جي دشمني تي ٻڌل الزام بازي کي سختي سان رد ڪري ٿو.

بقايا 30

ڏيڻ لاءِ پاڪستان ۽ هٿيارٻند فوج جي مڪمل حمايت جي عزم جو اظهار ڪري ٿي. آل پاڪستان نيوز پيپرز سوسائٽي جي صدر سرمد علي ان حوالي سان بيان جاري ڪندي چيو آهي ته ڀارت طرفان پاڪستان جي سرزمين تي حملو خطي جي امن ۽ خوشحالي جي لاءِ تباهي آڻيندڙ آهي ۽ ان سان خطي جي عوام ۽ معيشت کي غير معمولي نقصان پهچندو. هنن جنگي جنون ۾ مبتلا ڀارتي اڳواڻن تي زور ڏنو ته اهي خطي کي عدم استحڪام ڏانهن وٺڻ جي ڪوشش کان پاسو ڪن. آل پاڪستان نيوز پيپرز سوسائٽي جي صدر سرمد علي قوم کي يقين ڏياريو ته پاڪستان ۾ پرنٽ ميڊيا مستند خبرون ۽ معروضي تجزين حوالي سان هاڪاري ۽ فعال ڪردار ڪندو ته جيئن عوام کي باخبر رکي سگهجي. هن افسوس جو اظهار ڪندي چيو ته ڀارتي ميڊيا هندوتوا جي ٻڌل انتهاپسندي جي نظريي تي ڪاربند بي جي پي حڪومت جي اشارن تي هلي پئي ۽ ڪوڙين خبرن ۽ جنگي جنون کي هوا ڏئي رهيو آهي جيڪو معروضي صحافت جي خلاف آهي. اي پي اين ايس جي صدر هٿيارٻند فوج ۽ حڪومت پاڪستان کي پرنٽ ميڊيا جي طرفان ڀارتي حڪومت جي جارحيت ۽ ڌمڪين خلاف وطن جي دفاع جي لاءِ هر ممڪن سهڪار جو يقين ڏياريو.

بقايا ----------- 01

جو مطالبو رپورٽ موجب وڳڻ ۾ گرلس پرائمري اسڪول جي بلڊنگ جي ڇت جا ڇاپڙ ڪرڻ خلاف شاگردياڻين جو احتجاج بلڊنگ زبون ٻڌجي وئي 250 کان وڌيڪ پڙهندڙ نياڻيون خوف ۾ ورتل نئين بلڊنگ جو مطالبو خبر موجب وڳڻ شهر جي گورنمينٽ مين گرلس پرائمري اسڪول جي بلڊنگ زبون حال هُجڻ ۽ ڇت مان ڇاپڙ ڪرڻ ۽ ديوارن ۾ وڏا ڏار پوڻ سبب ٻارڙن ۾ خوف واري صورتحال پيدا ٿي وئي شاگردياڻين کي ڪلاسن مان ٻاهر ڪڍي پڙهايو پيو وڃي بلڊنگ جي زبون حال ۽ مرمت نہ ٿيڻ تي هيڊ ماستريائي ياسمين وڳڻ بختاور امينا ثنا شازيا نورجهان جي اڳواڻي شاگردياڻين احتجاج ڪري نئين بلڊنگ جو مطالبو ڪيو آن موقعي تي هيڊماستريائي جو دانهڻ هو تہ اسڪول جي بلڊنگ انتهائي خستہ حالت ۾ ٿي وئي آهي پتين مان وڏا ڏار پئجي ويا آهن ڇت مان سيمينٽ جي ڇاپڙ ڪرڻ جو سلسلو جاري آهي ان خوف سبب معصوم نياڻين کي ڪلاس رومن مان ٻاهر ڪڍي پڙري پٽ پڙهائڻ تي مجبور آهيون بلڊنگ جي زبون حالي جو لکت ۾ ضلعي آفيس ۾ شڪايت ڪئي آهي ۽ ڪيترا ڀيرا آفيسر پڻ وزٽ ڪري رپورٽ تيار ڪري ويا آهن ۽ نئين بلڊنگ جي سمري بہ تيار ڪئي وئي پر اڃا تائين نئين بلڊنگ جي اڏاوت ۾ ڪا بہ اڳڀرائي نہ ٿي سگهي آهي اسڪول ۾ ٻارڙن جي 250 کان وڌيڪ داخلا آهي جيڪي سخت گرمي ۾ ٻاهر پڙهي رهيا آهن هُن تعليم کاتي جي صوبائي وزير سيد سردار شاهہ سميت اختيارين کان مطالبو ڪيو تہ گرلس اسڪول جي نئين سر بلڊنگ جوڙائي بيچيني ختم ڪئي وڃي.

بقايا ----------- 02

شر . حبيب الله شر ۽ ٻين پاران پريس ڪلب پيروسڻ تي پهچي ڪري احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو مظاهرين الزام مڙهيندي چيو تہ ڳوٺ جابااثر غلام سرور شر . رجب شر. بخت شر. مختيار شر اسانجي زمين تي قبضو ڪري رهيا آهن اهي ڳوٺ جو وڏيري سليم شر پئسا وٺي اسان کي موت مار ڌمڪيون پڻ ڏئي رهيو آهي ايس ايڇ او پيروسڻ پئسن عيوض پنهنجي ونگارو بڻيل آهي هنن دانهندي چيو تہ اسان اهڙي قبضي جي پٽيشن ڪورٽ ۾ داخل ڪرائي آهي ۽ هنن آءِ جي سنڌ. ڊي آءِ جي سکر. ايس ايس پي خيرپور کان مطالبو ڪيو تہ سائين انصاف ڪيو وڃي ۽ بااثر وڏيري ۽ قبضو ڪندڙن خلاف قانوني ڪارروائي ڪري ڪين انصاف ڏياريو وڃي.

بقايا ----------- 03

جي شهادتن خلاف ۽ پنهنجي فوج سان قومي اظهار يڪجهتي لاءِ پاڪستان پيپلز پارٽي سٽي سکر جي صدر ۽ ڊپٽي ميئر سکر ڊاڪٽر ارشد مغل جي اڳواڻي ۾ اڄ پريس ڪلب سکر ۾ احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو جنهن ۾ پيپلزپارٽي سٽي سکر جي جنرل سيڪريٽري حاجي احسان لاشاري. پيپلزپارٽي ضلعي سکر جي انفارميشن سيڪريٽري لياقت خالدي. ٽائون چيئرمينز محمد دين. عزيزالله مغل. ٽائون وائيس چيئرمينز مرتضيٰ گهانگهڙو. ذوالفقار ڪوسو. يوسي چيئرمينز. وائيس چيئرمينز. ڊيلي تنظيمن جي عهديداران. ڪائونسلرز ۽ پارٽي ورڪرن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي.

بقايا ----------- 04

قائمخاني جي اڳواڻي ۾ ريلي ڪڍي وئي جنهن ۾ شهرين معززين مولوي منور. الادين پٺاڻ . نول راءِ مهيشوري . شڪيل قائمخاني. سيٺ جيوراج مهيشوري . ۽ ٻين معززين شرڪت ڪئي. جڏهن تہ مين پرائمري اسڪول جي شاگردن استادن شوڪت شيدي . ابراهيم . اوڪو مل ميگهواڙ ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ ريلي ڪڍي وئي ان موقعي تي پاڪ فوج جي حمايت ۽ ڀارت خلاف سخت نعريبازي ڪيي آخر پاڪستان جي سلامتي لاءِ دعا گهري وئي.

بقايا ----------- 05

گهر اچڻ تي حادثو هڪ شاگرديائي فوت ٿي وئي ۽ ٻہ شاگردياڻيون زخمي. نصيرآباد ٽيليفون ايڪسينج ويجهو نصيرآباد واسي چوڪيدار صفدر علي بروهي جي ريپيٽر مان اوچتو فائر لڳڻ سبب 18 سالا زهران ڌي غلام شبير وڪو موقعي تي فوت ٿي وئي آهي ۽ شاگردياڻيون 16 سلما ڌي ممتاز وڪو ۽ 18 سالا پره ڌي وزير علي پٽي زخمي ٿي پيون جن رورل هيلٿ سينٽر منتقل ڪيو ويو. هوڏانهن فوتي شاگرديائي جو پوسٽ مارٽم بعد لاش وارثن حوالي ڪيو ويو لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو. هوڏانهن زخمي شاگردياڻين کي سيريس حالت هئڻ ڪري علاج لاءِ لاڙڪاڻي اسپتال منتقل ڪيو ويو ٻي پاسي ايس ايڇ نصيرآباد ميڊيا کي ٻڌايو تہ شاگردياڻيون امتحاني سينٽر واپس گهر اچي رهيون تہ صفدر بروهي نالي شخص جنهن وٽ ريپيٽر هيو.. جنهن جو اوچتو فائر ٿيڻ سبب هي حادثو پيش آيو جوابدار کي گرفتار ڪري ورتو آهي جنهن کان وڌيڪ جاچ ڪئي پئي.

بقايا ----------- 06

محمد باگراڻي ۾ پوليس مبينہ فائرنگ ۾ نوجوان قتل. وارثن جو لاش رکي سمس اسپتال آڏو ڌرڻو ٽائرن کي باهہ ٽريفڪ معطل. مسافرسخت گرمي سبب دربدر. پوليس نوجوان کي گوليون هڻي قتل ڪيو آهي وارثن جو الزام. نوجوان ڦر ڪري گهر ۾ لڪي ويو ڪيس پيش ٿيڻ لاءِ چيوسين پاڻ کي گولي هڻئي اٿس پوليس خبر موجب،شهدادپور ويجهو ڳوٺ غلام محمد باگراڻي ۾ پوليس مبينہ فائرنگ جي نتيجي ۾ 22 سالا عبداللطيف باگراڻي گولي لڳڻ سبب زخمي ٿي پيو جيڪو زخمن جا سور نہ سهندي شهدادپور سمس اسپتال ۾ فوت ٿي ويو فوتي جي لاش کي شهدادپور سمس اسپتال جي مرده خاني ۾ رکيو ويو جتان وارثن سمس اسپتال جي مين گيٽ تي لاش ايمبولينس ۾ رکي روڊ بلاڪ ڪري احتجاجي مظاهرو ڪري ٽائرن کي باهيون ڏئي نعريبازي ڪئي ان موقعي تي مظاهرين مقتول ڀاءُ حنيف باگراڻي موجب تہ پوليس بيگناهہ منهنجي ڀاءُ کي گوليون هڻي قتل ڪيو آهي. پوليس بيگناهہ نوجوان کي گهران ڪڍي گوليون هڻي قتل ڪيو آهي هوڏانهن ايس ايڇ او دريا خان رند جابر لاهوري رابطو ڪرڻ تي ٻڌايو تہ مذڪوره ڦورو پاڻوجا برادري جي ماڻهن کان ڦر ڪئي سندس پيڇو ڪرڻ بعد ڦورو گهر ۾ لڪي ويو ڪيس ٻاهر نڪري گرفتاري جي وارننگ ڏنيسين تہ خوف ۾ پاڻ کي گولي هڻي هنئين اٿس هوڏانهن پوليس وڌيڪ جاچ ڪري رهي آهي.

بقايا ----------- 07

۽ هن اميد ظاهر ڪئي تہ هي صورتحال جلد ختم ٿي ويندي.پاڪستان تي هندستان جي حملي ۽ پاڪستان جي جوابي ڪارروائي تي پنهنجي بيان ۾. مارڪوروبيو چيو تہ هو ٻنهي ملڪن جي وچ ۾ مسئلي جي پرامن حل لاءِ هندستان ۽ پاڪستاني قيادت سان رابطو جاري رکندو. هن وڌيڪ چيو تہ پاڪستان ۽ هندستان ڇڪتاڻ واري صورتحال جو جائزو وٺي رهيا آهن ۽ هندستان ۽ پاڪستاني قيادت ٻنهي کي پرامن حل لاءِ شامل ڪندا رهندا. ٻئي طرف. ذريعن جو چوڻ آهي تہ آمريڪي پرڏيهي وزير مارڪوروبيو پاڪستان جي قومي سلامتي صلاحڪار سان رابطو ڪيو ۽ هندستاني ميزائل حملي کان پوءِ جي صورتحال تي بحث ڪيو.

بقايا ----------- 08

تنظيم ۽ سنڌي ادبي بورڊ چيئرمين مخدوم سعيد الزمان "عاطف" پاران جاري ڪيل بيان ۾ چيو آهي تہ ڀارت رات جي پيٽ ۾ پاڪستان تي ٿيل بزدلاڻي حملن جي ڀرپور مذمت ڪيون ٿا. ڀارتي حملو شرمناڪ عمل آهي. بزدل دشمن شهرين کي نشانو بڻايو آهي. مسجدن تي حملا مودي جي انتها پسندي ذهنيت جو نتيجو آهي. حملو خود مختياري جي ڪليل ڀڃڪڙي آهي. اسان پنهنجي وطن جو هر صورت ۾ دفاع ڪنداسين. پاڪستان جي قومي سلامتي تي ڪابہ سوديبازي نہ ڪنداسين. مخدوم سعيد الزمان "عاطف" چيو تہ هر ملڪ کي پنهنجي دفاع جو حق حاصل آهي ۽ پاڪستان پنهنجي سرحدن جي حفاظت ڪرڻ ڄاڻي ٿو جنهن تازو مثال رات جي پيٽ ۾ ڀارت پاران ٿيل اڳرائي جي نتيجي ۾ سندس جنگي جهاز کي تباهہ ڪرڻ آهي. پاڪستان ڪنهن سان بہ جنگ جي خواهش نہ ٿو رکي. مخدوم سعيد الزمان "عاطف" چيو تہ ڀارت جو اهڙو حملو بين الاقوامي قانونن. خاص ڪري اقوام متحده جي چارٽر ۽ جنگي آئينن جي خلاف آهي. رات جي پيٽ ۾ هڪ ملڪ جي سرحدن کي پار ڪرڻ ۽ فوجي حملن کي انجام ڏيڻ هڪ غير قانوني عمل آهي. پاڻ چيائون تہ اهڙن حملن جو مقصد ٻنهي ملڪن ۾ امن ۽ استحڪام کي نقصان پهچائڻ آهي. پاڪستان هميشہ امن ۽ تعاون جو حامي رهيو آهي ۽ اهڙي قسم جا حملا ملڪ ۾ عدم استحڪام پيدا ڪن ٿا. سروري تنظيم افواج پاڪستان سان هر مشڪل وقت ۾ گڏ بيٺل آهي.

بقايا ----------- 09

جو ڪارڻ معلوم نہ ٿي سگهيو. خبر موجب شهدادپور ويجهو جتيا ٽاڻي جي حد ڳوٺ محمد هاشم خاصخيلي ۾ ڳوٺ پرسان ويٺل نوجوان محمد پريل ولد مجنو خاصخيلي مبينا گولي لڳڻ سبب فوت, لاش کي سمس اسپتال جي مردا خاني منتقل ڪيو ويو. فوتي جي وارثن ميڊيا کي ٻڌايو آهي تہ اسان جو نوجوان گرمي سبب گهرن کان ٻاهر ويٺل هو تہ اوچتو فاير ٿيڻ جو آواز آيو ٻاهر نڪري ڏٺوسين تہ اسان جو نوجوان کي گولي لڳل آهي ۽ ڦٿڪي رهيو آهي, جنهن کي اسپتال کڻي پيي آياسين تہ فوت ٿي ويو. هنن وڌيڪ چيو تہ اسان جي ڪنهن سان ڪابہ دشمني وغيره ناهي خبر ناهي ڪنهن اسان سان ظلم ڪيو آهي, هوڏانهن فوتي جي وارثن مردا خاني ۾ احتجاج ڪندي دانهيو تہ ٻن ڪلاڪن کان اسپتال ۾ آهيون اسان جي فوتي نوجوان جو پوسٽ مارٽم نٿو ڪيو وڃي ۽ پوليس پڻ غايب آهي, هنن واقعي جي جاچ جو مطالبو ڪندي انصاف جو مطالبو ڪيو آهي,

بقايا ----------- 10

جون ٽيمون تشڪيل ڏنيون وڃن , ارڙي جي بيماري جي ڪري صوبوديرو لڳ ڳوٺ وڏا واطٽي يارنهن مهينن جي ٻارڙي زينب گانگهرو ولد امين گانگهري جي فوتگي جا اطلاع , علائقي ۾ لاڪڙو , ارڙي ننڍي ماتا جا چوپول گردش ڪرڻ لڳا , علاج معالج نہ هئڻ ڪري فوتگين جا اطلاع وڌڻ جا چوپول ٻڌڻ ۾ اچڻ لڳا , صحت کاتي جو عملو هن پاسي توجہ ڏيڻ کان ڪاٿر دوائون بي اثر آهن ٽيمون تشڪيل ڏئي علائقي ۾ ڊاڪٽر ۽ ڊاڪٽرياڻيون مقرر ڪيون وڃن , صحافين ۽ سماجي تنظيمن جي اڳواڻن سان ڳوناڻن جون شڪايتون ڪيون آهن ارڙي , لاڪڙو ننڍي ماتا جي وڌڻ جون شڪايتون ملڻ شروع ٿي ويون آهن اهڙي گرمي جي موسم ۾ اهڙي خطرناڪ موضي مرض ۾ ورتل اسپتالن ۾ دوائون نہ ملڻ ڪري سوين مريض ڳوناڻا پريشان آهن جڏهن تہ باخبر ذريعن تصديق ڪندي ٻڌايو آهي تہ لاڪڙو ارڙي ننڍي ماتا جي وڌندڙ مرض جو علائقي ۾ خوف ڇانيل آهي ۽ ڊاڪٽرن جي لاپرواهي سبب وڌيڪ هن موضي مرض ۾ مبتلا مريض خاص طور معصوم ٻارڙن جي جاني نقصان ٿيڻ جا وڌيڪ انديشا آهن , انساني حقن جي تنظيم هيومن رائيٽس واچ پاڪستان جي مرڪزي J W C تعلقہ صوبوديرو جي اڳواڻن نوٽس وٺندي وزير صحت ,سيڪريٽري صحت سنڌ ڪمشنر سکر ڊي سي خيرپور کان مطالبو ڪيو آهي تہ نوٽس وٺي لاپرواهي ڪندڙن خلاف قانوني ڪاروائي ڪري قيمتي زندگيون بچايون وڃن ,

بقايا ----------- 11

آجو تشدد ٿيل لاش هٿ آيو آهي جنهن جي سڃاڻپ ڳاجي ڪهاوڙ پرسان ڳوٺ ابراهيم پنهور جي رهواسي 21 سالن جي نوجوان صابر علي ولد شهزاد و پنهور طور ٿي آهي اي سيڪشن پوليس واقعي واري هنڌ پهچي لاش کي تعلقي اسپتال ميهڙ منتقل ڪيو جتي پوسٽ مارٽم بعد لاش وارثن حوالي ڪيو ويندو ٻئي طرف فوتي نوجوان جي والد موجب منهنجو پٽ مائٽن ڏي ميندي جي رسم تي ويل هو جنهن بعد اڄ پٽ جو تشدد ٿيل لاش مليو آهي اسان سان وڏو ظلم ٿيو آهي قتل ۾ ملوث جوابدارن کي گرفتار ڪري اسان سان انصاف ڪيو وڃي

بقايا ----------- 12

زمينون ۽ وسيلا ڦهائڻ, 6 نوان ڪينال ناهڻ ۽ سنڌ برباد ڪرڻ بند ڪيو. پنجاب سنڌ جي پاڻي تي ڌاڙا هڻي رهيو آهي. ارسا ۽ پنجاب حڪومت سنڌ سان دوڪو ڪري ڪوٽ دوران بہ ڌاڙيل واهہ ڪولي سنڌ جو پاڻي چوري ڪري رهيا آهن سنڌ کي پنهنجي حصي جو پاڻي نٿو ڏنو وڃي هن چيو تہ حصي جو پاڻي نہ ملڻ ڪري سمنڊ ٺٽو, سڄاول, بدين جي لکين ايڪڙ زمين ڳُوڪائي ويو آهي, سنڌ کي جيڪو پاڻي ملي ٿو اهو وڏيرا, سردار, جاگيردار پنهنجي زمينن لاءِ زبردستي ڪٽي وڃن ٿا. جنهن ڪري ننڍا آبادگار, پڇڙي جا آبادگار پاڻي ڊڪ لاءِ پريشان آهن

بقايا ----------- 13

اڪ فوج ڀارتي جارحيت جو منهن ٽوڙ جواب ڏئي قوم جو ڳاٽ اوچو ڪري ڇڏيو آهي. هن مطالبو ڪيو تہ سنگين صورتحال ۽ قومي يڪجهتي جي ضرورت کي ڏسندي حڪومت فوري طور تي اي پي سي گهرائي, فوج جي ايمان, جهاد, ۽ تقويٰ جي نعري هيٺ سڄي قوم کي فوجي تربيت ۽ جذبي لاءِ تيار ڪيو وڃي. پنهنجي جاري ڪيل بيان ۾ هن چيو تہ بزدل دشمن, اڳ وانگر وري هڪ ڀيرو بيهر رات جي اونداهيءَ ۾ حملا ڪيا ۽ مسجدن سميت سول آباديءَ کي نشانو بڻايو. جيڪو سندن انتهائي گهٽيا ۽ بزدلاڻہ ذهنيت کي ظاهر ڪري ٿو ڀارت کي وڌيڪ سبق سيکارڻ ۽ پاڪستان جي شهہ رڳ ڪشمير جي آزادي هاڻ ناگزير بڻجي چڪي آهي. پاڪستاني قوم مڪمل طور تي متحد آهي ۽ ڀارت جي بزدلاڻہ حرڪتن جو ڀرپور جواب ڏيڻ لاءِ تيار آهي. هن شهيدن جي وارثن سان دلي همدردي جو اظهار ڪندي چيو تہ شهيدن جو رت ضايع نہ ويندو. ڀارت کان شهيدن جي رت جي هر ڦڙي جو حساب ورتو ويندو. صوبائي امير ڪراچي کان ڪشمور تائين جماعت اسلامي جي ڪارڪنن کي قومي رضاڪار بڻجڻ جي تياري جي هدايت ڪئي ۽ الخدمت جي قيادت کي ڊيزاسٽر مينيجمينٽ کي سرگرم رکڻ جو حڪم ڏنو هن چيو تہ هاڻ وقت اچي ويو آهي تہ پاڪستان ۾ هر شهري لاءِ فوجي تربيت لازمي قرار ڏني وڃي. اسرائيل. سنگاپور سميت ڪيترن ئي ملڪن ۾ هر شهري لاءِ فوجي تربيت لازمي آهي. پاڪستان ۾ بہ اهڙو قانون فوري طور تي صدارتي آرڊيننس ذريعي لاڳو ڪيو وڃي.

بقايا ----------- 14

ڪان پوءِ لاهور, اسلام آباد ۽ سيالڪوٽ سميت ٻين جڳهين کان ايندڙ اڏامن کي ڪراچي ايئرپورٽ تي لينڊ ڪرايو پيو وڃي. ذريعن موجب ڀارتي ميزائل حملن کان پوءِ پاڪستان جي فضائي حدن ۾ موجود اڏامن جو رخ تبديل ڪيو ويو آهي. ڀارتي حملي کان پوءِ ڪراچي جون فضائي حدون ڪمرشل اڏامن لاءِ کليل آهن. جده کان اسلام آباد ويندڙ سعودي ايئرلائن جي اڏام جده کان لاهور ويندڙ سعودي عرب جي اڏام ۽ ابوظهبي کان نئين دهلي ويندڙ اتحاد ايئرويز جي اڏام(جيڪا پاڪستاني فضائي حدن ۾ هئي) انهي جو رخ بہ ڪراچي طرف موڙيو ويو سيالڪوٽ انٽرنيشنل ايئرپورٽ جي ترجمان موجب موجوده ملڪي سلامتي صورتحال کي نظر ۾ رکندي پاڪستان حڪومت جي حڪمن موجب سيالڪوٽ. انٽرنيشنل ايئرپورٽ کي ايندڙ ٻئي نوٽيس تائين سموريون فلائٽ آپريشن جي لاءِ عارضي طور تي بند ڪيو ويو آهي. سي اي اي جي ذريعن موجب پاڪستان جي ايئرپورٽس تي فضائي آپريشن معطل ڪيو ويو آهي. ٻئي حڪم اچڻ تائين لاهور ۽ اسلام آباد سميت ٻين ايئرپورٽس تي فضائي آپريشن معطل آهي. ٻئي طرف قومي ايئرلائن جون اڄوڪيون سموريون اڏامون ملتوي ڪيون ويون آهن. نجي فضائي ڪمپنين بہ اڄ ڪراچي کان آپريٽ ٿيل سموريون اڏامون ملتوي ڪري ڇڏيون آهن.

بقايا ----------- 15

اٿارٽي طرفان جاري ڪيل بيان ۾ چيو ويو آهي تہ ملڪ جا سڀ هوائي اڏا ۽ فضائي حدون مڪمل طور تي فعال آهن. پاڪستان جي مختلف هنڌن تي ڀارت طرفان 6 مئي تي ٿيل حملن ڪانپوءِ پاڪستان جا سڀ هوائي اڏا ۽ فضائي حدون بند ڪيون ويون هيون. هاڻي پاڪستان ائيرپورٽس اٿارٽي طرفان جاري ڪيل بيان ۾ چيو ويو آهي تہ "قومي فضائي حدون شهري هوابازي لاءِ دستياب ۽ محفوظ آهن." بيان ۾ چيو ويو آهي تہ پاڪستان ڀارت جي چڙهڏيارينڊڙ قدمن ڪانپوءِ شهري هوابازي جي حفاظت لاءِ آيل سنگين خطرن بابت بين الاقوامي سول ايوي ايشن آرگنائزيشن (آءِ سي اي او) کي باظابطا طور تي پنهنجي ڳڻتي کان آگاهہ ڪري ڇڏيو آهي.

بقايا ----------- 16

پاران ڀٽ شاهہ هالا پريس ڪلب اڳيان ڪوٽڙي جي صحافي نويد پنهور مٿان ٿيل قاتلاڻي حملي جي خلاف صحافين مٽياري يونين آف جرنلسٽ ورڪرز جي ضلعي صدر عبدالغفور عرف اداپائو ميمڻ جي اڳواڻي ۾ ڪوٽڙي پوليس انتظاميہ خلاف الڳ الڳ احتجاجي مظاهرا ڪيا ويا احتجاج ۾ هالا, ڀٽ شاهہ جي صحافي علي حيدر ملاح, سهيل راجپوت, عقيل پنيرو,نعيم قريشي,قاسم پلال, اختيار علي جت, عبدالقيوم راجپوت, علي رضا جت, امان الله ڏاهري, شريف سولنگي, عاقل ابڙو, انوار الحق ميمڻ, ارشاد لغاري ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاجي مظاهرو ڪري سخت نعري بازي ڪئي ويئي مظاهري کي خطاب ڪندي مٽياري يونين آف جرنلسٽ ورڪرز جي صدر عبدالغفور عرف اداپائو ميمڻ چيو تہ سڄي سنڌ ۾ صحافين سان زيادتيون جاري آهن ۽ موجودا حڪومت صحافين کي تحفظ ڏيڻ ۾ مڪمل ناڪام ويئي آهي هن وزيراعلاسنڌ آءِ جي سنڌ ايس ايس پي جام شورو کان مطالبو ڪيو تہ صحافي نويد پنهور جي مٿان قاتلانا حملو ڪرڻ ۾ ملوث جوابدارن کي گرفتار ڪري مٿن ڪيس داخل ڪيو وڃي

بقايا ----------- 17

پريس ڪانفرنس ڪندي چيو تہ اسان جي واپاري محمد رفيق رند کان نامعلوم ڦورن پاران 3 لک ڪيش , ون ٽو فائيو موٽر سائيڪل ۽ موبائل فون ڦور ڪري ڪيس زخمي ڪرڻ وارا جوابدار 48 ڪلاڪ گذرڻ باوجود اڃا تائين گرفتار نہ ٿي سگهيا آهن هنن چيو تہ ٻَٽ ٻڌل هٿيارٻند اڳي بہ اسان جي واپارين کان ڦرون ڪري چڪا آهن پر افسوس جو ڪو داد نٿو ڪيو وڃي جڏهن تہ هن وقت پيديءَ وارن جي سيزن آهي جيڪڏهن واپاري غير محفوظ رهيو تہ ڪو ڪاروبار نہ ڪري سگهندو پريس ڪانفرنس ۽ مظاهري بعد سمورا واپاري جلوس جي شڪل ۾ سڪرنڊ ٿاڻي تي پهتا جتي هنن پنهنجو احتجاج رڪارڊ ڪرايو ان موقعي تي ايس ايڇ او سڪرنڊ اصغر عالم هاليپوٽو ۽ وڏي منشي عابد ڪيريو واپارين کي يقين ڏياريو تہ هُو جلد ۾ جلد جوابدارن تائين پهچي ڦرڪيل رقم واپس ڪرائڻ جي ڪوشش ڪندا ايس ايڇ او بہ چيو تہ ڦر منهنجي حد ۾ ٿي آهي جيڪو منهنجي لاءِ پڻ چيلينج آهي مان ڪڏهن بہ نہ چاهيندس تہ منهنجي حد ۾ ڏوهہ ٿئي باقي ايترو آهي جو هن علائقي ۾ پهريون پيرو آيو آهيان ڏينهن بہ صرف چار ٿيا آهن ان ڪري اڃا سڪرنڊ جي ماحول کي مڪمل سمجهي نہ سگهيو آهيان جنهن جي ڪري لوفرلنگي ۽ شريف ماڻهن جي پرک ڪري رهيو آهيان ان شاءَالله جلد صورتحال تي ڪنٽرول ڪيو ويندو هن وڌيڪ چيو تہ ڏوهہ ۽ ڏوهاري ڪنهن بہ صورت ۾ برداشت نہ ڪيا ويندا هن وڏي منشي کي هدايتون جاري ڪيون تہ جتي جتي پيڊيون آهن ان پاسي پوليس گشت وڌايو وڃي :

بقايا ----------- 18

پريس ڪلب تي پهتي. جتي احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو مظاهري ۾ شامل ماڻهن جي هٿن ۾ پاڪستاني جهنڊا ڪتبل هئا ۽ فضا "پاڪ فوج زنده باد" ۽ "انڊيا مرده باد" جي نعريبازي سان گونجي اٿي.ريلي جي اڳواڻي پاڪستان مرڪزي مسلم ليگ سکر ڊويزن جي صدر اشرف باجوه سميت ٻين مقامي اڳواڻن ڪئي. مظاهرين کي خطاب ڪندي اڳواڻن چيو تہ ڀارت پاران ڪيل حملي جي سخت لفظن ۾ مذمت ڪئي ۽ ان کي بزدلاڻو عمل قرار ڏنو اشرف باجوه چيو تہ "ڀارت هڪ بزدل ملڪ آهي جيڪو رات جي اونداهي ۾ حملو ڪري ٿو. پر اهو وساري ٿو تہ پاڪستان جي بهادر فوج هر وقت دشمن کي منهن ٽوڙ جواب ڏيڻ لاءِ تيار آهي." هن وڌيڪ چيو تہ. "جيڪڏهن ڀارت جنگ جي شروعات ڪئي آهي تہ ان جو انجام هاڻ اسان ڪنداسين ۽ ڀارت کي ان جي جارحيت جو ڀرپور جواب ڏنو ويندو مظاهرين ڀارتي وزيراعظم نريندر مودي کي لالڪاري چيو تہ. "تيار رهو, پاڪستاني فوج توکي نست و نابود ڪرڻ لاءِ تيار آهي." انهن پاڪ فوج سان مڪمل يڪجهتي جو اظهار ڪندي نعرو هنيو: "پاڪ فوج قدم وڌايو. اسان اوهان سان گڏ آهيون.اڳواڻن چيو تہ ڀارتي فوج طرفان بيگناهہ ۽ هٿين خالي شهرين تي حملا عالمي سطح تي انساني حقن جي سنگين ڀڃڪڙي آهي.

بقايا ----------- 19

مڪتبہ فڪر سان تعلق رکندڙن ماڻهن ڀرپور شرڪت ڪئي. جنهن تي مختلف ضلعن ۾ ڌرڻي ۾ شريڪ ماڻهن تي ڪيس داخل ڪيا پيا وڃن. اسان انهن گڏ بيٺل آهيون. ٻڌڻ ۾ آيو آهي تہ ڌرڻي ۾ شريڪ ڪجهہ صحافين خلاف بہ ڪوڙا ڪيس داخل ڪيا ويا آهن. ڌرڻي ۾ شريڪ ماڻهن کي انتقام جونشانو بڻايو پيو وڃي. اسان کي چيو ويو هو تہ ڪنهن جي خلاف بہ انتقامي ڪارروائي نہ ٿيندي پر هاڻ انتقامي ڪارروايون شروع ڪيون ويون آهن. ان عمل جي پُرزور مذمت ڪريون ٿا. هنن چيو تہ سنڌ حڪومت ۽ پوليس کي خيال ڪرڻ گهرجي. ملڪ هن وقت نازڪ حالت مان گذري رهيو آهي. حڪومت کي پنهنجو معيار ڪيرائڻ نہ گهرجي. ڏکين حالتن ۾ عوام کي فوج سان گڏ ٿي بيهڻو آهي. هنن چيو تہ ببرلو ڌرڻو 11ڏينهن رهيو جيڪو پر امن رهيو. گلاس بہ نہ ڀڳو. ڌرڻي ۾ شرڪت ڪندڙن تي ڪيس داخل نہ ڪيا وڃن. مختلف ماڻهن خلاف ڪوڙا ڪيس داخل ڪيا ويا آهن. پوليس سنڌ جي شعور کي ڪچلڻ پئي چاهي. سنڌ جي شعور سان وڪيل برادري گڏ آهي. اسين سنڌ جي عوام سان گڏ آهيون. سنڌ حڪومت اهڙيون حالتون پيدا نہ ڪري جو وڪيل برادري ٻيهر روڊن تي اچڻ تي مجبور ٿي وڃي.

بقايا ----------- 20

جي ڌر پاران مين انڊس هاءِ روڊ بلاڪ ڌرڻو. پوليس ۽ بااثر ماڻهن پتونہ ڏيڻ تي زرعي زمين تي قبضي جو الزام تفصيل موجب : _ پڪو لڳ ڳوٺ رتوڪوٽ جي زرعي زمين تي مالڪيءَ جو تڪرار تيهي باهہ ٻڌجي ويو, جتي چاوڙا ۽ ميتلا برادريءَ جي ٻن ڌرين وچ ۾ زرعي زمين جي مالڪيءَ تان نہ صرف ڇڪتاڻ وڌي وئي, پر ٻنهي طرفن کان فائرنگ پڻ ٿي, جنهن سان علائقي ۾ ڏهڪاءُ پکڙجي ويو. تڪرار بعد چاوڙا برادري جي سوين ماڻهن انڊس هاءِ وي تي رڪاوٽون وجهي ڌرڻو هڻي سخت احتجاج ڪيو. مظاهري سبب ڪراچي _ لاڙڪاڻو روڊ ٻنهي طرفن کان بند ٿي ويو, مسافر گاڏيون جام ۾ ڦاسي ويون, مسافر پريشان حال روڊن تي بيٺل رهيا, جڏهن تہ پوليس منظر تي موجود هجڻ باوجود خاموش تماشائي بڻيل رهي,احتجاج ڪندڙ اڳواڻن محمد اسماعيل, محمد موسيٰ, عبدالرزاق, اصغرعلي چاوڙو, عابد علي, ساجد چاوڙو ۽ ٻين صحافين سان ڳالهائيندي چيو تہ 30 جريب زرعي زمين جنهن تي هوگنڊيل ٽن ڏهاڪن کان آباد بہ اسان ئي ڪندا آهيون, تنهن تي هاڻ ميتلا برادري سان لاڳاپيل ڪجهہ بااثر پتاخور قبضو ڪرڻ جي سازش ڪري رهيا آهن, جيڪي پوليس جي ملي ڀڳت سان نہ فقط زمين تي حملہ آور ٿيا, پر پتو گهري ڪين حراسان ڪري رهيا آهن, اصغرعلي چاوڙو جو چوڻ هو تہ سنڌن قبضي جي مالڪي بابت لکتي ثبوت موجود آهن, پر پوليس ان باوجود حملو ڪندڙ ڌر جي سائٿاري بڻيل آهي, جيڪو قانون جي لتاڙ ۽ عدالتي نظام لاءِ وڏو چئلينج آهي, سندس وڌيڪ چوڻ هو تہ پوليس جي موجودگيءَ ۾ ٿيل فائرنگ ۽ حملو قانون جي نافرمانيءَ جو واضح ثبوت آهي, ڌرڻي دوران اڳواڻن ايس ايس پي قمبر شهدادڪوٽ ڊي آءِ جي لاڙڪاڻو کان مطالبو ڪيو تہ زمين تي زبردستي قبضو ڪرڻ جي ڪوشش ڪندڙ, هٿياربند ۽ پتوخورن کي فوري طور گرفتار ڪري ڪين قانون جي ڪٽهڙي ۾ آندو وڃي , ٻي صورت ۾ احتجاج جودائرو وڌايو ويندو, آخر ۾ ڌرڻو ٽن ڪلاڪن تائين جاري رهيو, جنهن بعد ايس ايڇ او ٿاڻو تعلقو عبدالغفور چنو ۽ايس ايڇ او پڪو سردار احمد ڪولاچي ڌرڻي واري هنڌ پهچي متاثر ڌر سان ڳالهيون ڪري ڌرڻو ختم ڪرايو, ڌرڻي جي ختم ڪانپوءِ شاهراهہ تي ٽريفڪ بحال ٿي وئي ۽ روڊن تي بيٺل مسافر گاڏيون پنهنجي منزلن ڏانهن روان دوان ٿي ويون.

بقايا ----------- 21

ملاح جي اڳواڻي ۾ جوجناح گيٽ سامهون بک هڙتال جاري بک هڙتالي ڪئمپ تي عوامي تحريڪ مليرجا اڳواڻ يڪجهتي طور پهتا اسٽيل ملز پورهيتن چيو آهي تہ پاڪستان سي اي او توهين عدالت ڪندي پورهيتن جون پگهارون نٿو ڏئي پنهنجي من ماني ڪري رهيو آهي جڏهن تہ سروس ٽربيونل پورهيتن جي حق م فيصلو ڏنو آهي ٻئي پاسي چارهفتا گذري ويا پر سي اي او اسد ماهني وڏي وزير سنڌ مراد علي شاهہ جي حڪم کي بہ ٺڏي ڇڏيو آهي سي اي او اسد ماهني وڏي وزير کي چيو تہ پورهيتن 1372 کي چارهفتن ۾ پگهارون جاري ڪندس پر پگهارون جاري نٿو ڪري هن مطالبو ڪيو تہ وزيراعظم پاڪستان , وڏو وزير سنڌ سروس ٽربيونل ڪورٽ نوٽس وٺي سي اي او اسد ماهني . چوڌري اڪرم ۽ اصغر شاهين خلاف توهين عدالت جي ڪاروائي ڪئي وڃي پورهيتن کي پگهارون ۽ رهتون ڏنيون وڃن عوامي تحريڪ اڳواڻ چيو تہ سنڌ سرڪار ۽ وفاقي سرڪار پورهيتن جا مسئلا فوري طور حل ڪرائي پورهيتن تي سروس ٽربيونل جي فيصلي موجب بحال ڪري ۽ پگهارون جاري ڪيا وڃن

بقايا ----------- 22

جي سربراهہ اياز لطيف پليجي چيو آهي تہ مودي اليڪشن کٽڻ لاءِ جنگي جنون اختيار ڪيو آهي. اسان کي جنگ نہ امن جي ضرورت آهي. جنگ پاڪستان ۽ هندستان جي لکين ماڻهن جي زندگي تباهہ ڪري ڇڏيندي. جنگيون تباهي کان سواءِ ڪجهہ بہ ناهن ڏينديون.اسان جي لاءِ غربت, صحت, تعليم, ڪلائيميٽ چينج وڏا چئلينج آهن. ڏکڻ ايشيا جا ماڻهو غربت, بدحالي, بيمارين, ميرٽ جي لتاڙ, معاشي استحصال, بيڊ گورننس جو شڪار آهن. ڪلائيميٽ ۽ چينج, پاڻي کوٽ وڏا مسئلا آهن. اياز لطيف پليجي چيو تہ دنيا جا سڌريل ملڪ امن, سائنس, تعليم جي ميدان ۾ تمام اڳتي آهن اسان کي امن گهرجي, تعمير, سائنس, سياسي, سماجي ۽ معاشي انصاف ۽ ترقي گهرجي. غربت جو خاتمو, برابري گهرجي.

بقايا ----------- 23

جي حمايت پاڪستان زندا باد جي عنوان شهر جي معززين شهرين مذهبي اڳواڻن ۽ نجي اسڪول جي شاگرد محمد شفيق مولانا نعمت الله فاروقي چيئرمين امتياز احمد آرائين پريس ڪلب پريارو جي صدر محبوب نوناري جي اڳواڻي ۾ ختم نبوت چوڪ کان فاروق آعظم چوڪ تائين ريلي ڪڍي ويي ريلي کي اڳواڻن محمد شفيق .مولانا نعمت الله فاروقي چيئرمين امتياز احمد استاد محمد انور صحافي محبوب نوناري ۽ ٻين خطاب ڪندي ريلي کي چيو ت اسان جي پاڪ فوج انڊيا کي ڏينهن جا تارا ڏيکاري ڇڏيا آهن ۽ اننهن پاڪ فوج جي همت اڳيان جلد گوڏا کوڙي وايبت ڪيڙي جوجنهو ڏيکاري پنهنجي جان ملڪ بچايو آهي مودي سرڪار لعنت جي حقدار آهي پاڪستان جو عوام پنهنجي پاڪ فوج سان هروقت گڏ آهي ۽ ملڪ جي خاطر جانين جا نظرانا ڏينداسين ريلي ۾ انڊيا تي لعنت جا بي شمار نعرا ۽ انڊيا جو پرچم کي باهہ ڏيي ساڙيو ويو ۽ پاڪ فوج پاڪستان زندا باد جا نعرا لڳايا ويا ۽ وڏي انگ ۾ مذهبي ڪارڪن صحافين نظيرعلوي - جاويد ڪمبوهہ ريلي ۾ شرڪت ڪيي استاد قادر بروهي استاد محمد انور ۽ ٻين شرڪت ڪيي

بقايا ----------- 24

ايجنٽ. سهلتڪارن جعلي فنگر ٺهرائي ورتا آهن جڏهن تہ ڊيوائيز ايجنٽ گهرن اوطاقن تي عورتن کي گهرائي تذليل ڪرڻ جو سلسلو جاري, فنگر هٿائي چون ٿا قسط ناهي آئي. پوليس سميت بااثر ڊيوائيز مافيہ جا سهولتڪار بڻيل , نوٽس ورتو وڃي, رپورٽ موجب گذريل ڪافي سالن کان وٺي بسپ پاران مستحق عورتن جي تذليل جو سلسلو بہ جاري آهي جڏهن تہ ڊيوائيز ايجنٽ بااثر هئڻ سبب پوليس روينيو جا ڪيترائي اهڪار سهولتڪاري ڪرڻ جا مبينا الزام آهن , جڏهن تہ بسپ جا ايجنٽ , ڊيوائيز مافيا , ايجنٽ , سهلتڪارن جعلي فنگر ٺهرائي ورتا آهن جڏهن تہ ڊيوائيز ايجنٽ گهرن اوطاقن تي عورتن کي گهرائي تذليل ڪرڻ جو سلسلو جاري , فنگر هٿائي چون ٿا قسط ناهي آئي , پوليس سميت بااثر ڊيوائيز مافيہ جا سهولتڪار بڻيل , نوٽس ورتو وڃي , جڏهن تہ ڪيترن ئي عورتن صحافين کي نالا نہ ٻڌائڻ تي ٻڌايو تہ ڊيوائيز ايجنٽ عرفان شاهاڻي محبوب ڊومڪي زاهد جوڻيجو , غني هيسباڻي اخلاق احمد پليجو سهولتڪارن عورتن کي حراسان ڪرڻ قسط مان هڪ هزار بہ هزار ٽي هزار ڪن ويچارين جون تہ مڪمل قسطون ئي ڪٽجي وڃن ٿيون , جنهن جو بہ نوٽس نہ ٿو ٿئي , جڏهن تہ عورتن کي ٽي ٽي ڏينهن ڳوٺن ۾ گهرائي ٻڪرين جي واڙي تي ويهاري ويهاري ايجنٽ چون ٿا تہ توهان جي قسط ئي نہ آئي آهي يا جيڪڏهن آنگوٺو هٿائي چون ٿا تہ پيسا بہ ٽي ڏينهن پوءِ ونندا اهڙيون دانهون پڻ بزرگوار عورتن بہ صحافين سماج سڌارڪن اڳيان ڪيون آهن جيڪا وڏي زيادتي آهي , جيڪڏهن اهڙين زيادتين جو نوٽس نہ ورتو ويو تہ پوءِ اهڙن ايجنٽن خلاف عدالت سڳوري وڃي ڪيس داخل ڪبا جيئن انهن خلاف قانوني ڪاروائي ٿي سگهي ,

بقايا ----------- 25

جي بااثرن جي مبينا زيادتين خلاف احتجاج ڪيوڳوٺ جلال مگريو واسي ڳوٺاڻو شهميرعلي منگريو عوامي پريس ڪلب ڪنديارو تي پهچي دانهيندي ٻڌايو تہ بااثرن نوراحمد منگريو, امين منگريو ۽ سهراب منگريو ڪجهہ ٻين نامعلوم ماڻهن سان گڏ منهنجي گهر تي چڙهائي ڪري پيچ داهہ ڪري جڳهہ ۾ لڳل ٽيئر, گادر, ڪٽون ضروري ڪاغذ ۽ ٻيو قيمتي سامان ڪٽي ويا آهن اهڙي فرياد ڪنديارو ٿاڻي تي پڻ داخل ڪرائي آهي پر ان باوجود پوليس ڪو بہ تحرڪ ناهي ورتو مٿي جاٿايل بااثر ڪوڙن ڪيسن ۾ ڦاسائڻ سان گڏو گڏ موتمار ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن هن ڊي آئي جي شهيد بينظير آباد ايس ايس پي نوشهرو فيروز سميت ٻين وس وارن کان مطالبو ڪندي چيو تہ معاملي جو نوٽيس وٺي بااثرن خلاف نوٽيس وٺي انصاف ڪري تحفظ ڏنو وڃي.

بقايا ----------- 26

پاران ناقص ميٽيريل جو استعمال ڪرڻ خلاف شهرين جو احتجاج ان موقعي تي شهرين محمد چٽل چنو. علي گوهر چنو. محمد ملوڪ چنو ۽ٻين صحافين سان ڳالهائيندي چيو تہ سڱيون شهر زرعي جنس جي حوالي سان وڏو ڪاروباري مرڪز آهي جتي ڪٽڪ. جوئر. ڳوار. تر. ڦٽي سميت ٻين مختلف زرعي جنس جو ڪاروبار عروج تي هوندو آهي ٻاهرين شهرن سان واپار جي سلسلي ۾ ٽرالر. ٽرڪ. ٽريڪٽر ٽرالي سميت ٻيون وزني گاڏيون مال کڻڻ لاءِ اينديون آهن رستي جو ڪراس ٽٽل هئڻ ڪري ڪافي پيرا احتجاجي مظاهرا ڪيا ويا جنهن ڪانپوءِ ان ڪراس جو ٺيڪو منظور ٿيو آهي جنهن ۾ ٺيڪيدار نالي ماتر سرين, ۽ سيمينٽ سميت ناقص ميٽيريل جو استعمال ڪري رهيو آهي جيڪو هڪ طرف کان ٺهي پيو تہ ٻئي طرف کان ڀري ٽٽڻ شروع ٿي ويو آهي ڪراس جي ٽٽڻ سان مسافر گاڏين ٽوڙي واپار جي سلسلي ۾ جنس جون وزني گاڏين جو رستو بند ٿي ويو آهي هنن مطالبو ڪيو تہ ناقص متريل استعمال ڪندڙ ٺيڪيدار خلاف قانوني ڪارروائي ڪري شهر ۾ داخل ٿيندڙ مين ڪراس جو ڪم ۽ شفاف نموني ڪرايو وڃي

بقايا ----------- 27

ڏيڻ لاءِ ميونسپل ڪميٽي هالا ۽ هيومن رائيٽس پروٽيڪشن ۽ سوشل جسٽس پاران هالا جي مير ستار گرائونڊ تي اٺ ڏهاڙا ميناٻازار جي افتتاحي تقريب ٿي گذري. مينا بازار ميلي جو افتتاح ميونسپل چيئرمين هالا گل محمد پنهور ۽ هيومن رائيٽس پروٽيڪشن پاڪستان جي چيئرمين راڻا غلام نبي راجپوت, مٽياري يونين اف جرنلسٽ ورڪرز جي ضلعي صدر عبدالغفور عرف اداپائو ميمڻ,امجد راجپوت, ڊاڪٽر قربان ميمڻ جن ڪيو. مينا بازار جي افتتاح بعد مهمانن لڳايل مينا بازار جو دورو ڪندي لڳل جهولن. سرڪس. ميجڪ شو. ٻيڙي,ميجڪ شو. سميت کاڌ پيٽ جي اسٽالن جو دورو ڪرڻ بعد مينا بازار ۾ پهتل شهرين. معزز شخصيتن. عورتن کي خطاب ڪندي ميونسپل چيئرمين هالا گل محمد پنهور. راڻا غلام نبي راجپوت. عبدالغفور ميمڻ چيو تہ سنڌن مقصد صرف هالا جي عوام کي تفريحي ماحول پيدا ڪري ڏيڻ آهي هنن چيو تہ ميونسپل پاران شهر جي نوجوانن ۽ شهرين کي نائيٽ ڪرڪيٽ ٽورنامينٽ. نائيٽ ڪوڏي ڪوڏي ٽورنامينٽ لڳائڻ جنهن ۾ هالا سميت پوري ضلعي جي عوام تمام وڏي انگ ۾ شرڪت ڪندي انجواءِ ڪيو انهي سلسلي ۾ اڄ هالا ۾ عورتن ۽ ٻارن کي تفريح ڏيڻ لاءِ مينا بازار لڳائي ويئي آهي. هيومن رائيٽس پروٽيڪشن جي چيئرمين راڻا غلام نبي راجپوت چيو تہ سنڌن مقصد صرف ۽ صرف علائقي غريب ۽ بي پهچ عوام جي مدد ڪرڻ ۽ سنڌن مسئلا اعلا ايوانن تائين پهچائڻ آهي هالا ۾ عورتن ۽ ٻارن لاءِ لڳايل تفريحي ميلي ۾ هو پنهنجي تنظيم پاران هر ممڪن مدد ڪندي شهرين کي بهتر کان بهتر تفريحي ماحول پيدا ڪرڻ ۾ ساٿ گڏ رهندا. مٽياري يونين اف جرنلسٽ ورڪرز جي ضلعي صدر عبدالغفور عرف اداپائو ميمڻ جو چوڻ آهي تہ ضلعي مٽياري جا صحافي هالا سميت ضلعي جي عوام جي بهتري لاءِ ٿيندڙ هر ڪم ۾ ساٿ گڏ رهندا. مينا بازار جي افتتاحي تقريب ۾ راڻا گلزار, اختيار پاٿون, راڻا عامر,راڻا فردوس, ميڊم شهر بانو قريشي, صحافي امجد راجپوت, رحيم راجپوت, عمير ملڪ,رمضان مغل, ماسترجنگشيرسميت ٻين مهمانن پڻ شرڪت ڪئي.

بقايا ----------- 28

پاڪستان خلاف تازن بزدلاڻن حملن جي سختيءَ سان مذمت ڪندي ڀارتي حڪومت ۽ فوج خلاف اپ ڊارينڊڙ نعرا هنيا ويا. ريليءَ جي اڳواڻي سنڌ يونيورسٽيءَ جو وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر خليل الرحمان ڪمپائي ڪري رهيو هو. جنهن ۾ پرو وائيس چانسلر مين ڪئمپس پروفيسر ڊاڪٽر عبدالستار شاهہ. پرو وائيس چانسلر ٺٽو ڪئمپس پروفيسر ڊاڪٽر مصباح بيبي قريشي, رجسٽرار پروفيسر ڊاڪٽر مشتاق علي جاريڪو. پروفيسر ڊاڪٽر عرفانہ ملاح. پروفيسر ڊاڪٽر غلام اڪبر مهيسر. ڊاڪٽر مبارڪ لاشاري. ڊاڪٽر صنوبر رحمان شيخ. امر سنڌو. ڊاڪٽر مڪيش ڪمار ڪتوائي. ڊاڪٽر امبرين زيب خاصخيلي. ڊاڪٽر محمد يونس لغاري. ڊاڪٽر علي احمد بروهي. ڊاڪٽر محمد قاسم نظاماڻي. جاويد حسين عمراڻي ۽ ٻيا موجود هئا. ريلي انتظامي بلاڪ (اي سي ٽي) کان نڪتي, جيڪا انتظامي بلاڪ جو چڪر هڻڻ بعد واپس اي سي ٽي جي مک گذرگاهہ تي پهچي مظاهري ۾ تبديل ٿي ويئي. ان دوران ريليءَ ۾ شرڪت ڪندڙن "مودي سرڪار مرده آباد", "پاڪستان زنده آباد", ۽ "پاڪستاني فوج زنده آباد" جهڙا پرجوش نعرا لڳايا ۽ هندستاني فوج جي فريبي ڪارروائين خلاف پنهنجي گڏيل مؤقف جو اظهار ڪيو ريليءَ کي خطاب ڪندي وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر خليل الرحمان ڪمپائيءَ هندستاني حڪومت جي ڪاروائين جي سخت مذمت ڪئي ۽ چيو تہ پاڪستان هڪ فخريہ جوهري طاقت ملڪ آهي ۽ ڪا بہ ٻاهرين قوت ان کي اهڙن چالباز حملن ذريعي شڪست نٿو ڏيئي سگهي. هن چيو تہ مودي سرڪار, ان جي اتحادي آر ايس ايس ۽ بي جي پي پاڪستان لاءِ نہ صرف هڪ خطرو آهي. پر پوري علائقي جي امن ۽ استحڪام لاءِ پڻ هڪ تحديد آهي. هن چيو تہ هندستان جون بزدلاڻيون ڪارروايون پاڪستان خلاف هڪ وڏي سازش جو حصو آهن. جن جو مقصد ملڪ جي خودمختياري کي غير مستحڪم ڪرڻ آهي. پر پاڪستاني فوج مضبوط ۽ متحد آهي ۽ ڀارتي حملن جو مؤثر جواب رهيا آهن. وي سيءَ چيو تہ پاڪستان جا ماڻهو دلير ۽ پنهنجي فوج سان گڏ آهن ۽ اسان ڪنهن بہ غيرملڪي حملي آور ملڪ کان ڊڄڻ وارا نہ آهيون. هن وڌيڪ چيو تہ پاڪستان صرف هڪ جوهري ملڪ ناهي. پر اهو هڪ اهڙو ملڪ آهي جيڪو پنهنجي زمين ۽ عوام جي حفاظت لاءِ هر وسيلا استعمال ڪندو.ريلي جي پڄاڻيءَ تي شرڪت ڪندڙن پاڪستاني فوج جي حمايت جاري رکڻ ۽ ملڪ جي امن ۽ سلامتيءَ کي بچائڻ ۾ پنهنجي مضبوط عزم جو اظهار ڪيو

بقايا ----------- 29

لاشاري اسٽاپ لڳ گلڻ سولنگي وٽ رات دير سان گڏهہ گاڏي سان هڪ ٻي پٺيان ٻن موٽر سائيڪلن جو ٽڪر, موٽر سائيڪل سوار 5 ڄڻا زخمي, سمس اسپتال منتقل, خبر موجب شهدادپور ويجهو رات دير سان ملدسي روڊ لاشاري اسٽاپ لڳ گلڻ سولنگي وٽ گڏهہ گاڏي سان هڪ ٻي پٺيان ٻن موٽر سائيڪلن جو ٽڪر ٿي پيو, ٽڪر جي نتيجي ۾ موٽر سائيڪلن تي سوار دودو, دلشير علي, علي اڪبر, محمد علي ۽ دودو خاصخيلي زخمي ٿي پيا, سمورن زخمين کي طبي امداد لاءِ شهدادپور جي سمس اسپتال پهچايو ويو, زخمين ميڊيا کي ٻڌايو تہ رات جي وقت مختلف گاڏين ۾ فينسي لايٽون لڳڻ هجڻ سبب حادثو پيش آيو آهي هنن پوليس جي اعلي اختيارين کان مطالبو ڪندي گهر ڪيي آهي تہ فورن موٽر سائيڪلن ۽ ٻين گاڏين ۾ لڳل فينسي لايٽن خلاف قانوني ڪاروايي ڪري انساني زندگيون حادثن کان بچايي انصاف ڪيو وڃي,

بقايا ----------- 30

قلپوٽو سنڌ جي وسيلن,زمينن دريائن ۽ شناخت تي قبضي خلاف عوامي تحريڪ ۽ سنڌياڻي تحريڪ جي گڏيل جدوجهد سنڌ جي تاريخ جوهڪ روشن باب بڻجي وئي آهي سنڌياڻي تحريڪ سکر جي ايڊوائيزر ڪوثر قلپوٽو چيو آهي تہ سنڌ جي وسيلن تي قبضي,ڪارپوريٽ فارمنگ جهڙن منصوبن ۽ غير مقامي طاقتور ڌرين جي آمد خلاف جيڪا منظم مزاحمت سامهون آئي آهي اها سنڌ جي عوامي شعور جي علامت بڻجي چڪي آهي ڪوثر قلپوٽو چيو تہ عوامي تحريڪ جيڪا اڳواڻ رسول بخش پليجوجي قائم ڪيل آهي ۽ هن وقت ايڊووڪيٽ وسند ٿري جي قيادت هيٺ سرگرم آهي اُن 12 فيبروري 2023 کان 29 اپريل 2025 تائين بنا ڪنهن وقفي جي مسلسل احتجاجي تحريڪ هلائي ان دوران سنڌياڻي تحريڪ جيڪا عورتن جي منظم ۽ نظرياتي تنظيم آهي هزارين عورتن کي منظم ڪري سنڌ جي مختلف شهرن سميت ملڪ جي ٻين حصن ۾ بہ آواز بلند ڪيو تحريڪ دوران ٿيندڙ ڪجهہ اهم واقعن جوذڪر ڪندي ڪوثر قلپوٽو ٻڌايو تہ 12 فيبروري 2023 تي ڪراچي مان هڪ عظيم الشان ريلي ڪڍي وئي 25 نومبر 2023 تي سڄاول جي ڳوٺ حاجي پيارو خان ۾ ثقافتي مچ ڪچهري ٿي6 آڪٽوبر 2024 تي مختلف ضلعن ۾ هاري ڪانفرنسون ٿيون 17 نومبر 2024 تي ڪراچي ۾ عورتن جي تاريخي ريلي ڪڍي وئي ۽ 22 ڊسمبر 2024 تي سکر ۾ عوامي تحريڪ ۽ سنڌياڻي تحريڪ جو گڏيل مارچ ٿيو مارچ تحريڪ جي اڳواڻن صحافت,وڪيلن,بار ڪائونسلن,سول سوسائٽي ۽ مقامي برادرين سان لاڳيتو رابطن ذريعي عوامي سجاڳي پيدا ڪئي جنوري کان اپريل 2025 دوران بہ سرگرميون جاري رهيون جن مان خاص طور تي ملير بار ۾ زمينن بابت قانوني ويهڪ ۽ 16 فيبروري 2025 تي اسلام آباد ۾ پاڻي جي ماهرن جي قومي ڪانفرنس شامل آهي جتي ڪارپوريٽ فارمنگ کي سخت لفظن ۾ رد ڪيو ويو ڪوثر قلپوٽو خاص طور تي سکر ۽ خيرپور جي سنگم ببرلوءِ قومي شاهراهہ تي ٿيل 11 ڏينهن جي ڌرڻي جو ذڪر ڪندي چيو تہ روزاني بنياد تي عوامي ۽ سنڌياڻي تحريڪ جي قيادت جي شرڪت ان ڳالهہ جو ثبوت آهي تہ سنڌ جو عوام پنهنجي وسيلن جي تحفظ لاءِ هرحد تائين وڃڻ لاءِ تيار آهي آخر ۾ هن واضح ڪيو تہ هي جدوجهد صرف زمين يا پاڻي لاءِ نہ پر سنڌ جي حقن وسيلن ۽ سڃاڻپ جي تحفظ لاءِ آهي سنڌ جا ماڻهو ڪنهن بہ قبضي ناانصافي يا غير قانوني عمل کي قبول نہ ڪندا. هي پيغام آن هر قوت لاءِ آهي جيڪا سنڌ جي وسيلن تي قبضو ڪرڻ جو خواب ڏسي ٿي مزاحمت جاري رهندي

بقايا ----------- 31

هڪ حاجي محمد هاشم ۽ حاجي سومر چوهاڻ هئا ۽ هڪ ڀيڻ ڀيڻ مسمات فريده آهي جڏهن تہ ٻئي شادي مان اسان ٽي ڀائر هرهڪ رجب علي نظيرعلي ۽ اقبال چوهاڻ آهيون ۽ ڀيڻيون مسمات عظيمان ۽ نجيبان آهن منهنجي والد خدابخش چوهاڻ پنهنجي حياتي هوندي 45 ايڪڙ زمين منهنجي ڀائرن حاجي محمد هاشم ۽ حاجي سومر کي ڏنا هئا ۽ اٺ ايڪڙ ٽيہ گهنٽا مون ۽ منهنجي ڀائرن نظير علي ۽ اقبال چوهاڻ ۽ ٻن ڀيڻن کي ڏنا اسان جي زمين فوجي ڇانوڻي سڪرنڊ اچي وئي آهي انهني زمين جا پئسہ جيڪي رينيو ڪاتي کان مليا آهن انهن ۾ بہ هنن جو شئير جاٿايو ويو آهي جيڪا سراسر ناانصافي آهي اها اٺ ايڪڙ ٽيہ گهنٽا زرعي زمين اسان کي مليل هئي ۽ اهڙي خبر اسان معززين کي پڻ آهي منهنجو ايم اين اي سيد غلام مصطفي شاهہ ايم پي اي غلام قادر چانڊيو ۽ ٻين وس وارن کي اپيل آهي تہ مذڪوره زمين جا پئسہ اسان کي ڏياريا وڃن جيڪو اسان جو حق آهي ۽ اسان جي امڙ پڻ حياتي آهي.

بقايا ----------- 32

موجب: بجلي جي هٿرادو لوڊشيڊنگ ,واڌو بل موڪلڻ ۽ مختلف محلن جي ٽرانسفارمر جون لنڪون لاهڻ خلاف صدر آصف علي ڪانيو ,محمد ٽگڙ, منصور سومرو, اعجاز شيخ, ديدار ڪوڪر ,صوفي غفار چنا, علي گوهر جتوئي جي اڳواڻي ۾ پوسٽ آفيس کان نيشنل بئنڪ تائين مشعل بردار ريلي ڪڍي وئي, ان موقعي تي اڳواڻن خطاب ڪندي چيو تہ ايس ڊي او نصيرآباد ۽ ايل ايس هٽ وٺي بجلي بند ڪري شهرين جو جيئڻ جنجال ڪيو آهي بجلي جي بندش سبب واٽر سپلائي جي رسد بند ٿي وئي آهي مختلف محلن جي ٽرانسفارمرن جون لنڪون لاهڻ روز جو معمول بڻائو ويو آهي هڪ طرف بجلي ناهي ٻي طرف شهرين ڏانهن ڊيٽڪشن بل موڪليا وڃن ٿا جنهن سبب شهري خودڪشي ڪرڻ تي مجبور آهن اڳواڻن سيپڪو انتظاميا کي چتاءُ ڏنو تہ پنهنجو قبلو درست ڪن ۽ شهرين سان ناجائزي بند نہ ڪئي وئي تہ سندن خلاف انڊس هاءِ وي تي ڌرڻو هنيو ويندو.

بقايا ----------- 33

سامهون آيو آهي. جتي نامعلوم چور رات جو هڪ درزي جي دڪان جا تالا ٽوڙي قيمتي سامان چوري ڪري فرار ٿي ويا. چور دڪان مان يو پي ايس, بيٽريون, قينچي, سلائي مشين ۽ ٻيو قيمتي سامان ڪٽي ويو متاثر دڪاندار, صفدر علي سومرو, چوري جي واقعي کان پوءِ نيوپنڊ پوليس اسٽيشن ۾ رپورٽ درج ڪرائڻ جي ڪوشش ڪئي, پر سندس مطابق, پوليس صرف گهر جي چوڌاري گهمي ۽ هڪ سادي ڪاغذ تي بيان لکي واپس موڪلي ڇڏيو صفدر سومرو نئون پنڊ پوليس خلاف احتجاج ڪيو ۽ ميڊيا سان ڳالهہ ٻولهہ ۾ سخت ڳڻتي جو اظهار ڪيو صفدر سومرو چيو تہ هن دوستن ۽ مائٽن کان قرض وٺي هي دڪان قائم ڪيو هو تہ جيئن حلال روزي ڪمائي سگهي, پر چور سندس محنت سان ڪمايل سامان چوري ڪري ويا. هن چيو تہ نئون پنڊ ۽ ان جي آس پاس جي علائقن ۾ چوري, ڦر ۽ موٽرسائيڪل ڇنڻ جا واقعا روزجو معمول بڻجي ويا آهن, پر پوليس طرفان ڪا بہ اثرائتي ڪارروائي نہ ڪئي پئي وڃي. هن مطالبو ڪيو تہ اعليٰ اختيارين, چيف جسٽس آف پاڪستان, آءِ جي سنڌ, ڊي آءِ جي سکر ۽ ايس ايس پي سکر واقعي جو فوري طور تي نوٽيس وٺن, چوري ٿيل سامان واپس ڪرائين ۽ پوليس جي گشت کي وڌايو وڃي تہ جيئن علائقي ۾ امن امان بحال ٿي سگهي ۽ شهرين جو اعتماد بحال ٿي سگهي. علائقي جي ماڻهن نئون پنڊ ۾ وڌندڙ ڏوهن جي واقعن تي پڻ ڳڻتي جو اظهار ڪيو آهي ۽ مطالبو ڪيو آهي تہ پوليس پنهنجون ذميواريون اثرائتي طريقي سان نڀائي.

بقايا ----------- 34

ٽيندڙ پوليو مهم جي تيارين جو جائزو وٺڻ بابت دربار هال مڪلي ۾ اجلاس منعقد ٿيو. جنهن ۾ ڊي ايڇ او سيد صفدر حسين شاهہ ۽ اميونائيزيشن آفيسر ڊبليو ايڇ او ڊاڪٽر لائق ڪان علاو يونيسيف. صحت,تعليم. لوڪل گورنمينٽ. مرف. پي پي ايڇ آءِ ۽ ٻين لاڳاپيل کاتن جي آفيسرن سميت مختلف اسٽيڪ هولڊرن شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ ايندڙ پوليو مهم کي تيز ڪندي پنجن سالن کان گهٽ عمر جي هر ٻار کي پوليو جا ڦڙا پيارڻ جي اهميت تي زور ڏنو ويو. ان موقعي تي ڊپٽي ڪمشنر ڊي ايڇ او سميت سمورن اسٽيڪ هولڊرن تي زور ڀريو تہ پوليو ٽيمن جي نگراني تي وڌ کان وڌ ڌيان ڏنو وڃي. هن چيو تہ يوسي ايم اوز ۽ ايريا انچارجز سميت گهربل عملي جي موجودگي ۽ اعليٰ معيار جي تربيت کي پڻ يقيني بڻايو وڃي. هن چيو تہ پوليو ٽيمن گهر گهر موجودگي خاص طور تي جانورن جي منڊين ۾ ٽرانزٽ ٽيمون مقرر ڪيون وڃن تہ جيئن ڪو بہ ٻار پوليو جا ڦڙا پيئڻ کان رهجي نہ وڃي. هن سوشل ويلفيئر ڪاتي جي عملدارن کي هدايت ڪئي تہ ضلعي ۾ ڪم ڪندڙ سڀني اين جي اوز کي تحريري طور تي مهم ۾ شامل ڪرڻ لاءِ پابند بڻايو وڃي. هن چيو تہ پوليو جا ڦڙا پيئڻ کان انڪار جي صورت ۾ مقامي معززين کان مدد ورتي وڃي تہ جيئن انڪار ڪندڙ ٻارڙن کي بہ پوليو جا ڦڙا پياري سگهجن. هن چيو تہ صحيح ڊيٽا گڏ ڪيو وڃي. اسان سڀني کي هن قومي مقصد ۾ گڏجي جدوجهد ڪرڻي پوندي تہ جيئن ملڪ مان پوليو جو خاتمو آڻي سگهجي. ان موقعي تي ڊي ايڇ او مهم کان اڳ بيمار انڪار ڪندڙ ٻارڙن تي ڌيان ڏيڻ لاءِ هڪ ٽيم جي قيام جو پڻ اعلان ڪيو. ان کان اڳ اين اسٽاپ آفيسر ڊاڪٽر عامر حسين ايندڙ مهم جي تيارين ۽ درپيش مسئلن بابت تفصيلي بريفنگ پڻ ڏني.

بقايا ----------- 35

فوج ۽ قوم سان گڏ ملڪ جي دفاع لاءِ بيٺل آهي. ۽ دشمن کي پاڪستان جي مقدس زمين تي قدم رکڻ نہ ڏينداسين.هن پنهنجي هڪ بيان ۾ ڀارتي حڪومت پاران معصوم شهرين ۽ مسجدن تي حملي جي شديد مذمت ڪئي ۽ ان کي ڪمزور عمل قرار ڏنو جيڪو ڀارت جي روايتي سوچ کي ظاهر ڪري ٿو.هن سڄي قوم کي ڀارتي جارحيت خلاف اٿڻ جي اپيل ڪندي چيو تہ هر شهري. فوجي ۽ ٻار پاڪستان جي دفاع جو فرض انجام ڏيندو.ايڊوڪيٽ سيد شفقت علي شاهہ چيو تہ پاڪستاني قوم متحد آهي ۽ ڀارت جي ڪمزور عملن جو منهن ٽوڙ جواب ڏڻ لاءِ تيار آهي. پاڪ فوج ڀارتي جارحيت جو جواب ڏنو آهي جنهن تي قوم فخر محسوس ڪري ٿي.هن ڀارتي حملي ۾ بيگناهہ شهرين جي شهادت تي ڏک جو اظهار ڪندي چيو تہ پاڪستان امن جو خواهشمند آهي پر پنهنجي دفاع تي سمجهوتو نہ ڪندو. قوم فوج سان گڏ هٿ ۾ هٿ ڏئي بيٺل آهي ۽ ان جو عزم بلند آهي.

بقايا ----------- 36

ڪمشنر مليرسليم الله اوڊو جي اڳواڻي جي ۾ ناتا خان پل ايئرپورٽ روڊ شاهراهہ فيصل مليرسٽي ايريا ڀڪرا پڙي روڊ منزل پمپ قائد آباد نيشنل هاءِ وي گلشن حديد سميت مختلف علائقن ۾ لاڳاپيل کاتي جي آفيسرن جي موجودگيءَ ۾ اينٽي انڪروچمنٽ پوليس پاران ڪاروائيون عمل ۾ آنديون ويون مين شاهراهن روڊن فٽ پاٿ توڙي پلن هيٺان موجود ريڙهڻ غير قانوني ناهيل رڪشا اسٽينڊ سميت غير قانوني اڏاوتون کيل قبضا ختم ڪرايا ويا ان موقعي تي ڊپٽي ڪمشنر مليرسليم الله اوڊو چيو تہ چيف سيڪريٽري سنڌ جي هدايتن تي ڪاروائيون جاري آهن مين روڊن شاهراهن تي ڪنهن بہ قسم جي انڪروچمنٽ کي برداشت نہ ڪيو ويندو ڪاروائي دوران موجود ريڙها ڇپرا وغيره سمورا ختم ڪري انتظاميا پنهنجي قبضي ۾ وٺي ڇڏيا آهن قبضا مافيا کي ڪنهن بہ صورت جي شهر جي رونق خراب ڪرڻ نہ ڏني ويندي روڊن فٽ پاٿ توڙي پلن هيٺان انڪروچمنٽ سبب شهرين کي سخت مشڪلاتن کي منهن ڏيڻو پوي ٿو جنهن کي هميشہ ختم لاءِ ڪاروائيون عمل ۾ آنديون ويون آهن ڀيهرخلاف ورزي ڪندڙن خلاف سخت ايڪشن کنيو ويندو.

بقايا ----------- 37

معصوم پاڪستانين ۽ مسجد کي نشانو بڻائڻ جي شديد لفظن ۾ مذمت ڪندي چيو آهي تہ ڀارت رات جي اونداهہ ۾ بزدلاڻو ۽ اجايو حملو ڪري پنهنجي موت کي دعوت ڏني آهي. پاڪستاني فوج فوري جوابي ڪارروائي ڪندي دشمن جا 5 طيارا تباهہ ڪري ڇڏيا ۽ ڊرون ڪيرائي عالمي دهشتگرد مودي کي واضح پيغام ڏنو آهي تہ ڀارت ڪنهن بہ غلط فهمي ۾ نہ رهي پاڪستاني فوج ڪنهن بہ ڀارتي جارحيت جو ڀرپور جواب ڏيڻ جي مڪمل صلاحيت رکي ٿي, پاڪستاني فوج فوري طور تي جوابي ڪارروائي ڪندي جنهن جوانمردي سان دشمن کي سبق سيکاريو ان تي واپاري برادري ۽ پوري قوم پنهنجي بهادر فوج کي شاندار لفظن ۾ ڀيٽا پيش ڪري ٿي, وطن عزيز پاڪستان جي بقا, سلامتي, دفاع جي لاءِ پوري پاڪستاني قوم پاڪ فوج سان ڪلهو ڪلهي ۾ ملائي بيٺي آهي ۽ ملڪ جي لاءِ ڪنهن بہ وڏي کان وڏي قرباني ڏيڻ کان ڪانہ ڪيٻائينداسين, پنهنجي جاري ڪيل بيان ۾ حاجي محمد جاويد ميمڻ وڌيڪ چيو تہ پاڪستاني فوج پنهنجي وطن جي چپي چپي جي حفاظت, بقا, سلامتي جي لاءِ چاق ۽ چوبند آهي, پاڪستاني فوج دنيا جي نمبر ون فوج آهي. ان جي هوندي دنيا جي ڪا بہ طاقت وطن عزيز کي ڪو بہ نقصان نٿي پهچائي سگهي, هن جو چوڻ هو تہ عوام ۽ پاڪستاني فوج ايماني جذبي سان سرشار آهن. پاڪستاني عوام جي شهادتن جو بدلو پاڪ فوج موثر ۽ منهن ٽوڙ جوابي ڪارروائي سان وٺي رهي آهي. ۽ وٺندي رهندي, پاڪستان جيڪورات دشمن کي سبق سيکاريو آهي ڀارت ان کي صدين تائين ياد رکندو, هن دعا پڻ ڪئي تہ ڀارت جي بزدلاڻي حملي ۾ شهيد ٿيندڙن پاڪستانين جا الله سائين درجات بلند فرمائي ۽ زخمين کي جلد مڪمل صحت ۽ تندرستي عطا فرمائي.

بقايا ----------- 38

پاڪ فوج جي حمايت ۾ ريلي ڪڍي وئي وئي وڏي تعداد ۾ شهرين اسڪولي شاگردن جي شرڪت ملڪ جي دفاع جي لاءِ هر قسم جي قرباني ڏيڻ جوعزم ورجايو ويو اڳواڻن چيو تہ ڀارتي جارحيت جي جواب ۾ پاڪ جي فوج جي جوابي ڪارروائي بعد هندوستان پنهنجو هواس وڃائي ويٺو آهي گڏاپ شهر ۾ پاڪ فوج سان اظهاري يڪجهتي لاءِ سماجي اڳواڻ ظفر حميد بلوچ زمان جوکيو نور حسن جو جوکيو سڪندر جوکيو رشيد بلوچ تاسير بروهي جي اڳواڻي ۾ ريلي ڪڍي وئي. ان موقعي تي اڳواڻن چيو تہ رات جي اونداهي ۾ بزدل ڀارت پاران حملو ڪري عام شهرين کي نشانو بڻايو جنهن جو ملڪ جي سرحدن جي محافظ پاڪ فوج پاران ڀرپور جواب ڏئي سندن حوصلا ڪتا ڪري ڇڏيا آهنپاڪستان جي عوام پنهنجي ملڪ جي حفاظت لاءِ پاڪ فوج سان گڏ آهي ملڪ جي بقا سلامتي وقار عزت جي تحفظ لاءِ هر قسم جي قرباني ڏيڻ لاءِ تيار آهيون ڀارتي جنگي جنون ڪيس عبرتناڪ شڪست ڏياريندو اسين امن پسند آهيون مگر ملڪ جي حفاظت لاءِ هرجنگ خاطر تيار آهيون.

بقايا ----------- 39

ضلعي صدر شفيع محمد بروهي. حافظ شڪيل احمد ڪاڪا. عبدالحڪيم راهو عبدالصمد بروهي ۽ ٻيا ڪري رهيا هئا. ريلين ۾ جمعيت علماءِ اسلام جي اڳواڻن صاحبڏنو وريام الهڏنو سومرو سميت شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. ريلين شهر جي مختلف رستن کان ٿينديون پريس ڪلبن تي پهتيون جتي اڳواڻن خطاب ڪندي چيو تہ پاڪستاني فوج جو شمار دنيا جي بهادر فوجن ۾ ٿئي ٿوجيڪا دنيا جي جديد ٽيڪنالاجي سان ڀرپور آهي ۽ پنهنجي دشمن کي نست و نابود ڪرڻ ۾ وڏي مهارت رکي ٿي. هنن چيو تہ هندستان جنگ جي شروعات ڪئي آهي پر هاڻ جنگ ڪشمير کي آزاد ڪرائڻ ۽ هندستان کي تباهہ ڪرڻ تائين جاري رهندي. هنن چيو تہ پاڪستان جو هر ماڻهو فوج سان ڪلهو ڪلهي ۾ ملائي وڙهڻ لاءِ هر وقت تيار آهي. مودي جا ناپاڪ ارادا خاڪ ۾ ملي ويندا ۽ ڪيس شڪست ڪانسواءِ ڪجهہ بہ حاصل نہ ٿيندو.

بقايا ----------- 40

آفيس جي ڪميٽي روم ۾ ٿي گذريو اجلاس ۾ پوليو خلاف گذريل قومي مهم دوران حاصل ڪيل ٽارگيٽ ۽ پيش ايندڙ مسئلن جو پڻ جائزو ورتو ويو ان موقعي تي ڊپٽي ڪمشنر شهريار گل ميمڻ صحت کاتي جي عملدارن تي زور ڀريو تہ هو ضلع ۾ 26 مئي کان شروع ٿيندڙ پوليو خلاف قومي مهم کي ڪامياب بڻائڻ لاءِ پوليو ٽيمن جي تربيت ۽ نگراني واري ڪم تي خاص ڌيان ڏين جڏهن تہ پوليو ويڪسين جي ڪولڊ چين کي پڻ برقرار رکيو وڃي ڊپٽي ڪمشنر ڪين اها پڻ هدايت ڪئي تہ پوليو خلاف قومي مهم جا بهتر نتيجا حاصل ڪرڻ لاءِ بهتر مائيڪرو پلان جوڙيو وڃي ڊپٽي ڪمشنر لوڪل گورنمينٽ کاتي جي عملدارن کي هدايت ڪئي تہ پوليو خلاف قومي مهم دوران يوسي سيڪريٽرين کي فيلڊ ۾ رهڻ جو پابند بڻايو وڃي تہ جيئن ٽيمون آساني سان ٽارگيٽ حاصل ڪري سگهن ڊپٽي ڪمشنر پوليس کاتي جي عملدارن کي هدايت ڪئي تہ مهم دوران پوليو ٽرانزٽ پوائنٽن تي پوليس اهلڪارن جي مقرري کي يقيني بڻايو وڃي ان موقعي تي اجلاس کي آگاهي ڏيندي ڊسٽرڪٽ هيلٿ آفيسر ڊاڪٽر اسدالله ڏاهري ۽ پوليو بابت مقرر فوڪل پرسن ڊاڪٽر الله بخش راڄپر ٻڌايو تہ پوري ملڪ جيان ضلع شهيد بينظيرآباد ۾ پڻ پوليوخلاف قومي مهم 26 مئي کان پهرين جون تائين منعقد ٿي رهي آهي مهم دوران ضلع جي 4 لک 20 هزار کان وڌيڪ ٻارن کي پوليو کان بچاءُ جا ڦڙا پياريا ويندا انهي مقصد لاءِ 1314 ٽيمون جوڙيون ويون آهن جن ۾ 1212 موبائل, 23 ٽرانزٽ ۽ 79 فڪس ٽيمون شامل آهن هنن وڌيڪ ٻڌايو تہ پوليو مهم کي ڪامياب بڻائڻ لاءِ پوليو ٽيمن جي تربيت, مائڪرو پلان جي تياري سميت ٻين انتظامن کي يقيني بڻايو پيو وڃي اجلاس ۾ ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر حسان ظفر سميت صحت, پوليس,تعليم, پاپوليشن ۽ ٻين لاڳاپيل کاتن جي عملدارن شرڪت ڪئي.

بقايا ----------- 41

پرسان خاصخيلي برادري جي معزز شخصيت حاجي عبدالله خاصخيلي جو چاليهي جي موقعي تي سندن وارثن خالد خاصخيلي طرفان عيد ميلاد نبي صلعم جو جلسو ٿي گذري جنهن م وڏي انگ معززين ,علائقي واسين شرڪت ڪئي لنگر تقسم ڪيو ويوان سلسلي م ڳوٺ عبدالله خاصخيلي جي معزز شخصيت حاجي عبدالله خاصخيلي جو چاليهي جي موقعي تي عيد ميلاد جوجلسو ٿيو جنهن م خصوصي خطاب ۽ دعا درگاهہ فيض هاشمي جي سجاده نشين خادم فقرا صوفي فقير علي نواز هاشمي فرمايو ,گبول برادري جي معزز شخصيت محمد عرس گبول, منظور علي بروهي. مير بگهيو,اسلام آباد کان قاضي فرحان سميت وڏي انگ م علائقي واسين شرڪت ڪئي نامور نعت خوان فقيرعلي دوست ڏاهري, ۽ ٻين آقا لجپال جي شان اقدس م نذرانہ عقيدت پيش ڪرڻ لاءِ نعتون پڙهيون آخر م لنگر تقسم ڪيو ويو

بقايا ----------- 42

ليگ پاران ڀارتي جارحيت ۽ ڀارت جي بزدلانہ حملي خلاف ڪورٽ چوڪ کان ريلي ڪڍي انڊيا مرد باد پاڪ فوج زند باد جا نعرهڻي پاڪ فوج سان يڪجهتي ريلي ڪڍي وئي ان موقعي تي اڳواڻن حافظ رضاءالله ۽ ٻين چيو تہ انڊيا جي جارحيت خلاف پاڪستان جي عوام پاڪ فوج سان ڪلهو ڪلهي ۾ ملائي گڏ بيٺل آهي پاڪ فوج مٿان اسان کي فخر آهي انڊيا جي جارحيت ۽ رات جي انڌيري ۾ بزدلانہ حملي خلاف پاڪستان جي عوام پاڪ فوج سان هر محاذ تي گڏ آهي انشاء الله قوم جي دعائن سان انڊيا کي سخت سبق سيکارينداسين

بقايا ----------- 43

۽ سول سوسائٽي شرڪت ڪئي ۽ پاڪستان فوج جي حق ۾ نعرا هنيا ويا. ايس ايس پي خيرپور چيو تہ سڄو عوام ۽ سنڌ پوليس پنهنجي پاڪ فوج سان گڏ بيٺل آهي اڄ جي ريلي جو مقصد پاڪستان فوج سان يڪجهتي جو اظهار ڪرڻ آهي پاڪ فوج جا جوان هميشہ پاڪستان لاءِ پنهنجون جانيون قربان ڪندا رهيا آهن.پاڪستان جي دشمن وٽ مودي سرڪار کي مناسب جواب ڏيڻ جي صلاحيت آهي .اسان پاڪستاني فوج خلاف ڪنهن بہ سازش کي ناڪام بڻائينداسين. ڀارت هڪ بزدلاڻو حملو ڪيو آهي. جنهن جو ڀرپور جواب ڏنو ويو آهي ايس ايس پي خيرپور جو چوڻ آهي تہ ان کي اجارداري ڏيڻ جي ڪوشش ظلم. ناانصافي ۽ جارحيت جي برابر آهي. پاڪستان هڪ پرامن ملڪ آهي. پر پنهنجي بقا, خودمختياري ۽ قدرتي وسيلن جي تحفظ لاءِ هر سطح تي آواز بلند ڪندو.

PAKISTAN SECURITY PRINTING CORPORATION (PVT.) LTD.
(WHOLLY OWNED SUBSIDIARY OF STATE BANK OF PAKISTAN)

عزم استحڪام

INVITATION FOR BIDS
(SINGLE STAGE - TWO ENVELOPE PROCEDURE)

SEALED BID ON PRESCRIBED BIDDING DOCUMENTS ARE INVITED FROM REPUTABLE SERVICE PROVIDERS, MUST BE REGISTERED WITH TAX AUTHORITIES AND ARE **ACTIVE TAX PAYERS** FOR FOLLOWING JOB ON **F.O.R.** BASIS:

Tender No.	Bid Submission Deadline	Bid Opening Schedule	Earnest Money	Description of Job / Items	Make & Qty.
LP/T-2205/25	26-May-2025 11:00 A.M	26-May-2025 11:30 A.M	Rs. 170,000/-	ANNUAL GARDENING & JANITORIAL CONTRACT	AS PER BOQ
SPECIFICATION / BOQ / EVALUATION CRITERIA / DETAIL ATTACHED WITH RELEVANT DOCUMENT.					

- BIDS WILL BE OPENED ON THE ABOVE BIDS OPENING DATE & TIME IN PRESENCE OF PARTICIPATED BIDDERS WHO WISH TO ATTEND.
- DETAILED TENDER ADVERTISEMENT IS AVAILABLE ON THE PPRA WEBSITE **"www.ppra.org.pk"** WHEREAS COMPLETE TENDER DOCUMENT IS AVAILABLE AT PSPC WEBSITE **"www.pspc.gov.pk"**.
- TENDER DOCUMENTS CONTAINING GENERAL CONDITIONS OF CONTRACT INCLUDING TECHNICAL DETAILS / SPECIFICATIONS, ETC., ARE AVAILABLE ON THE PAKISTAN SECURITY PRINTING CORPORATION (PVT.) LTD. WEBSITE.
- BIDDER(S) ARE REQUIRED TO DOWNLOAD COMPLETE BID/TENDER DOCUMENT AND DROPPED IN THE TENDER BOX PLACED AT PAKISTAN SECURITY PRINTING CORPORATION (PVT.) LTD. (PSPC) FACTORY, JINNAH AVENUE, MALIR HALT, KARACHI ON OR BEFORE ABOVE-MENTIONED DATE & TIME BIDDER(S).

MUHAMMAD ASAD KHAN
DEPUTY GENERAL MANAGER (PURCHASE)
Pakistan Security Printing Corporation (Pvt.) Ltd.

PID K.3403/24

سامارو ۾ پاڪ فوج جي حمايت ۽ ڀارتي جارحيت خلاف شهرين جي ريلي

بلال قائمخاني جي اڳواڻي ۾ شاگردن ۽ استادن ۽ شهرين وڏي انگ ۾ احتجاجي ريلي ڪڍي

ريلي ۾ پاڪ فوج جي حمايت ۽ ڀارت خلاف سخت نعريبازي ڪئي وئي

پاڪ فوج جي حمايت ۽ ڀارت خلاف سخت نعريبازي ڪيي آخر پاڪستان جي سلامتي لاءِ دعا گهري وئي

سامارو (رپورٽ: خوشحال پواتي) سامارو ۾ پاڪ فوج جي حمايت ۽ ڀارتي جارحيت خلاف شهرين شاگردن ۽ استادن جي ريلي ڪڍي وئي پاڪ فوج جي حمايت ۽ ڀارتي جارحيت خلاف شهري بلال /ڏسو صفحو 3 بقايا 04

سامارو: پاڪ فوج جي حمايت ۽ ڀارتي جارحيت خلاف شهري ريلي ڪڍي رهيا آهن

نصيرآباد: ٻارهين ڪلاس جي شاگرياڻين پيپر ڏئي واپس گهر ايندي حادثي دوران فوت

نصيرآباد (رپورٽر) ٻارهين ڪلاس جي شاگرياڻين سان امتحاني پيپر ڏئي واپس /ڏسو صفحو 3 بقايا 05

شهدادپور ويجهو پوليس جي مبينا فائرنگ ۾ نوجوان قتل، وارثن جو لاش رکي سمس اسپتال آڏو ڌرڻو

شهدادپور (رپورٽر) شهدادپور ويجهو ڳوٺ غلام /ڏسو صفحو 3 بقايا 06

هندستان ۽ پاڪستان جي صورتحال تي ويجهي نظر رکي رهيا آهيون: آمريڪي پرڏيهي وزير

ٻنهي ملڪن جي وچ ۾ مسئلي جي پرامن حل لاءِ هندستان ۽ پاڪستاني قيادت سان رابطو جاري رکندا سين

ڇڪتاڻ واري صورتحال جو جائزو وٺون پيا، هندستان ۽ پاڪستاني قيادت ٻنهي کي پرامن حل لاءِ شامل ڪندا رهندا

آمريڪي پرڏيهي وزير مارڪو روبيو پاڪستان جي قومي سلامتي صلاحڪار سان رابطو ڪيو

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) آمريڪي پرڏيهي وزير مارڪو روبيو چيو آهي ته هو هندستان ۽ پاڪستان جي وچ ۾ صورتحال تي ويجهي نظر رکي رهيو آهي، /ڏسو صفحو 3 بقايا 07

مخدوم سعيدالزمان 'عاطف' پاران رات جي پيٽ ۾ پاڪستان تي ٿيل بزدلاڻي حملن جي مذمت

بزدل دشمن شهرين کي نشانو بڻايو آهي، مسجدن تي حملا مودي جي انتها پسندي ذهنيت جو نتيجو آهي

پنهنجي وطن جو دفاع ڪنداسين، قومي سلامتي تي ڪابه سوديبازي نه ڪنداسين: چيئرمين سنڌي ادبي بورڊ

ڄام شورو (رپورٽر) جنگي جنون ۾ مبتلا ڀارت پاڪستان مٿان رات جي پيٽ ۾ بزدلاڻي حملي جي ڀرپور مذمت ڪيون ٿا سروري /ڏسو صفحو 3 بقايا 08

ملڪ جا سڀ هوائي اڏا ۽ فضائي حدون مڪمل طور تي فعال

اسلام آباد (ويب ڊيسڪ) پاڪستان ائيرپورٽس /ڏسو صفحو 3 بقايا 15

ڀارتي حملو: لاهور، اسلام آباد سميت ٻين جڳهن کان ايندڙ اڏامن جي ڪراچي ۾ لينڊنگ

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڀارت طرفان آزاد ڪشمير ۽ پاڪستان ۾ ٿيل بزدلاڻي حملي /ڏسو صفحو 3 بقايا 14

پاڪ فوج قوم جو ڳاٽ اوچو ڪري ڇڏيو: ڪاشف سعيد شيخ

حڪومت اي پي سي گهرائي، سڄي قوم کي فوجي تربيت ۽ جذبي لاءِ تيار ڪيو وڃي

ڀارت کي وڌيڪ سبق سيکارڻ ۽ پاڪستان جي شهه رڳ ڪشمير جي آزادي لازمي آهي

ڪراچي (رپورٽر) جماعت اسلامي سنڌ جي امير ڪاشف سعيد شيخ ڀارتي جارحيت جي سخت مذمت ڪندي چيو آهي ته پ /ڏسو صفحو 3 بقايا 13

پاڪستان مرڪزي مسلم ليگ سکر پاران پاڪ فوج سان يڪجهتي ۽ ڀارتي جارحيت خلاف ريلي

ڀارت رات جي اونداهي ۾ بزدلاڻو حملو ڪري ٿو پر پاڪستان جي بهادر فوج هر وقت دشمن کي منهن ٽوڙ جواب ڏيڻ لاءِ تيار آهي: اڳواڻ

ڀارت جنگ جي شروعات ڪئي آهي ته ان جو انجام هاڻ اسان ڪنداسين ۽ ڀارت کي ان جي جارحيت جو ڀرپور جواب ڏنو ويندو

مودي تيار رهي پاڪستاني فوج توکي نست و نابود ڪرڻ لاءِ تيار آهي، پاڪ فوج قدم وڌايو اسان اوهان سان گڏ آهيون: ريلي کي خطاب

سکر (بيورو رپورٽ) پاڪستان مرڪزي مسلم ليگ سکر پاران پاڪ فوج سان يڪجهتي ۽ ڀارتي جارحيت خلاف ريلي ڪڍي وئي ريلي ايوب گيٽ کان شروع ٿي شهر جي مختلف رستن تان گذرندي سکر /ڏسو صفحو 3 بقايا 18

پاک فوج زندہ آباد
پاکستانی عوام پاک فوج کے ساتھ ہے۔
پاکستان مرکزی مسلم لیگ سکھر۔

سکر: پاڪستان مرڪزي مسلم ليگ پاڪ فوج جي حمايت ۾ ريلي ڪڍي رهي آهي

پيروسڻ: ڳوٺ ڏنو شر جا رهواسي زمين تي قبضي خلاف احتجاج ڪندي

پيروسڻ ۾ زمين تي بااثرن پاران قبضي خلاف رهواسين جو احتجاج

غلام سرور شر، رجب شر، بخت شر، مختيار شر اسانجي زمين تي قبضو پيا ڪن: نعمت الله ۽ ٻيا

سليم شر پڻسا وٽي اسان کي موت مار ڌمڪيون پڻ ڏئي رهيو آهي، جوابدارن خلاف ڪارروائي ڪري

پيروسڻ (رپورٽر) پيروسڻ ٿاڻي جي ڳوٺ ڏنو شرجي رهواسين پاران زرعي زمين تي بااثرن پاران قبضي خلاف نعمت الله شر عبدالله /ڏسو صفحو 3 بقايا 02

پ پ سٽي سکر پاران ڀارتي جارحيت خلاف احتجاج

ڊپٽي ميئر سکر ڊاڪٽر ارشد مغل جي اڳواڻي ۾ پريس ڪلب آڏو احتجاج ڪيو ويو

احتجاج ۾ حاجي احسان لاشاري، لياقت خالدي، محمد دين، عزيزالله مغل ۽ ٻين جي شرڪت

سکر (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلز پارٽي سٽي سکر پاران پاڪستاني سرزمين تي ڀارتي حملي ۽ بيگناهه شهرين /ڏسو صفحو 3 بقايا 03

سکر: ڊپٽي ميئر سکر ڊاڪٽر ارشد مغل جي اڳواڻي ۾ ڀارتي جارحيت خلاف احتجاج ڪيو پيو وڃي

شهدادپور ويجهو نوجوان مبينا گولي لڳڻ سبب قتل

ڳوٺ محمد هاشم خاصخيلي ۾ نوجوان محمد ڀريل مبينا گولي لڳڻ سبب قتل ٿي ويو

شهدادپور (رپورٽر) شهدادپور ويجهو جتيا ٿاڻي جي حد ڳوٺ محمد هاشم خاصخيلي ۾ نوجوان گولي هٽي قتل، واقعي /ڏسو صفحو 3 بقايا 09

ڀارتي حملي بعد ڊي سي سکر/ ڪنٽرولر سول ڊفينس جي صدارت ۾ سول ڊفينس جو اهم اجلاس

ايمرجنسي صورتحال ۾ سائرن جو استعمال، مسجدن جي لائوڊ اسپيڪر، عملدارن ۽ ميڊيا ذريعي عوام تائين آگاهي ڏيئاري وڃي

هنگامي صورتحال ۾ ڪميونيڪيشن کي مستحڪم رکڻ لاءِ ڊي سي آفيس ۾ سول ڊفينس ڪنٽرول سينٽر قائم ڪيو ويو آهي

سکر (بيورو رپورٽ) ڊپٽي ڪمشنر سکر/ ڪنٽرولر سول ڊفينس ڊاڪٽر ايم بي راجا ڌاريجو جي صدارت ۾ سول ڊفينس جو / ڏسو صفحو 3 بقايا 12

پٽ شاهه: صحافي نويد پنهور مٿان ٿيل قاتلاڻي حملي خلاف قلم ڇڏڻ جو احتجاج

عبدالغفور عرف ادا پائر ميمڻ جي اڳواڻي ۾ ڪرڙي پوليس انتظاميه خلاف الڳ الڳ احتجاجي مظاهرا ڪيا ويا

سڄي سنڌ ۾ صحافين سان زيادتيون جاري آهن ۽ مرڪزي حڪومت صحافين کي تحفظ ڏيڻ ۾ مڪمل ناڪام آهي

پٽ شاهه (رپورٽر) پي ايف يو جي ورڪز متياري /ڏسو صفحو 3 بقايا 16

وڳڻ ۾ گرلس پرائمري اسڪول جي بلڊنگ جي ڇت جا چاپڙ ڪرڻ خلاف شاگرياڻين جو احتجاج

اسڪول جي عمارت زبون ٿي وئي، 250 کان وڌيڪ پڙهندڙ نياڻيون خوف ۾ مبتلا رهڻ لڳا، دانهون

عمارت جي انتهائي خستہ حالت آهي، ڀتين مان وڏا ڏار پئجي ويا آهن، چاپڙ ڪرن ٿا: هيڊ ماستريائي

اسڪول ۾ ٻارڙا سخت گرمي ۾ ٻاهر پڙهي رهيا آهن، نئين سر بلڊنگ جوڙائي بيچيني ختم ڪئي وڃي: مطالبو

وڳڻ (رپورٽر) وڳڻ ۾ گرلس پرائمري اسڪول جي بلڊنگ جي ڇت جا چاپڙ ڪرڻ خلاف شاگرياڻين جو احتجاج بلڊنگ زبون ٿي وئي 250 کان وڌيڪ پڙهندڙ نياڻيون خوف ۾ ورتل ٿيڻ بلڊنگ /ڏسو صفحو 3 بقايا 01

وڳڻ: گرلس پرائمري اسڪول جي بلڊنگ جي ڇت جا چاپڙ ڪرڻ خلاف شاگرياڻين جو احتجاج ڪندي

سوڀوديرو ۾ لاڪڙي ۽ ارڙي جي بيمارين ۾ اضافو، ڊاڪٽرن جون ٽيمون جوڙيون، فوتگين جا اطلاع

علائقي ۾ لاڪڙو، ارڙي ننڍي ماتا جا ڇوٻول گردش ڪرڻ لڳا، علاج نه هئڻ ڪري فوتگين جا اطلاع وڌڻ لڳا

اهڙي گرمي ۾ موضي مرض ۾ ورتل سوين مريض اسپتالن ۾ دوائون نه ملڻ ڪري پريشان آهن: سماجي اڳواڻ

لاڪڙو ارڙي ننڍي ماتا جي وڌندڙ مرض جو علائقي ۾ خوف ڇانيل آهي نوٽيس وٺي لاپرواهي ڪندڙن خلاف ڪاروائي ڪريو

راڻيپور (رپورٽ: ميان اعجاز) ضلعي خيرپور جي تعلقي سوڀوديرو ۾ لاڪڙي ۽ ارڙي جي بيمارين ۾ اضافو، ڊاڪٽرن جون ٽيمون مقرر ڪري شهر ۽ ٻهراڙي لاءِ ڊاڪٽرن /ڏسو صفحو 3 بقايا 10

راڻيپور: لاڪڙي ۽ ارڙي جي بيمارين فوت ٿيل ٽينگر ۽ معصوم ٻارڙي

ميهڙ پرسان نوجوان جو ڪپڙن کان آجو تشدد ٿيل لاش هٿ

ميهڙ ڳاجي کهاوڙ روڊ تي ڏامراهه واهه موري پرسان لاش جي سڃاڻپ صابر علي ولد شهزادو پنهور طور ٿي

پٽ مائٽن ڏي ميهڙي جي رسم تي ويل هو، اڄ تشدد ٿيل لاش مليو آهي: فوتي نوجوان جو والد

ميهڙ (رپورٽر) ميهڙ اي سيڪشن ٿاڻي جي حد ميهڙ ڳاجي کهاوڙ روڊ تي ڏامراهه واهه موري پرسان نوجوان جو ڪپڙن کان / ڏسو صفحو 3 بقايا 11

ارسا ۽ پنجاب ڏاڙيل واهه کولي ڇڏيا آهن، سنڌ پاڻي لاءِ ترسي پئي: اياز پليجو

تونسا، چشما ۽ گريٽر ٿل ڪينال مسلسل وهائڻ، زميندارن ۽ وسيلا ڦرائڻ، 6 نوان ڪينال ڏاهڻ ۽ سنڌ برباد ڪرڻ بند ڪيو

ارسا ۽ پنجاب حڪومت سنڌ سان ڏوڪر ڪري ڪرٽ دوران به ڏاڙيل واهه کولي سنڌ جو پاڻي چوري ڪري رهيا آهن

حيدرآباد (رپورٽر) قومي عوامي تحريڪ جي سربراهه اياز لطيف پليجي چيو آهي ته تونسا، چشما ۽ گريٽر ٿل ڪينال مسلسل وهائڻ، /ڏسو صفحو 3 بقايا 11

سکرنڊ ۾ ڦرواقعي دوران ڦريل رقم واپس نه ٿيڻ تي واپارين پاران ڳڻتي جو اظهار

واپاري محمد رفيق رند کان نامعلوم ڦورن پاران 3 لک ڪيش، ون ڊي فائيو موٽر سائيڪل ۽ موبائل فون ڦري ويا

واپاري کي زخمي ڪرڻ وارا جوابدار اڃا تائين گرفتار نه ٿي سگهيا آهن، هي انصاف آهي: روشن علي راهو

علائقي ۾ پهريون ڀيرو آيو آهيان ڏينهن به صرف چار ٿيا آهن ان ڪري ماحول کي سمجهڻ ۾ وقت لڳندو: ايس ايڇ او

سکرنڊ (رپورٽر) سکرنڊ شهر ۽ آس پاس جي ڀيڊيءَ جي واپارين صدر روشن علي راهو، علي رضا لاکو ۽ پيار علي جلالاڻي جي اڳواڻيءَ ۾ سکرنڊ پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو جنهن بعد هنن /ڏسو صفحو 3 بقايا 17

سکرنڊ پريس ڪلب

سکرنڊ: ڦريل رقم واپس نه ٿيڻ تي واپاري احتجاج ڪندي

ٻيهر ڌرڻي مجبور نه ڪري، ڏکين حالتن ۾ عوام ڪي فوج سان گڏ ئي بيٺو آهي: عامر

ٻٻرلوءِ ڌرڻي ۾ هر مکتبہ فڪر سان تعلق رکندڙن ماڻهن ڀرپور شرڪت ڪئي، جن تي تي ڪيس داخل ڪيا پيا وڃن

اسان انهن گڏ بيٺل آهيون، ٻڌڻ ۾ آيو آهي ته ڌرڻي ۾ شريڪ ڪجهه صحافين خلاف به ڪوڙا ڪيس داخل ڪيا ويا آهن

ڌرڻي ۾ شريڪ ماڻهن کي انتقام جو نشانو بڻايو پيو وڃي، جنهن جي مذمت ڪريون ٿا: ڪراچي بار جو صدر

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي بار جي صدر عامر نواز وڙائچ، جنرل سيڪريٽري رحمان ڪورائي ۽ اشرف سمون سميت ٻين وڪيلن سٽي ڪورٽ ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي چيو ته ٻٻرلوءِ ڌرڻي ۾ هر /ڏسو صفحو 3 بقايا 19

ملير ۾ اسٽيل ملز پورهيتن جو مطالبن جي مڃتا لاءِ جناح گيٽ آڏو بک هڙتالي ڪئمپ قائم

پاڪستان سي اي او توهين عدالت ڪندي پورهيتن جون پگهارون نٿو ڏئي پنهنجي من ماني پيو ڪري: ملازم اڳواڻ

چار هفتا گذري ويا پر سي اي او اسد ماهني وڏي وزير سنڌ مراد علي شاهه جي حڪم کي به ٽٺي ڇڏيو آهي

سنڌ سرڪار ۽ وفاقي سرڪار پورهيتن جا مسئلا فوري طور حل ڪرائي بحال ڪري ۽ پگهارون جاري ڪيون وڃن

ملير (ڊر) پاڪستان اسٽيل ملز پورهيتن جو مطالبن جي مڃتا لاءِ جناح گيٽ سامهون احتجاجي بک هڙتالي ڪئمپ قائم، احتجاجي ڪئمپ پورهيت بلاول لاکو، نيڪ محمد، فياض حسين حاجي، فهيم /ڏسو صفحو 3 بقايا 21

ملير: پاڪستان اسٽيل ملز جا پورهيت مطالبن جي مڃتا لاءِ بک هڙتال ڪندي

مودي اليڪشن کٽڻ لاءِ جنگي جنون اختيار ڪيو: ڪيواءِ ٽي

حيدرآباد (بيورو رپورٽ) قومي عوامي تحريڪ /ڏسو صفحو 3 بقايا 22

پرياروڊ پاڪ فوج جي حمايت ۾ شهرين جي ريلي، ڀارت خلاف نعريبازي

پرياروڊ (رپورٽر) پاڪستان جي دفاع ۽ پاڪ فوج /ڏسو صفحو 3 بقايا 23

نصيرآباد ۾ بجلي جي غيرقانوني لوڊشيڊنگ خلاف سڄاڳ شهري اتحاد پاران مشعل بردار ريلي

ايس ڊي او نصيرآباد ۽ ايل ايس هٽ وٺي بجلي بند ڪري شهرين جو جيئڻ جنجال ڪيو آهي: آصف علي ڪانيو ۽ ٻيا

هڪ طرف بجلي ناهي ٻي طرف شهرين ڏانهن ڊٽيڪشن بل موڪليا وڃن ٿا، شهري خودڪشي ڪرڻ تي مجبور آهن

عملدارن پنهنجو قبلو درست ڪن، ناجائزي بند نه ڪئي وئي ته سنڌن خلاف انڊس هاءِ وي تي ڌرڻو هڻنداسين

نصيرآباد (رپورٽر) نصيرآباد ۾ بجلي جي غير قانوني لوڊشيڊنگ خلاف سڄاڳ شهري اتحاد نصيرآباد طرفان پٽين ڏينهن به مشعل بردار ريلي ڪڍي وئي، سيپڪو انتظام خلاف نعريبازي، تفصيل /ڏسو صفحو 3 بقايا 32

پاڪستان دشمن جي جارحيت خلاف متحد آهي، شفقت علي شاهه

هر پاڪستاني فوج ۽ قوم سان گڏ ملڪ جي دفاع لاءِ بيٺل آهي: سياسي سماجي اڳواڻ

پاڪ فوج ڀارتي جارحيت جو جواب ڏنو آهي جنهن تي قوم فخر محسوس ڪري ٿي

سکر (بيورو رپورٽ) تالي واري سينٽر سياستدان ۽ سماجي اڳواڻ ايڊوڪيٽ سيد شفقت علي شاهه چيو آهي ته هر پاڪستاني /ڏسو صفحو 3 بقايا 35

سکر ۾ چور رات جي وڳڙي ۾ درزي جي دڪان جا تالا ٽوڙي قيمتي سامان چوري ڪري فرار

سکر (بيورو رپورٽ) سکر جي پوسا لائين شر محلا واري علائقي ۾ چوري جو هڪ ٻيو واقعو /ڏسو صفحو 3 بقايا 33

ملير ۾ انڪروچمنٽ خلاف ڪارروائيون جاري، پيچ ڊاهه

ڊپٽي ڪمشنر سليم الله اوڍو جي اڳواڻي جي ۾ ڪارروايون ڪيون ويون

غير قانوني ٺاهيل رڪشا اسٽينڊ سميت غير قانوني اڏاوتون ڪيل قبضا ختم ڪرايا ويا

ملير (ڊ ر) چيف سيڪريٽري سنڌ جي هدايتن تي ڪراچي جي ضلعي ملير ۾ انڪروچمنٽ خلاف ڪارروائيون جاري ڊپٽي /ڏسو صفحو 3 بقايا 36

ڊي سي ٺٽو جي صدارت هيٺ پوليو مهم جي تيارين جو جائزو وٺڻ لاءِ اجلاس منعقد

ٺٽو (ڊر) ڊپٽي ڪمشنر منور عباس سومرو جي صدارت هيٺ مئي 2025 ۾ شروع /ڏسو صفحو 3 بقايا 34

ڊي سي شهيد بينظيرآباد جي صدارت هيٺ پوليو مهم جي انتظامن حوالي سان اجلاس

اجلاس ۾ پوليو خلاف گذريل قومي مهم دوران حاصل ڪيل ٽارگيٽ ۽ پيش ايندڙ مسئلن جو پڻ جائزو ورتو ويو

پوليو خلاف قومي مهم جا بهتر نتيجا حاصل ڪرڻ لاءِ بهتر مائيڪرو پلان جوڙيو وڃي: ڊپٽي ڪمشنر

4 لک 20 هزار کان وڌيڪ ٻارن ڦڙا پيارايا ويندا، ان لاءِ 1314 ٽيمون جوڙيون ويون آهن: فوڪل پرسن جي بريفنگ

نواب شاهه (رپورٽ: دانش) ڊپٽي ڪمشنر شهيد بينظيرآباد شهريار گل ميمڻ جي صدارت هيٺ ضلع ۾ 26 مئي کان شروع ٿيندڙ پوليو خلاف قومي مهم جي انتظامن جو جائزو وٺڻ لاءِ هڪ اجلاس اڄ ڪمشنر /ڏسو صفحو 3 بقايا 40

نوابشاهه: ڊپٽي ڪمشنر شهيد بينظيرآباد شهريار گل ميمڻ اجلاس جي صدارت ڪندي

نواب ولي محمد پرسان حاجي عبدالله خاصخيلي جو چاليهو ۽ عيد ميلاد نبي صلعم جو جلسو ٿي گذريو

نواب ولي محمد (رپورٽر) نواب ولي محمد /ڏسو صفحو 3 بقايا 41

شهدادپور ۾ عوامي مسلم ليگ پاران ڀارتي جارحيت خلاف احتجاج، پاڪ فوج زنده باد جا نعرا

شهدادپور (رپورٽر) شهدادپور ۾ عوامي مسلم /ڏسو صفحو 3 بقايا 42

سڱيون: پل جي ڪم ۾ ناقص مٽيريل استعمال ٿيڻ خلاف شهري احتجاج ڪندي

سڱيون مين ڪراس پل ۾ ٺيڪيدار پاران ناقص مٽيريل جو استعمال خلاف شهرين جو احتجاج

شهر ۾ ڪڻڪ، جوئر، گوار، ٿڪ ڏڪي سميت ٻين مختلف زرعي جنس جو ڪاروبار عروج تي هوندو آهي: شهري

ٻاهرين شهرن سان واپار جي سلسلي ۾ ٽرالر، ٽرڪ، ٽريڪٽر ٽرالي سميت ٻيون وڏيون گاڏيون مال کڻڻ لاءِ ايندڙيون آهن

سڱيون (رپورٽر) سڱيون شهر جي محمود جتا ٿاڻي کان سڱيون ۾ داخل ٿيندڙ روڊ جي منظور ٿيل مين ڪراس پل ۾ ٺيڪيدار /ڏسو صفحو 3 بقايا 26

هالا ويجهو رهواسين جي تفريح لاءِ 8 ڏينهن واري مينا بازار جو افتتاح

مينا بازار ميلي جو افتتاح ميونسپل چيئرمين هالا گل محمد پنهور ۽ ٻين ڪيو

اسان جو مقصد صرف هالا جي عوام کي تفريحي ماحول پيدا ڪري ڏيڻ آهي: اڳواڻ

پٽ شاهه (رپورٽر) پٽ شاهه هالا جي عورتن ۽ ٻارن کي شهر جي پوسٽ واري ماحول مان نڪرڻ ۽ ڪين تفريحي ماحول مهيا ڪري /ڏسو صفحو 3 بقايا 27

سنڌ يونيورسٽيءَ ۾ هندستان جي بزدلاڻن حملن خلاف ريلي، اپ ڏاريندڙ نعرا

سنڌ ورسٽيءَ جي وي سي پروفيسر ڊاڪٽر خليل الرحمان کيهاڻي جي اڳواڻي ۾ ڀارتي جارحيت خلاف ريلي ڪڍي وئي

ريليءَ ۾ "مودي سرڪار مرده آباد" "پاڪستان زنده آباد" ۽ "پاڪستاني فوج زنده آباد" جهڙا پرجوش نعرا لڳايا ويا

ڄامشورو (رپورٽر) سنڌ يونيورسٽي ڄامشورو ۾ گذريل ڏينهن هڪ شاندار ريلي ڪڍي وئي، جنهن دوران هندستان جي /ڏسو صفحو 3 بقايا 28

نصيرآباد: رهواسي مشعل بردار ريلي ڪڍي نعريبازي ڪري رهيا آهن

ڀارت رات جي اونداهه ۾ بزدلاڻو حملو ڪري پنهنجي موت کي دعوت ڏني: حاجي محمد جاويد ميمڻ

پاڪستاني فوج ڪنهن به ڀارتي جارحيت جو ڀرپور جواب ڏيڻ جي مڪمل صلاحيت رکي ٿي: واپاري اڳواڻ

پاڪستاني فوج جوابي ڪارروائي ڪندي جنهن جوانمردي سان دشمن کي سبق سيکاريو ان تي فخر آهي

سکر (بيورو رپورٽ) سکر اسمال ٽريڊرز جي صدر حاجي محمد جاويد ميمڻ ڀارت پاران رات جي اونداهي ۾ بزدلاڻو حملو ڪري /ڏسو صفحو 3 بقايا 37

ڪراچي ملير ۾ سول سوسائٽي پاران پاڪ فوج جي حمايت ۾ ريلي

رات جي اونداهي ۾ بزدل ڀارت پاران حملو ڪري عام شهرين کي نشانو بڻايو ويو: اڳواڻ

ملير (ڊر) ڪراچي ملير ۾ سول سوسائٽي پاران /ڏسو صفحو 3 بقايا 38

پڪو: زمين جي مالڪي چاوڙا ۽ ميتلا برادري جي ٻن ڌرين وچ ۾ ڇڪتاڻ، فائرنگ، متاثرن جو ڌرڻو

رتوڪوٽ جي زرعي زمين تي مالڪيءَ تان چاوڙا برادري انڊس هاءِ وي تي ڌرڻو هڻي سخت احتجاج ڪيو

30 جريب زمين آهي، جنهن تي ميتلا برادري سان لاڳاپيل ڪجهه بااثر ڀتاخور قبضو ڪرڻ جي سازش پيا ڪن

ايس ايڇ او ٿاڻو تعلقو ۽ ايس ايڇ او پڪو پاران مظاهرين کي انصاف جي خاطري تي روڊ کوليو ويو، ڌرڻو ختم

پڪو (رپورٽر) پڪو ويجهو رتوڪوٽ ۾ زرعي زمين جي مالڪي چاوڙا ۽ ميتلا برادري جي ٻن ڌرين وچ ۾ ڇڪتاڻ وڌي وئي، ٻنهي ڌرين وچ ۾ فائرنگ چاوڙا برادري /ڏسو صفحو 3 بقايا 20

پڪو: زمين جي مالڪي تان متاثر ڌر احتجاج ڪري رهي آهي

راڻيپور ۾ بسپ ڊيوائيز ايجنٽ گهرن اوطاقن تي عورتن کي گهرائي تذليل ڪرڻ جو سلسلو جاري

راڻيپور (رپورٽر) بسپ جا ايجنٽ، ڊيوائيز مافيا، /ڏسو صفحو 3 بقايا 24

ڪنڊيارو ۾ ڳوٺاڻي جو بااثرن جي مبينا زيادتين خلاف احتجاج

ڪنڊيارو (رپورٽر) ڪنڊيارو ۾ ڳوٺاڻي جو ڳوٺ /ڏسو صفحو 3 بقايا 25

ڊي سي سکر پاران قادر بخش بيدل بيڪس جي سالياني عرس حوالي سان گڏجاڻي

بيدل بيڪس جو ساليانو عرس مبارڪ 12 کان 14 مئي 2025 تي روهڙي ۾ ملهايو ويندو: ڊاڪٽر ايم بي راجا ڌاريجو

عرس جي موقعي تي سيڪيورٽي جا فول پروف انتظام ڪيا وڃن جڏهن ته ٽريفڪ بابت ڪانٽيجنسي پلان جوڙيو وڃي

عرس جي موقعي تي ڪنٽرول روم ٺاهيو وڃي ته جيئن ڪنهن به قسم جي شڪايت جو فوري تدارڪ ٿي سگهي

سکر (بيورو رپورٽ) ڊپٽي ڪمشنر سکر ڊاڪٽر ايم بي راجا ڌاريجو جي صدارت هيٺ قادر بخش بيدل بيڪس جي ساليانو عرس جي انتظامن جي

شهدادپور ويجهو رات دير سان گڏهه گاڏي سان هڪ ٻي پٺيان ٻن موٽر سائيڪلن جو ٽڪر، 5 ڄڻا زخمي

شهدادپور (رپورٽر) شهدادپور ويجهو ملدسي روڊ /ڏسو صفحو 3 بقايا 29

سکرنڊ: رهواسي مسئلن جي حل لاءِ احتجاج ڪندي

سنڌ جي وسيلن تي قبضي خلاف عوامي تحريڪ ۽ سنڌياڻي تحريڪ پاران احتجاج

سنڌ جا ماڻهو ڪنهن به قبضي ناانصافي يا غيرقانوني عمل کي قبول نه ڪندا: اڳواڻ

هي جدوجهد صرف زمين يا پاڻي لاءِ نه پر سنڌ جي حقن وسيلن ۽ سڃاڻپ جي تحفظ لاءِ آهي

روهڙي (رپورٽر) سنڌ جي وسيلن تي قبضي خلاف عوامي تحريڪ ۽ سنڌياڻي تحريڪ جي تاريخي جدوجهد جاري ڪوثر /ڏسو صفحو 3 بقايا 30

سکرنڊ: زمين جي مالڪي ۽ پئسا نه ملڻ خلاف متاثرن جو احتجاج

والد خدا بخش چوهاڻ 45 ايڪڙ زمين ڀائرن حاجي محمد هاشم ۽ حاجي سومر کي ڏني: رجب علي چوهاڻ

والد جون ٻه شاديون ٿيل هيون، هاڻ مليل زمين جو معاوضو به اسان کان گهريو پيو وڃي، انصاف ڪريو

سکرنڊ (رپورٽر) سکرنڊ جي ڳوٺ خان محمد چوهاڻ جي رهواسي رجب علي چوهاڻ ميڊيا اڳيان احتجاج ڪندي چيو ته منهنجي والد خدا بخش چوهاڻ جون ٻه شاديون ٿيل هيون هڪ شادي مان ٻه پٽ هر /ڏسو صفحو 3 بقايا 31

هالا ۾ پاڪستان مرڪزي مسلم ليگ پاران پاڪ فوج جي حمايت ۾ ريليون

شفيع محمد بروهي، حافظ شڪيل احمد ڪاڪا، عبدالحڪيم راهو عبدالصمد بروهي ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ ريليون ڪڍيون ويون

پاڪستاني فوج جو شمار دنيا جي بهادر فوجن ۾ ٿئي ٿو جيڪا دنيا جي جديد ٽيڪنالاجي سان ڀرپور آهي: اڳواڻ

هندستان جنگ جي شروعات ڪئي پر هاڻ جنگ ڪشمير کي آزاد ڪرائڻ ۽ هندستان کي تباهه ڪرڻ تائين جاري رهندي

پٽ شاهه (رپورٽر) هالا ۾ پاڪستان مرڪزي مسلم ليگ پاران پاڪ فوج جي حمايت ۾ ريليون ڪڍيون ويون، ريلي جي اڳواڻي/ڏسو صفحو 3 بقايا 39

پٽ شاهه: پاڪستان مرڪزي مسلم ليگ پاران پاڪ فوج جي حمايت ريلي ڪڍي پئي وڃي

ايس ايس پي خيرپور جي اڳواڻي ۾ پاڪستان هٿياربند فوج جي حمايت ۾ پاڪستان زنده آباد ريلي

اسان پاڪستاني فوج خلاف ڪنهن به سازش کي ناڪام بڻائينداسين: ايس ايس پي حسن سردار نيازي

ڀارتي حملي جو ڀرپور جواب ڏنو ويو آهي، پاڪ فوج جا جوان پاڪستان لاءِ پنهنجون جانيون قربان ڪندا رهيا آهن

پاڪستان پرامن ملڪ آهي، پر پنهنجي بقا، خودمختياري ۽ قدرتي وسيلن جي تحفظ لاءِ هر سطح تي آواز بلند ڪندو

خيرپور (ڊر) ايس ايس پي خيرپور حسن سردار نيازي جي اڳواڻي ۾، پاڪستان جي هٿياربند فوج جي حمايت ۾ پاڪستان زنده آباد ريلي ڪڍي وئي، ريلي ۾ ضلعي جي پوليس آفيسرن، نوجوانن /ڏسو صفحو 3 بقايا 43